

Osakidetzaren
euskarazko
estilo
Liburua

Osakidetzaren
euskarazko
estilo
Liburua

Argitaraldia:

1.a 2022ko urtarrila

Ale kopurua:

1.000 ale

© Osakidetza
Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa

Internet:

www.osakidetza.euskadi.eus

Egilea:

Osakidetza Euskara Zerbitzu Korporatiboa

Lantaldea:

Ane López Díez (koord.)
Natalia Elvira García
Regina Larruzeta Aransolo
Eunate Molinuevo Olabarria
Gontzal López López
Ainhoa Mentxaka Etxebarria

Argitaratzailea:

Osakidetza. Araba 45, 01006 Vitoria-Gasteiz

Diseinua eta maketazioa:

Begoña Paino Ortuzar

Inprimatzailea:

Gráficas Irudi S.L.

Lege-gordailua:

LG G 00821-2021

Liburu hau Osakidetzako langileentzat da batik bat; eguneroko lana euskaraz egiten duten langileentzat, hain zuzen. Ildo horretatik, Osakidetzako testugile euskaldunek izan ditzaketen eta izaten dituzten zalantza eta arazoei erantzuten saiatu gara, guk geuk Euskara Zerbitzu Korporatiboan izaten ditugun dudetatik abiatuta.

Beraz, liburu honen hartzaille nagusiak Osakidetzako langile guztiak izanik, azalpen argigarri eta arinak ematen saiatu gara, adibideekin. Adibide guztiak letra-tipo diferente batez daude idatzirik, eta koska bat barrurago, ongi ikusteko. Nahikoa izan den kasuetan, euskarazko forma egokiak bakarrik jarri ditugu adibideetan. Beste batzuetan, ordea, *gaztelania* > *aldatu beharrekoa* > *egokia* formatuari jarraitu diogu. Horrez gain, aldatu beharrekoen barruan bi motatako adibideak bildu ditugu: batetik, okerrak, izartxoaz (*) markatuak, eta, bestetik, hobesten ez direnak, beheranzko geuziaz (↓) markatuak. Bigarren motako adibideetan ez du esan nahi erabilerok egokiak ez direnik, baizik eta guk beste aldaera bat jotzen dugula egokiagotzat.

Paperezko bertsioan eta bertsio digitalean dago eskuragarri estilo-liburu hau (Osakidetzako Zuzendaritza Nagusiaren intranetean), hain zuzen ere, badakigulako hemen jasotako zenbait atal aurrerago garatu eta eguneratu ere egingo ditugula, denborarekin finkatzen joango garen terminoekin eta liburuari gehituko dizkiogun baliabide gehiagorekin.

Hasierako argibide hauek amaitzeko, eskerrak eman nahi dizkiegu liburu hau osatzen lagundu diguten guztiei; esker-onak, batez ere, Euskara Zerbitzu Korporatiboko eta ESletako Euskara Zerbitzuetako lankideei eta Osakidetzan euskararen normalizazioan aritzen diren teknikariei, egin dituzten ekarpenengatik eta egingo dituztenengatik. Nabarmendu nahiko genituzke, baita ere, liburu honen idazketa-lanetan ari ginela Eusko Jaurlaritzako Osasun Saileko Osasun Plangintza eta Berrikuntzako aholkulari zen Román Berriozabalen ekarpenak eta oniritzia. Mila esker den-deno emandako laguntzagatik.

Aurkibidea

Sarrera	12
Euskararen eta erdaren erabilera idatzizko komunikazioetan	16
Ortotipografia	20
Puntuazioa.....	20
Letra larriak.....	23
Zerrendak.....	29
Letra etzanak.....	30
Zenbakiak.....	32
Laburtzapenak.....	34
Bibliografia nola adierazi.....	39
Hitz-elkarketa	44
ø / -(r)en / -(e)ko auzia.....	47
Izen bereziak	52
Kalko okerrak	56
Ohar batzuk argitasunaren bila	68
Euskara inklusiboa	78
Euskara ez-sexista.....	78
Desgaitasunak hizpide.....	80
Osasun mentalaz.....	81
Zahartzaroz mintzo.....	82
Administrazio-testuak	86
Administrazio-testuen zenbait berezitasun.....	86
Lege-izenak nola idatzi.....	94
Erdal formulak euskaraz.....	97
EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak.....	103

Osakidetzako terminologia eta bestelako hautuak.....	<u>110</u>
Beti zalantzazkoak diren kontu batzuk.....	<u>110</u>
Osakidetzako zerbitzu-erakundeen izenak	<u>119</u>
Osasun-zentroen izenak.....	<u>123</u>
Lanpostu funtzionalak	<u>126</u>
Osakidetzako zuzendaritzen, zuzendariordetzen eta karguen izenak.....	<u>127</u>
Hizkera sanitarioa.....	<u>128</u>
Lokalizazioan aritzeko jarraibide batzuk.....	<u>132</u>
Softwarearen osagaiak.....	<u>132</u>
Lokalizazioaren oinarritzko zenbait alderdi tekniko	<u>133</u>
Lokalizaziorako hizkuntza-irizpideak	<u>136</u>
Azpidazketan aritzeko jarraibideak.....	<u>148</u>
Itzultzaile automatikoa eta postedizioa	<u>154</u>
Bibliografia	<u>158</u>
Eranskinak.....	<u>164</u>
I. eranskina: Osakidetzan gehien erabiltzen diren testu motak.....	<u>164</u>
II. eranskina: Osakidetzako osasun-zentroak.....	<u>166</u>
III. eranskina: Osakidetzako lanpostu funtzionalak.....	<u>186</u>
IV. eranskina: Osakidetzako zuzendaritzak, zuzendariordetzak eta karguak.....	<u>196</u>

Sarrera

01

01 Sarrera

Osakidetzan Euskararen Erabilera Normalizatzeko (2013-2019) II. Planaren oinarri diren printzipioen artean daude hizkuntza-eskubideen errespetua eta zerbitzuaren kalitatea hobetu nahia. Komunikazioa da tresnarik garrantzitsuena jarduera asistentzian; beraz, eztaba da zerbitzuaren kalitatearen bermea dela paziente eta erabiltzaileei ziurtatzea eroso eta seguruen sentitzen diren hizkuntza ofizialaren erabilera.

Hala, idatzizko komunikazioen euskarazko kalitatearekin lotuta II. Euskara Planean ezarritako helburu espezifikoetako batzuei heltzeko sortu da estilo-gida hau. Hain zuzen ere, "Hizkuntza-kudeaketa" atalean aipatutako biri heltzeko:

“4.4.3. Estilo-irizpideak

(...) Osakidetzak zenbait estilo-irizpide zehaztuko ditu eta hainbat dokumentu-txantilo edo dokumentu-eredu prestatuko ditu, testu eta idazketa estiloak bateratu eta idatzi guztietan euskararen kalitatea zaintzeko asmoz.

4.4.4. Terminologia

a) Osakidetzak, Euskara Zerbitzu Korporatiboaren bidez, barnean hartzen dituen lanbide-eremuetako euskarazko lexiko espezializatua bildu, normalizatu eta hedatzeko lan sistematikoari ekingo dio ““.

Erakunde handia da Osakidetzak, eta langile askok darabilte euskara beren testuetan, askotariko testuinguruetan. Testuok euskara hutsean sortzen dira, edota itzulpen-zerbitzuen bidez euskaratzen. Horrek esan nahi du pertsona bat baino gehiago arduratzen dela idazketa-prozesuaz, eta, beraz, bestelako irizpiderik ezean, bakoitzak bere estiloa erabiliko duela idaztean.

Euskaraz idazten dugunok ondo ezagutzen ditugu hizkuntza idatzirako arau gramatikal, sintaktiko eta ortotipografikoak; hala ere, hizkuntza zuzen eta egokia erabiltzeaz gainera, gurea bezalako testuinguru zabal eta anitz batean, berebiziko garrantzia dauka nolabaiteko homogeneotasun estilistiko bati jarraitzeak, bi arrazoi nagusirengatik:

- Batetik, denok estilo bateratua erabiliz gero, irakurleek errazago ulertu eta identifikatuko dute mezua.
- Bestetik, testuek kutsu korporatiboa lortuko dute.

Gidaliburu honetan, beraz, Osakidetzan sortzen diren askotariko testu motetan erabiltzeko proposamenak biltzen dira. Oinarri gisa, Euskaltzaindiak eta gure esparruko bestelako

entitateek (IVAP, IZO, Berria, Elhuyar, EIMA...) argitaratutako erabakiak hartu ditugu, baina gure testu-egoeretara eta baldintzetara egokituta, eta gure adibide espezifikoen bidez azalduta. Horrez gain, idazketan lagungarri izan daitezkeen baliabide terminologikoak biltzen saiatu gara, eta Osakidetzak gai jakin batzuen gainean egindako hautuak azaltzen; izan ere, jakin badakigu zenbait arlotan, batez ere Osakidetza bete-betean jotzen duen arlo sanitarioan, bide handia dagoela oraindik euskarazko komunikazio-hizkera finkatzeko.

Euskararen eta erdaren erabilera idatzizko komunikazioetan

02

02 Euskararen eta erdaren erabilera idatzizko komunikazioetan

Osakidetzan Euskararen Erabilera Normalizatzeko (2013-2019) II. Planak, Hizkuntza-kudeaketari buruzko 4. atalean, argi azaltzen du nola erabili behar diren bi hizkuntza ofizialak idatzizko komunikazioetan:

“ a) *Idatzizko komunikazioetan, Osakidetzan aplikatuko egingo dira Eusko Jaurlaritzan eta bere erakunde autonomoetan Euskararen Erabilera Normalizatzeko IV. Planak jasotako irizpideak (edo unean-unean indarrean egon daitezkeen Plan horren eguneratzeetarako irizpideak, bestela), derrigor bete beharrekoak baitira bai Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean baita haren erakunde autonomoetan ere. Eta elementu grafikoei dagokienez, Osasun Sailak 2013ko apirilean eguneratutako Identitate Grafiko Korporatiboaren Eskuliburuari jarraituko zaio. Alde horretatik, Osakidetzak kalitateko komunikazio idatziak sustatuko ditu, hau da, testu zuzenak, jatorrizkoak, egokiak eta argiak, egitura logiko eta diseinu zainduarekin, betiere ulermena bermatzeko helburuz.*

b) *Bi hizkuntza ofizialetako testuen kalitatea zaintzeko testuinguruan, hizkuntzen funtzionaltasuna ere hartuko da kontuan. Horregatik, euskarazko eta gaztelaniazko testuak elkarren ondoan eta mezu berdina ematen agertzen diren dokumentuetan, euskarazko testua lehentasunezko lekuan kokatuko da, tipografiaren bidez nabarmenduta:*

b.1) *Euskarazko eta gaztelaniazko testu analogoak bata bestearen gainean dauden lerro edo blokeetan ipini behar izanez gero, euskarazko testua goian agertuko da; lerro edo zutabe bertikaletan, euskarazko testua ezkerrean egongo da; eta orrialde paraleloetan, euskarazko orrialdea eskuinekoa izango da.*

b.2) *Tipografiari dagokionez, euskarazko eta gaztelaniazko testuak elkarren ondoan badaude (lerro, bloke, zutabe edo orrialdeetan) eta mezu berdinak adierazten badituzte, euskarazko testuak letra lodiz nabarmenduko dira. Baina nabarmentzea ez da beharrezkoa izango hizkuntza bateko eta besteko testuak elkarren ondoan edo hurbil ez badaude, edo, testu berean bi hizkuntzak elkarrekin agertuta ere, mezu ezberdinak ematen badituzte.*““

Ortotipografia

03

03 Ortotipografia

>> Puntuazioa

Puntuazioari dagokionez, Juan Garziaren [Puntuazioa egoki erabiltzeko gida: oinarriak, jarraibideak eta aholkuak](#) eta Joxe Ramón Zubimendiren [Ortotipografia](#) liburuak izango dira erreferentzia. Liburu horiek luze eta zabal jasotzen dituzte puntuazioaren nondik norakoak, askotariko testu motei aplikatu beharrekoak: puntua [.] , koma [,] , puntu eta koma [;] , bi puntuak [:] , etenpuntuak [...] , galdera-marka [?] , harridura-marka [!] , parentesiak [()] , marrak [- -] , kakotxak [“ ”] eta barra [/] .

Nolanahi ere, atal honetan apur bat xehatuko da puntuazio-marka jakin batzuen erabilera:

Kakotxak

Osakidetzan, oro har, kakotx bikoitzak [“ ”] erabiltzen dira. Kakotx batzuen barruan beste batzuk jarri behar izanez gero, hauxe da erabili beharreko ordena: “bbb ‘ccc’ bbb”. Kakotx artean (eta letra arruntez) idatzi behar dira:

- Hitzez hitzeko aipamenak.

Euskadiko Antolamendu Sanitarioaren Legearen 12. artikulua zera dio: “Euskadiko sistema sanitarioaren zuzendaritza, planifikazioa eta programazioa Eusko Jaurlaritzaren eskumena dira; Euskadiko Autonomia Elkarteko Administrazio Orokorreko organo aginpidedunen bidez exekutatu da”.

- Iragarki eta leloen aipamenak (publizitate-kanpainak, hauteskunde-kanpainak, manifestazioetako deiadarrak eta pankartak...).

Zeresan handia eman du “Txertoa jartzeko unea da ETA BADA KIZU” leloa zuen 2019ko gripearen kanpainak.

- Argitalpen nagusiago baten zati diren artikulua eta abarren izenak.

Osatuberri aldizkariaren joan den hileko aleak dakar “Nola jan, txandaka lan egiten denean” artikulua.

- Hitzaldi, mahai-inguru, erakusketa, biltzarren eta abarren izenak.

“Orain da garaia” biltzarra; “Arreta goiztiarren sistemak: Historia, esperientziak eta inpaktua” mahai-ingurua.

Kakotxak eta puntuazioa

- Kakotx artekoa puntuz, komaz, puntu eta komaz edo bi puntuz amaitzen denean, galdu egiten da amaierako marka hori: ez da ipini behar. Bai, ordea, kakotxen ondoren, perpaus osoari dagokion puntuazioa.

“Herri oso bat itzultzaile bihurtzeak baditu bere arriskuak, ongi agerikoak gainera”.

- Hitzez hitzeko aipamenari akotazioak eranstean, marra erabiliko da akotazioak gehitzeko, eta kakotxak aipamenaren hasieran eta bukaeran bakarrik erabiliko dira.

“Herri oso bat itzultzaile bihurtzeak –dio Mitxelenak– baditu bere arriskuak, ongi agerikoak gainera”.

- Kakotx artekoa hiru puntuz, galdera-markaz nahiz harridura-markaz amaitzen denean, ez da galtzen amaierako marka hori: ipini egin behar da. Eta gero, kakotxen ondoren, perpaus osoari dagokion puntuazioa jarri behar da.

Hala esan dio: “Saiatu, saiatu naiz; baina...”. Eta geroago: “Alde hemendik!”.

- Kakotx artekoa puntuazio-markarik gabe amaitzen denean, kakotxen ondoren jarri behar da, hala dagokionean, puntua, hiru puntu, galdera-marka, koma edo dena delako marka.

Gogoratu haren hitzak: “bildu eta hitz egin”, eta ahaleginak egin behar ditugula.

Barra

- Bata bestearen segidan idatzitako hitzen artetik bat aukeratu beharra-edo dagoela adierazteko, barra erabiltzen da, baita aurkaritza adierazteko edo nabarmentzeko ere.

Lehen Mailako Arretako Unitateburu lanpostuko hautagaiek 4 urteko esperientzia izan beharko dute gutxienez, A1/B1 lanbide-taldeetako zereginetan.

- Hala ere, gogoratu gutun orokorretako agurra *Bezero jauna/andrea* dela singularrean idazten zaienean, eta *Bezero jaun-andreak* pluralean idazten zaienean.
- Herri bakar bat esateko bi izen erabiltzen direnean (gehienetan, bata bestearen itzulpen modura edo), barra tartekatzen zaie.

Donostia/San Sebastián; Lizarra/Estella

Ez dira barraz idatziko bi herri elkartzean sortutako leku-izenak.

Ezkio-Itsaso

Hala ere, arau horren kontra, EHAA-n argitaratzeko testuen irizpideetan, *Vitoria-Gasteiz* erabiltzeko beharra ezartzen da erakunde publiko guztientzat. Hori dela eta, Osakidetza-ren barneko testuetan koherentzia mantentzeko, *Vitoria-Gasteiz* marrazkoz lotuta idatziko

da data, zerrenda, taula eta abarretan. Hiriaren izena esaldi edo testu baten barruan dagoenean, berriz, zilegi izango da *Gasteiz* bakarrik jartzea, gaztelaniazkorik gabe.

- Legeen eta dekretuen izenetako zenbakien artean barra erabiltzen da, alboetan hutsunerik utzi gabe.

Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen esparru-estatutua onartu zuen abenduaren 16ko 55/2003 Legearen 52.1. artikuluan ezartzen da langileek eskubidea izango dutela astean batez beste 24 orduko atsedenaldi etengabea hartzeko gutxienez.

- Barra erabiltzen da aritmetikako zatiketak eta zatikiak adierazteko, eta zenbait neurri-izenen nazioarteko sinboloetan.

$2/3$ (bi zati hiru / bi heren), 6 km/h (orduko sei kilometro)

- Zenbait gaitan agertzen diren erlazio multzoak aditzera emateko, barra erabiltzen da.

Begiratu iaz erositakoen urtea/prezioa grafikoari.

Adierazi haurdunaldiko astea / fetuaren pisua (kg-tan) funtzioa.

Barra nola idatzi

- Testu elebakarretan, barraren alboetan aukeragai dauden elementuak hitz bakarrekoak direnean, ez da zuriunerik utzi behar barraren alboetan. Aldiz, barraren alboetan agertzen diren elementuek hitz bat baino gehiago dutenean, zuriunea utzi beharko da barraren alboetan.

Idazlea, mendia/mundua, luma/ezpata, izan/ukan eta gisakoez mintzatu ondoren, metafisikan murgildu zen hutsune hutsa / hutsune betea harturik gaitzat.

- Testu elebidunetan (esaterako, inprimakietan), barra erabiltzen da euskarazkoa eta gaztelaniazkoa bereizteko, eta, espazio-arazoak daudenean, ez da zuriunerik erabiliko, barraren alboetan hitz bat baino gehiago agertu arren.

NORENTZAT/DIRIGIDO A

- Kasu-markari eta letra larriei dagokienez, barraren inguruko hitz/aukera biek kasu-marka berbera eduki beharko lukete, eta bi osagaiak letra larriz edo xehez hasi beharko liriateke; izan ere, bata zein bestea kenduta esaldia ondo ulertu beharko litzateke.

Medikuen/Erizainen arretari buruzko Erabakia

>> Letra larriak

Letra larrien erabilerari dagokionez, Alfontso Mujikaren *Letra larriak erabiltzeko irizpideak* liburuan eta *Berriaren Estilo Liburuko* “[Letra larria, xehea eta maiuskula txikiak](#)” atalean azaltzen dena hartuko da oinarri. Kontuan hartu behar da letra larrietan bi mota daudela, oro har: batetik, testu edo esaldi hasiera markatzen dutenak; bestetik, izen edo izendapen bereziak markatzen dituztenak.

Ez da zehaztapenik emango lehen motako letra larrien inguruan; izan ere, testuen puntuazio edo letra ohikoenari erantzuten baitio. Hain zuzen ere, letra larriak erabili behar dira testu hasieran eta paragrafo hasieran, puntuaren ondoren, galdera eta harridura marken eta hiru puntuaren ondoren (puntuaren funtzioa ere betetzen dutenean...).

Nabarmen-tze-funtzioan geldituko gara: izen edo izendapen bereziak arruntetatik bereizteko, letra larria erabiltzen da. Hala ere, Osakidetzako eguneroko lanerako adierazgarriak iruditu zaizkigunak soilik bildu dira hemen. Kasu hauetan erabili behar da, beraz, letra larria:

Pertsonen izen-abizenak eta karguak

- Pertsonen izen-abizenak letra larriz idazten dira.

Baina abizenetako artikulua eta preposizioak (*de, del, de la, d'*), letra xehez.

Geneviève de Galard; Diaz de Zerio, Lopez de Abetxuko; Maria de Oignies; Vincent van Gogh

- Badaude salbuespen batzuk, hala nola italiar abizenetako artikulua eta preposizioak eta frantsesezko artikulua (ez preposizioa).

Robert De Niro; Gabrielle Émile Le Tonnelier de Breuille (Émile du Châtelet); Leonardo DiCaprio

Dena dela, aurretik izenik ez badute, preposizioa beti letra larriz idazten da.

De Duve; Von Euler; Von Frisch

- Batzuetan, izen arrunt bihurtzen da pertsona-izena, baina jatorrizko esanahia aldatuta. Halakoak, izen arruntak diren aldetik, hiztegietan agertzen dira, eta letra xehez idazten.

Gure aitona alzheimerrak jota dago.

Estatu Batuetan, parkinsona sendatzeko botikak sortu nahi dituzte.

- Pertsonak izendatzeko, batzuetan, pertsonaren izen bereziarekin batera, beste izen generiko batzuk erabiltzen dira aposizioan: titulua, lanbidea edo kargua, ahaidetza, adeitasunezko deiturak. Horiek beti letra xehez idatzi behar dira.

Joseph Lister medikua; Mendia andrea; Erizaintzako Koordinazio Asistentzialeko zuzendaria

Lekuak

- Leku izenetan, letra larriz idatzi behar dira hitz guztiak, tarteko artikulua eta preposizioak salbu.

Lapuebla de Labarca; Los Arcos; Aix-en-Provence

- Generikoa letra xehez idazten da, non eta ez den izen bereziaren parte, *izen + izenondo* egitura batean.

Kantauri itsasoa; Aturri ibaia; Alpe mendiak; Bizkaiko golkoa

Baina: Itsaso Gorria; Ibai Urdina; Ozeano Barea

- Administrazioeko egitura politikoak.

Nafarroako Foru Komunitatea; Pirinio Atlantikoetako Departamendua

- Errealitate historiko eta geopolitikoak.

Mendebaldea [herrialde kapitalistak; tradizio kristaua] / Ekialdea [herrialde komunistak; tradizio budista, hinduista]; Ekialde Hurbila

AEBetako eta Mendebaldeko kulturen mendeko ikusten zuen Japonia.

- Herri eta hirietako toponimoak, eraikinak, gelen izen bereziak. Generikoa letra xehez idazten da, non eta ez den izen bereziaren parte.

Isozaki dorreak; Araba kalea; Euskalduna jauregia; Lekaio kultur etxea; San Telmo museoa

Baina: Dorre Bikiak; Kale Nagusia; Plaza Biribila; Alkizako Kultur Etxea; Arte Ederren Museoa; Ondarroako Kafe Antzokia

- Gentilizioak, aldiz, letra xehez idazten dira.

bilbotarra; gasteiztarra; durangarra

Erakundeak eta taldeak

- Erakundeak, organismoak, elkarteak, taldeak eta enpresak, eta haietako gobernu eta kudeaketa-organo nagusiak, sailak, taldeak eta batzordeak.

Gasteizko Erizaintzako Unibertsitate Eskolako Klaustroa; Osasun, Kontsumo eta Gizarte Ongizate Ministerioa; Oiartzungo Udala; Osakidetzako Zuzendaritza Nagusia

- Erakundeak pluralean edo adjektibo edo erakusle batekin agertzen direnean, hau da, erabilera generikoan, letra xehez idazten dira.

Euskal Herriko Unibertsitatea; Arabako Foru Aldundia; Ekonomia Ministerioa; Lehen Auzialdiko 2. Epaitegia; Bidasoko ESIa; Baionako Udala

Baina: unibertsitate hori; hiru foru aldundiak; ekonomia ministerioetan; epaitegi hori; zerbitzu-erakundeetan; udal hori

- Askotan, erakundearen izen osoa idatzi beharrean, eta laburtzearen, haren zati bat baino ez da idazten (Udala, Foru Aldundia, Gobernua, Fundazioa, ESla...), eta testuinguruak argitzen du zer erakunde den. Halakoetan ere, idazten den zatia letra larriz hasita idatz daiteke.

Kasu horretan, Tolosako Udalak ezin du ezer egin, Foru Aldundiak erabaki behar du.

Bilbo-Basurtuko ESla 2014an jaio zen. [...] ESla Lehen Mailako Arretako 22 unitatek (LMAU), espetxeko Basauri-Urbi zentroak, Etengabeko arretako 3 gunek eta kanpoko egoitza administratibo batek osatu zuten.

- Alabaina, hori ez da beti betetzen. Dena delako erakundearen mendeko atalaren izen generikoa (lantaldea, taldea, batzordea, komisioa, saila...) letra xehez idazten da askotan, aposizio bidez. Orduan, atal espezifikoak letra larriz hasita idazten da, eta izen generikoa, berriz, letra xehez.

Lehen Mailako Arretako Aholku Batzordea vs Lehen Mailako Arretako taldeak

Ekitaldiak

- Gizarte-, kultura- eta kirol-ekitaldi eta egun bereziak, hitz guztiak larriz (jardunaldiak, literatura- eta arte-jaialdiak, kirol-txapelketak...).

Minbiziaren aurkako Nazioarteko Eguna dela eta, AECC Gipuzkoak mintzodromo bat antolatu du otsailaren 4rako.

Oineko eta Orkatilako Kirurgiaren I. Jardunaldiak

Baina: txapelketa gogorra; jardunaldi interesgarria

- Sariak. Kontuan izan *sari* hitza letra larriz idazten dela izenaren parte denean, eta xehez, ez denean.

Eusko Jaurlaritzaren Kudeaketa Aurreratuari Euskal Saria; Letra Katalanen Ohorezko Saria

Baina: Emakunde sariak; Joanes Etxeberri saria; Fisikako Nobel saria; Euskadi sariak

Izenburuak

- Argitalpen, dokumentu eta artelanen izenetan, lehen hitza letra larriz idatzi behar da (liburuak, antzezlanak, telesailak, artelanak, telebista eta irratiko saioak, filmak, CD-ROMak...).

Haur besoetakoa; Hitzetik hortzera; Deabruaren hiztegia

Gainera, letra etzanez idaztekoak dira testu baten barnean daudenean.

UPV/EHUK 2004an argitaratu zuen *Mikrobiologia medikoa* liburua.

Minbiziak dakarren sufrimenduaz eta heriotzaz gogoeta egiten du Anjel Lertxundik *Zu* liburuan.

- Egunkariak, aldizkariak eta liburukiz osaturiko hiztegi, gramatika, entziklopedia eta abar, hitz guztiak letra larriz.

Orotariko Euskal Hiztegia; *Euskaldunon Egunkaria*; *Le Monde*

- Ingeleseko izenburuetan, hitz guztiak letra larriz, hitz gramatikalak izan ezik.

Gray's Anatomy: The Anatomical Basis of Clinical Practice; *Just Medicine: A Cure for Racial Inequality in American Health Care*

- Liburu bildumak, hitz guztiak letra larriz.

Enigma eta Sail Beltza bildumetako lau liburu kaleratu dituzte.

- Erakusketa, hitzaldi, mintegi eta mahai-inguruak, lehen hitza letra larriz.

“Familian oinarritutako Neonatologia” mahai-ingurua 11:00etan hasiko da.

Gaur goizean, “35 urte bizia sustatzen” argazki-erakusketa inauguratu dugu Gasteizko Andra Mari Zuriaren Plazan, 1983an Osakidetza sortu zela gogoratzeko.

- Biltzar eta jardunaldien izen deskriptiboak, hitz guztiak letra larriz.

Osasun Zientzietako Ikertzaileen II. Topaketak; Gazte Hizkerari Buruzko Biltzarra

Baina izen espezifikoak, lehen hitza bakarrik letra larriz.

“Orain da garaia” biltzarra; “Osasuna euskalduntzen” topaketak

Hitzarmenak, agiriak, planak eta egitasmoak

- *Itun*, *agiri*, *plan* eta *egitasmo* hitzak letra larriz idazten dira izenaren parte direnean; bestela, letra xehez idazten dira.

Birika-erazketa Onkologikoko Kirurgiako Fisioterapia Protokoloa; Aldi Baterako Ezintasunaren Agiria; Osakidetzan Euskararen Erabilera Normalizatzeko 2. Plana; 2010eko EAEko Osasun Mentaleko Estrategia

Baina: Erasmus egitasmoa; Nunca Mais agiria.

- Horrez gain, agiriaren edo proiektuaren izena letra etzanez idatziko da esaldiaren parte batekin nahas daitekeen euskal hitzen bat bada.

Herenegun programa atzera bota dute, oraingoz.

Legeen, ebazpenen, instrukzioen eta bestelako en izen ofizialak

- Legeen izen ofizialak letra larriz idazten dira.

Zigor Kodea; 1/2016 Legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa; Ingurumena Babesteko Lege proiektua

- Legearen izenburuan azalpen luzea agertzen denean, sei hitz baino gehiagokoa, ordea, letra xehea erabiltzen da.

IRAGARKIA, Arabako Erakunde Sanitario Integratuko Ospitaleko Erizaintzako Zuzendariordea lanpostua izendapen askearen bidez betetzeko deialdiari buruzkoa

- Legeen atalak letra xehez idazten dira.

Europako Konstituzioaren VII. tituluan ageri dira lankidetzaren indartuari buruzko xedapenak.

Ikasgai, ikastaro eta ikasketak

- Letra larriz idazten dira.

UPV/EHUren eraikin berriak Medikuntzako, Fisioterapiako eta Erizaintzako Graduak aterpetuko ditu, eta 2024-2025 ikasturtean inauguratuko da.

Ingeniaritza Biomedikoa unibertsitate arteko masterrak gai hauek jorratzen ditu: medikuntza arloko osasun-teknologiaren kudeaketa, ebaluazioa eta aplikazioa.

Markak eta modeloak

- Marka komertzialak letra larriz idazten dira; esaterako, medikamentuen izenak.

Gaur, Frenadol bat hartu dut.

- Baina marka generiko bihurtu bada, letra xehez.

Atzo aspirina bat ekarri nizun.

- Bestalde, printzipio aktiboak (ez markak) letra xehez eman behar dira.

Pazienteak paracetamolari dio alergia.

Internet

- Internet sareen sarea da, munduan bat bakarra; horregatik, letra larriz hasita idazten da, eta izen berezi gisa hartzen dute kasu-marka: Internet, Interneten...

Familia-medikuarekin hitzordua Internet bidez nola eskatu azaltzeko saio bat antolatu du Azkoitiko Anbulatorioak.

- Baina letra xehez idatzi behar dira —eta hitz arrunt gisa deklinatu— Internet ez diren gainerakoak: intraneta, estraneta.

Langileak intranetean sartu behar dira hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko 2019ko ohiko lehen deialdiko probetan parte hartzeko onartuen eta baztertuen behin betiko zerrenda ikusteko.

Zientziako eta teknologiako terminoak

- Lege, teorema, printzipio, gaixotasun, sindrome eta zientzia kontzeptuen osieran izen bereziek parte hartzen dutenean, letra larriz hasita idazten da izen berezia, eta letra xehez izen arrunta.

Plancken konstantea; Rorschach testa; Down sindromea; Parkinson gaixotasuna (baina parkinsona ere idatz daiteke, letra xehez, guztiz lexikalizatuta alegia).

- Izen berezirik ez dagoenean, letra xehez idaztekoak dira.

erlatibitatearen teoria; eskaintza-eskarien legea...

- Unitateen izenek, askotan, pertsona-izen batean dute jatorria. Unitateak izen arruntak dira, eta letra xehez idazten dira. Hala ere, jatorrian pertsona-izena duten unitateen ikurra letra larriz idatzi ohi da.

newtona (N); amperea (A); pascala (Pa); watta (W)...

Oharra: unitateen ikurrak eta unitateen aurrizkien ikurrak aldaezinak dira, unibertsalak baitira.

Venda elástica adhesiva 7-8 cm

*Benda elastiko itsasgarria 7-8 cm

Benda elastiko itsasgarria 7-8 cm

Biologia: bizidunen sailkapen sistematikoa

- Bizidunen espezieak izendatzeko —animaliak, landareak, onddoak, bakterioak—, nomenklatura binomiala erabiltzen da, latinezko bi osagaiz osatua: lehenengoak generoa adierazten du, eta letra larriz hasita eta etzanez idazten da; bigarrena, berriz, espeziearen bereizgarria da, eta letra xehez eta etzanez idazten da. Espezie-izen arruntak letra xehez idazten dira.

panda gorria edo *Ailurus fulgens*; izurde arrunta edo *Delphinus delphis*

- Generotik gorako kategoriak ere latinez idazten dira, eta letra larriz hasita beti (familia, ordena, klasea...), baina ez dira letra etzanez idazten.

Gizakia *Homo sapiens* espeziekoa da, Homo generokoa, Hominidae familiakoa.

>> Zerrendak

Bi puntuen ondoren lerro berean segitzen denean...

- Esaldi osoko aipamenak letra larriz hasi behar dira.
Lasaitasuna eskatu du OMEko Larrialdietarako Programako zuzendari Mihael Ryanek: “Ezin dugu mundua gerarazi, eta ez da errealia esatea geratu egin dezakegula herrialdeen arteko transmisioa. Ziurrenik epidemiak egongo dira hainbat herrialdetan, baina eusteko modukoak izango dira”.
- Esaldi oso baten zati baizik ez diren aipamenak, letra xehez.
Koronabirus gaitza dela eta, “lasaitasun” eta “konfiantza” mezuak helarazi ditu gaur Nekane Murgak, Eusko Jaurlaritzako Osasun sailburuak.
- Aurreko zatiaren osagarriak letra xehez hasi behar dira.
Hizkuntza hori ez da bere buruaren jabe: besteren legeak dauzka gogoan.

Bi puntuen ondoren paragrafo berria hasten denean...

- Gutun hasierako diosal eta deikien ondoren, letra larriz hasi behar da.
Andre agurgarri hori:
Gutun honen bidez jakinarazi nahi dizugu Zerbixeko Minbizia Goiz Detektatzeko Programaren baitan egindako baheketa-probaren emaitza negatiboa izan dela.
- Zerrendak letra larriz hasi behar dira esaldi osoak dituztenean. Zerrendako esaldi guztiek amaierako puntua eraman behar dute.
Datorren astearteko bileran egitekoak:
 - Aurreko bileraren agiria irakurri eta, ongi irudituz gero, onartu.
 - Hurrengo jardunaldiko programaren xehetasunak aztertu.
 - Norberak dakartzan proposamenak aurkeztu.
 Joan Larrialdietara, baldin eta:
 - Glukosa 500 mg/dL-tik gorakoa bada, edo zetonuria larria badaukazu.
 - Kontrolatu ezinezko goragaleak badauzkazu, edo ezin baduzu irentsi.
 - Zenoturiak 24 ordu baino gehiago badirau.
 - 3 intsulina-dosi emanda ere glukosak hobera egin ez badu.
- Zerrendak letra xehez hasi behar dira esaldi osokoak ez direnean. Kasu honetan ez daramate amaierako punturik.
Hauek dira jardunaldian parte hartuko duten osasungintzako profesionalak:
 - fakultatibo medikoak
 - biologoak
 - erizainak...

>> Letra etzanak

Letra etzanen erabilerari dagokionez, [Ortotipografia](#) liburuan eta [Berriaren Estilo Liburu](#)ko “[Letra etzana](#)” atalean azaltzen dena hartuko da oinarri. Oro har, letra etzana letrak, hitzak, esaldiak edo testu zatiak nabarmentzeko erabiltzen da. Beraz, euskaraz letra etzanez idaztekoak dira:

Izenburuak

- Liburuak, tesiak, ikerlanak eta komikiak; eleberrien atalak, ipuinak eta poemak.

Nola probatzen diren tratamenduak liburuaren bi ale geratzen zaizkigu.

Olatz Perez de Viñasprek *Osasun-alorreko termino-sorkuntza automatikoa: SNOMED CTren eduki terminologikoaren euskaratzea* tesia aurkeztu zuen 2017an.

Tiritatxo komikia umeei osasunari buruzko kontuak azaltzen dizkion Irrien Lagunak taldearen proiektu bat da.

Gau irekian, *Maldan behera* poema irakurri zuten.

Liburuetan, badago salbuespenik: liburu bildumak letra arruntez idazten dira.

Sail Beltza eta Enigma bildumak; Zerberri; Bidegileak.

- Egunkariak eta aldizkariak.

Berría egunkaria; *Osagaiz* aldizkaria.

- Liburu euskaratu gabeak aipatzean jatorrizko izenburuarekin batean itzulpena ematen denean, jatorrizkoa etzanez idazten da, eta itzulia arruntez.

Gray's Anatomy: Descriptive and Applied (Gray-ren Anatomia: Deskriptiboa eta Aplikaziokoa) liburuak eragin handia izan zuen giza anatomiar buruz gaur egun dauden teorian.

Zientzia eta matematika

- Animalien, landareen, birusen, bakterioen eta abarren latinezko izen zientifikoa (generoa eta subgeneroa letra larriz, eta espeziea eta subespeziea xehez).

Panthera leo senegalensis; Macropus rufus, sigela, neisseria meningitidis

Hala ere, birusen eta bakterioen izenak lexikalizatuta badaude, ez dira letra etzanez idazten, ez eta gaixotasunen izenak ere.

Influenza; meningokoko

- Letra etzanez idazten dira, nazioarteko arauak betez, zientziaren alorreko hainbat sinbolo-eta: magnitudeak, ekuazioak...

P presioa; *t* denbora; *T* tenperatura; *c* argiaren abiadura

Metahizkuntza eta esanahi bereziak

- Metahizkuntza.

Damutu zaio *herritar* hitza sekula ez erabilia.

- Ironiaz idatziriko hitzak edo hitzaren betiko esanahia aldaturik idatzitakoa.

Inkiszioaren ordezkoa da hark gidatu duen *ministerioa*.

- Euskarak beretu gabeko maileguak eta beste hizkuntzetan idatziriko esaldiak.

Apartheid; saudade; cum laude.

Ezra Poundek *to make it new* aldarrikatu zuen.

Baina badira nazioarteko zenbait esamolde, batez ere tituluetan erabiliak, letra arruntez idatzi beharrekoak. Adibidez:

In memoriam.

EHAAn argitaratzeko testuak, arauaren salbuespen

Argibide horiek guztiek testu orokorretarako balio dute. Kontuz ibili behar da, ordea, Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu beharreko testuekin, salbuespena baitira. Horietan, latinezko izenetan eta bibliografian soilik erabil daiteke letra etzana (ikusi [EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak](#)).

Nola deklinatu letra etzanak

- Deklinabide atzikia letra arruntez idatziko da.

Herriako artikulua; Argiako kazetaria.

- Izenburuak deklinatzean, ahal dela, hobe da ondotik hitz bat jartzea eta hura deklinatzea.

Obabakoak liburuko ipuina.

- Deklinatu beharrik ez izateko, jakina, absolutiboan jartzea da onena (*nor* kasuan), baina ezin da beti horrela jokatu.

Salbuespenak: bestelako adiera edo ironia adierazten duten euskal hitzak:

Solairu hartan erizain hasi nintzenean, gainbegiraleak argi utzi zidan zein ziren gure *negozioak*.

- Puntuazio-markak letra arruntez idazten dira, non eta ez diren izenburu baten parte.

Arantxa Iturbek *Ai, ama!* liburua idatzi zuen 1990. urtean.

Abu al-Qasim al-Zahrawi mediku, kirurgialari eta kimikari arabiarrek medikuntzari eta kirurgiari buruzko entziklopedia handia idatzi zuen (*Kitab al-Taşrif*).

>> Zenbakiak

Zenbakien idazkerarako arauak emanak ditu Euskaltzaindiak aspaldi. Nolanahi ere, atal hau osatzeko, Joxe Ramon Zubimendiren [Ortotipografia](#) liburuan (EIMA) eta [Berriaren Estilo Liburua](#)n bildutakoa laburtu da, Osakidetzako errealitatera egokituta.

Datak

- Forma luzean, urtea zifraz idazten da beti; hila, letraz, eta eguna, zifraz.

2004ko otsailaren 18a

Gainera, 1etik 9ra arteko egunetan, zifra bakarra erabiliko da; hau da, ez zaio zerorik ipiniko aurretik.

2021eko ekainaren 6a

- Forma laburrean, zortzi digituko formula erabiliko da; hau da, urtea lau digituz, hilabetea bi digituz eta eguna bi digituz, eta denak barraz bereizita, tarterik utzi gabe.

2019/06/05

- Tokia eta data adieraztean, gogoratu deklinabide berbera izan behar dutela bai tokiak bai datak.

Bilbon, 2020ko urtarrilaren 13an; Bilbo, 2020ko urtarrilaren 13a

Kontuz EHAAn argitaratzekoak diren testuen datarekin: dekretuetan, NON kasua erabili behar da; gainerako testuetan, NOR kasuan (ikusi [EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak](#)).

- Gogoratu *urtarrilak 13* formula karteletan eta aposizioetan soilik erabili ahal dela, ez data orokorra adierazteko.

Laster izango da jardunaldiaren inaugurazioa, gaur zortzi, abenduak 22.

- Data bukaerako punturik gabe idatzi behar da, EHAAn argitaratuko diren testuetan izan ezik (ikusi [EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak](#)).

- Urteak milako punturik gabe idazten dira.

*2.005ean > 2005ean

- Atzetik *urte* hitza badute, idatzi beharra dago *-garren* adierazten duen puntua.

2005. urtean; K.a. 45. urtea

- Ikasturteetan, bi urteak osorik idazten dira, eta marratxoaz lotuta.

2006-2007ko ikasturtea; 2020-2021eko denboraldia

- Hamarkadak zifraz idazten dira beti, *-(e)ko* loturarekin.

1980ko hamarkada edo hamarraldia; 80ko urteak

- Mendeak zenbaki erromatarrez idazten dira, ordinala adierazteko puntuarekin.

XX. mendean

Orduak

- Osorik zifraz idatzi behar dira, edo osorik letraz. Hau da:
 - *8 eta erdietan dauka odola ateratzeko hitzordua.
 - 08:30ean dauka odola ateratzeko hitzordua.
 - Zortzi eta erdietan dauka odola ateratzeko hitzordua.
- Zifraz adierazten direnean, bi puntuekin idatzi behar dira, lau digituekin, eta *goizeko*, *gaueko* eta gisakorik gabe.
- Digituz idaztean, ordu biribilak pluralean deklinatzen dira, eta gainerakoak singularrean:
 - 09:00etan aurkezpena egingo dute, eta 10:30ean tailerra.

Ehunekoak eta milakoak

- Aurrena sinboloa idazten da (% , ‰); tartean zuriune banaezin bat (Alt+0160 / Maius+Kontrol+zuriunea), eta, gero, zifra. Negatiboa bada, minus zeinua sinboloaren aurrean jartzen da (-% , -‰).

Salbuespena: ikusi [EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak](#).
- Mugagabeen deklinatzen dira.
 - Herritarren % 24 ados daude, eta % 76 ez.
 - Jakinsareako ikastaroko azken ebaluazioa gainditzeko, galderen % 80ri erantzun behar zaie ondo.

Baina, aurretik *gainerako* edo *beste* badute (eta soilik kasu horietan), artikulua hartzen dute.

 - Herritarren % 24 ados daude, baina gainerako % 76ak ez.
- Erreferentea plurala denean, pluralean egiten da aditzaren komuntzadura; singularra bada, singularrean.
 - Ikasleen % 75ek gainditu dute azterketa.
 - Aurrekontuaren % 15 ez du gastatu oraindik.

Zifraz idazteko zenbakiak

- Testu dibulгатiboetan, hamarretik gorako zenbakiak zifraz idatzi behar dira.
- Jose Ramon Etxebarriaren [Zientzia eta teknikako euskara arautzeko gomendioak](#) liburuak azaltzen duen bezala, dibulgaziozkoak ez diren testuetan (esaterako, testu zientifikoetan) edota zenbakiak nabarmentze funtzio argia duen kasuetan, zenbaki guztiak idatzi behar dira zifraz.

- Helbideak. Ataria, solairua eta posta-kodea, denak zifraz idazten dira. Kalearen izena data bat bada, zifraz ematen da, *lehena* eta ordinalak izan ezik.

Abuztuaren 31 kalea 23, 4. ezk.; Maiatzaren Lehenaren plaza; Bosgarren Etorbidea.

- Posta-kodea, punturik gabe.

Bidali helbide honetara: Arabako Osasun Mentaleko Sarea; Araba kalea 43, 01006 Vitoria-Gasteiz.

- Magnitudeak, hala nola abiadura, tenperatura, latitudea eta longitudea.

10 km/h; Richter eskalan 7,6 gradu indarra.

- Legeen izenak eta atalak; epaitegien zenbakiak eta salak.

2000ko ekainaren 17ko 4/84 Legea; 1220/1996 Dekretua; 13. araua; 5. artikulua; 7/65 Ebazpena; 3. Instrukzio Epaitegia; Epaitegiko 4. sala

Letraz idazteko zenbakiak

- Testu dibulгатiboetan, batetik hamarrera bitarteko zenbakiak.

Zazpi aldiz ingresatu dute, eta bitan bakarrik izan da programatutako ingresua.

- Esapideetakoak.

Niri bost axola; hamaika aldiz esan zidan.

Ordinalak

- Puntuarekin idazten dira. Enumerazioetan, zilegi da azkenari bakarrik jartzea.

Psikologoek Elkargoek 50. Biltzarra; XIX, XX eta XXI. mendeetan.

- Tauletan eta grafikoetan, beti zifraz.

>> Laburtzapenak

Euskaltzaindiaren Hiztegiaren arabera, laburtzapena da hitz edo sintagma bat era laburtuan adierazten duen forma. Laburtzapenak hiru motatakoak izan daitezke: laburdurak, siglak eta ikurrak. Atal hau osatzeko, Joxe Ramón Zubimendiren [Ortotipografia](#) (EIMA) liburuaren, [IVAPeko estilo-liburuaren](#) eta [Euskara Batuaren Eskuliburuaren](#) atalak laburbildu dira.

Laburdurak

- Laburdurak fitxetan, inprimaketan eta helbideetan erabili ohi dira, baina testu barruan forma osoak idaztea komeni da.

- Laburdurak puntuarekin idazten dira.

Arrontegi k. 12, 48901 Barakaldo

Tel.: 946007770

Baina vs (*versus*) punturik gabe.

Lerroa vs kolorea

- Laburdura bi hitzez osatuta dagoenean, hitzon laburdurak hizki bakarra badauka, ez da zuriunerik utziko bi hizkien arteko laburduran; laburdura hizki batez baino gehiagoz osatuta badago, ordea, zuriunea utzi behar da laburtutako hitzen artean.

e.e. ez du erantzun g.g.b. gutxi gorabehera

d. os. adeitasun osoz itzle. oh. itzultzailearen oharra

- Laburdurak ezin dira deklinatu. Beraz, deklinatzeko beharra dagoenean, hobe da forma luzea erabiltzea.

*K.a.-ko 742. urtean > Kristo aurreko 742. urtean

- Hona hemen Osakidetzan maizenik erabiltzen diren laburdurak:

esk.	eskuin	dk.	doktorea
ezk.	ezker	esp.	espedientea
z.g.	zenbakirik gabe	sol.	solairua
zk.	zenbakia	tek.	tekniko/teknikari
k.	kale	admin.	administrazio/administrari
etorb.	etorbide	med.	medikua
pas.	pasealeku	e.d.	ez daki
pl.	plaza	e.e.	ez du erantzun
zehb.	zeharbidea	adib.	adibidez
zum.	zumardia	etab.	eta abar
tel.	telefono	al.	astelehena
or.	orrialde	ar.	asteartea
P.D.	post data	az.	asteazkena
zuz.	zuzendaria	og.	osteguna
sin.	sinatua	ol.	ostirala
erref.	erreferentzia	lr.	larunbata
art.	artikulua	ig.	igandea

Siglak eta akronimoak

- Akronimoak ere ordezeko laburtuak dira, baina hitz arruntak bezala irakurtzen dira, ez letraz letra, eta bi hitz edo gehiagoren elementuz osatuak dira; gehienetan, silabaz.

Eudel (Euskal Udalen Elkarte); modem (moduladore-demoduladore)

- Siglak letra larriz eta arruntez (ez etzanez) idazten dira, osorik; akronimoetan, lehen letra bakarrik idazten da larriz.

EUE; Renfe

- Hala ere, badira salbuespenak. Hitz arrunt bihurturiko sigla eta akronimoak letra xehez idazten dira.

hies gaitza; modem

- Siglak ordezkatzeko duen izena osorik idatzi behar da testu barreneko lehen agerraldian, oso ezaguna denean izan ezik. Lehen agerralditik aurrera, aski da sigla erabiltzea.

Erakunde Sanitario Integratuen (ESI) garapenean emandako aurrerapausoak eta bidean topatutako zailtasunak landuko dira saioetan.

- Sigla eta akronimo batzuk izen berezien ordezekoak izan ohi dira, eta haiek bezala deklinatzen dira.

UPV/EHUko Fisioterapiako Graduko gutxieneko nota 11,420koa izan da 2020-2021 ikasturtean.

OMEren ikerketen arabera, amagandiko edoskitzea orokortzeak haurren heriotza-tasa % 20 murrizten lagunduko luke.

- Beste batzuk izen arrunten ordezekoak dira, eta haiek bezala deklinatzen dira; beraz, artikulua hartzen dute.

Abadiño-Matienako LMAU funtzioak esleitu zizkioten.

Sekulakoa da BEZaren inguruko iruzurra.

Debagoieneko ESlak 65.000 biztanle ingururi ematen die zerbitzua.

Hala ere, halako siglak ez direnean agertzen testu barruan, testuko goiburuetan eta webguneetako izenburuetan (hau da, tauletan, formularioetan eta abarretan agertzen direnean), aukerakoa da artikulua hori jartzea.

- Deklinatzean, ez erabili marratxorik. Hala ere, badira bi salbuespen:

- Testua letra larriz idaztekoa denean.

LABORATEGIKO LANGILEEN NBE-AK

- Siglaren azken letra eta atzizkiaren lehena bera direnean.

BBK-k erosi du.

- Oro har, siglak ez dira itzultzen, batez ere herrialde jakin batekoak direnean, baina bai haiek ordezkatzen dituzten izenak.

PCF, Frantziako Alderdi Komunista; PSC, Kataluniako Sozialisten Alderdia

- SA (sozietate anonimoa) eta SL (sozietate mugatua) laburtzapenei dagokienez, aipatzekoa da euskaraz siglatzat (SA eta SL) eta ez laburduratzat (S.A. eta S.L.) hartzen direla, eta, beraz, kasu-marka erantsirik idatziko dela, marratxorik gabe.

Bestalde, konpainien izendapenetan agertu ohi dira sigla horiek, eta, zuhur jokatzeko, komeni da ofizialki erregistratutako izendapena mantentzea beti; hau da, gaztelaniazko

*sociedad limitada*ren itzulpena *sozietate mugatua* izan arren, izendapen ofizialean beti erabili beharko da SL.

Horrez gainera, halako izendapenetan, ohikoa da gaztelaniaz koma bat jartzea izenaren eta sozietatearen izaera adierazten duen laburtzapenaren artean. Euskaraz, koma horrek zailtasunak dakartza joskeran, eta, horregatik, hobe da kentzea.

La propuesta de Alcon Healthcare, S.A. ha resultado adjudicataria de la licitación del mantenimiento preventivo y correctivo del equipo Constellation LXT para la OSI Debagoiena > Alcon Healthcare SArean eskaintzak irabazi du Debagoieneko ESiko Constellation LXT ekipamenduaren mantentze-lan prebentibo eta zuzentzaileen lizitazioa.

El lote 2 del Contrato de suministro de válvulas cardíacas mecánicas y biológicas para las OOS de Osakidetza está en manos de Edwards Lifesciences, S.L. > Osakidetzako zerbitzu-erakundeetarako bihotz-balbula mekaniko eta biologikoak hornitzeko kontratuaren 2. lotea Edwards Lifesciences SLren esku dago.

- Dena dela, medikuntza arloan, euskaraz ez daude oso estandarizatuta siglak. Argi dago: estandarizatuta dauden siglak euskaraz eman behar dira (BGBK –biriketako gaixotasun buxatzaile kronikoa–, BBB –bihotz-biriketako bizkorketa–...), baina estandarizatuta ez daudenak, testuetan, testuko lehen agerpenean itzuli egingo dira forma osoa euskaraz emanez eta ondoan siglak jarri, eta, gero, siglak bakarrik erabiliko dira.

Zerrendetan, tresna edo plataforma informatikoen kasuan eta antzekoetan (hau da, siglaren esanahiaren erreferentzia nahikorik ez dagoenean), erdaraz uzten dira, non eta ez den posible edo egokia forma osoa ematea euskaraz, siglak erabili ordez.

Erabiliaren erabiliaz joango dira finkatzen, baina, bien bitartean, gida honetako “Sigla sanitarioak” atalean aipatzen den bezala, bi erreferentzia material interesgarri daude:

- a) [Donostia Unibertsitate Ospitaleko ALTA TXOSTENAK](#) dokumentuko 79-80. orrietako zerrendak.
- b) Osakidetzan gehien erabiltzen diren sigla sanitarioekin Euskara Zerbitzu Korporatiboaren glosario bat osatzen ari da. Zerrenda dinamikoa da eta Osakidetzaren intranetean egongo da beti bertsiorik eguneratua.

- Jakintza alorretako laburdurak edo zeinu grafikoak dira, nazioartean finkatuak, eta, gehienetan, neurriak edo magnitudeak adierazten dituzte.

4 h 40 min 15 s

- Punturik gabe idazten dira.
- Zifraz idatzitako zenbakia daramate aurretik beti (kontuz 1 zenbakiarekin, aurretik idazten da beti, baina atzetik ahoskatzen).

1 km geratzen da.

9 m garai zen.

- Tarteak utzi behar da zenbakiaren eta ikurraren artean, eta ezin dira bereizi bi lerrotan zenbakia eta sinboloa. Horregatik, espazio banaezinarekin idaztea komeni da (Word-en Alt+0160 / Maius+Kontrol+zuriunea sakatuta ateratzen da).

Pazienteak 10 mg-ko adamimulab-dosi bat jarriko du bi astean behin.

Kontuz tenperatura adierazteko ikurrekin: ikurra °C bera da, eta espazio banaezina zenbakiaren eta horren artean jarri behar da, ez ° eta C-ren artean.

Ezin da hotz-katea eten: medikamentua 2-8 °C-tan egon behar da beti.

Salbuespena: ikusi [EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak](#).

- Deklinatzean, neurri-izenen ikurrei marratxo erantsiko zaie aldian aldiko deklinabide-atzizkia.

Etxetik 3 km-ra baduzu eskola, zenbat kilometro egiten duzu joan-etorri bakoitzean?

>> Bibliografia nola adierazi

Testu baten bibliografia adierazteko orduan, haren jatorriari eta espezialitateari erreparatu beharko zaie. Testu orokorretan, egokia izan liteke Jose Ramón Zubimendiren [Ortotipografia](#) (EIMA) liburuan jasotakoak erabiltzea, baina testu espezializatueta (ikerketan, prestakuntza espezifikoa...), nazioarteko estandarrei jarraikiz eman ohi da bibliografia. Bi dira estilo estandar horiek, arloaren arabera erabiltzekoak. Batetik, Estatu Batuetako Psikologia Elkarteak (American Psychological Association, APA) sortutako APA estiloa dago, zeina Gizarte Zientzien eta Giza Zientzien alorrean erabiltzen baiten bereziki; adibidez, psikologian. Bestetik, Vancouver estiloa dago. Estandar hori medikuntzan eta osasun-zientzietan erabili ohi da, eta zenbakitutako erreferentzietan oinarritzen da.

Ez dago araurik finkatuta kasu bakoitzean erabili beharreko estiloari dagokionez, baina, esan bezala, joera hori da: testu orokorretan, bibliografia-estilo neutroa –*Ortotipografia* liburukoa–; giza zientzietako eta gizarte-zientzietako testuetan, APA estiloa, eta osasun-zientzietan, Vancouver. Testuinguruaren arabera aukeratu beharko da hiru estilo horietako zein erabili.

APA estiloa euskaraz aplikatzeari buruzko informazio gehiago lortzeko, UPV/EHUK landutako gida elebiduna dago [eskuragarri](#).

Vancouver estiloa euskaraz aplikatzeari buruzko informazio gehiago lortzeko, Donostialdeko ESIIko liburuzainek sortutako gida labur bat dago [erabilgarri](#).

Bestalde, testu orokorretarako, Osakidetzako jardunerako oinarritzeko gomendio batzuk atera ditugu aipatutako *Ortotipografia* liburutik, eta beste batzuk gehitu dizkiogu. Ez dira lotesleak, arau-maila dutela esaterik ez baitago, baina bai bide-argitzaile eta lagungarri.

- Bibliografia ematean, honela jokatuko da: idazlearen deitura(k) (letra larri txikiz) [koma] eta izena [bi puntu] idazlanaren izenburua (letra etzanez) [koma] argitaletxearen izena [koma] eta herria [koma] argitalpen-urtea [puntu].

AZKUE, J.J.: *Odontoanatomia Eskuliburua*, Euskal Herriko Unibertsitatea, Bilbo, 2000.

- Egileak bat baino gehiago direnean, izen-abizenak puntu eta komaz [;] bereiziko dira, aurrena abizena eta ostean izena emanez, eta, azkenaren izenaren atzean ipiniko dira izenburuaren aurreko bi puntuak [:].

BASARAS, M.; UMARAN, A.: *Mikrobiologia medikoa*, Euskal Herriko Unibertsitatea, Bilbo, 2004.

- Egileak hiruzpalau baino gehiago direnean, hiru edo lau egileren izenak aipatuko dira eta ostean latinezko *et al.* laburdura gehituko da (ez da komeni **eta beste* edo **eta beste batzuk* gisako formulazioak erabiltzea):

GIRALT, Aintzane; CANO, Roberto, *et al.*: *Erizaina kirofanoan*, Elhuyar Fundazioa, Usurbil, 2011.

- Egilea ezezaguna denean:

IZENGABEA: *De Geographia* [Anonymus Ravenatis], Paris, 1688.

- Argitalpen baten edizioak edota liburukiak zehaztu behar direnean, izenburuaren ostean zehaztuko dira, aurrenik liburukia, eta gero edizioa (bigarren ediziotik aurrera). Horren ostean, argitaletxea, argitalpen-tokia eta urtea zehaztuko dira, aurretik azaldutako moldean.

CALLEJA HERNÁNDEZ, Miguel Ángel; LOZANO BLÁZQUEZ, Ana; MORENO MARTÍNEZ, Mª Estela, *et al.*: *Farmacia Hospitalaria*, I. eta II. liburukiak, 3. edizioa, Fundación Española de Farmacia Hospitalaria, 2002.

- Bibliografian argitalpen baten zati bat aipatu nahi denean, komatxo artean idatziko da artikulua izena, eta *in* jarriko da (letra etzanez) liburu osoaren izenaren aurrean.

MITXELENA, Koldo: “Nuestra irresistible ascensión de la poesía a la ciencia”, *in* Muga, 19 (1982).

- Aldizkariaren kasuan, *in* idazteaz gainera, alearen zenbakia eta orrialde-bitartea ere zehaztu egin behar dira; baina ez herriaren izena. Aipatutako *in* horren ondorengoa honela osatzen da: aldizkariaren izena (letra arruntez) [koma], alearen zenbakia, data (parentesi artean) [koma] eta orrialde-bitartea (baina nazioartean egiten den bezala: alegia, ordinaletxo *-garren* puntuz ordezkatu gabe).

Artikuluaren edo denean:

MITXELENA, Koldo: “Nuestra irresistible ascensión de la poesía a la ciencia”, *in* Muga, 19 (1982), 52-64.

Elkarrizketa-edo denean, ez dago izenburua nahitaez aipatu beharrik:

OTEIZA, Jorge *in* Pamiela, 15 (1993), 17-23.

- Interneten dauden liburuak bi motatakoak izan daitezke: paperean dagoen liburu bat formatu elektronikoan edo berez formatu elektronikoan sortutako liburu edo gai monografikoa. Kasu hauetan, paperean argitaratutako liburuen argibideei jarraitu eta honako hauek gehitu behar dira:

1. *Internet* hitza kortxete artean: adierazteko formatu horretan dagoela.
2. *Kontsulta* hitza eta data kortxete artean: jakiteko noiz kontsultatu den.
3. *Eskuragarri* hitza eta bi puntu ondoren URLa: artikulua horren Interneteko helbidea.

ARNAIZ, S; ESPINOSA, O; GUTIERREZ, E; LOSADA, J; PLATA, R: *Programa general de terapia ocupacional en los hospitales de día de la RSMB* [Internet], Bizkaiko Osasun Mentaleko Sarea, Bilbo, 2013 [Kontsulta: 2017-10-15]. Eskuragarri: http://lmentala.net/admin/archivosboletin/Terapia_Ocupacional_en_la_RSMB_080213.pdf.

- Webgune baten erreferentzia bibliografikoa egiteko, Interneteko liburuen antzeko formatua erabili behar da: webgunearen arduraduna (egilea, erakundea), izenburua, argitalpen-lekua, argitaletxea eta argitalpen-data.

AMA: *helping doctors help patients* [Internet], American Medical Association, Chicago, c1995-2007 [Kontsulta: 2007-02-22].

Eskuragarri: <http://www.ama-assn.org/>

Webguneen eta web-orrien kasuan, webgunearen izena eta URLa adierazi behar dira, eredu honen arabera: Egilea. (data). Web-orriaren izena. Argitalpen-tokia: Web-orriaren izena. Dokumentuaren helbidea (URLa).

BERRIA (2018): Estilo-liburua. Donostia: Estilo-liburua.

<https://www.berria.eus/estiloliburua/>

Hitz-elkarketa

04

04 Hitz-elkarketa

Bi osagai beregain elkartuz kontzeptu bakarra adierazteko sortzen den unitate lexiko gisa definitzen da hitz-elkarketa¹.

Euskaraz hitz-elkarketa nahiko baliabide jator eta ohikoa da kontzeptuak izendatzeko. Hortaz, Osakidetzako testuetan, hitz-elkarketa egokia eta naturala den kasu guztietan, egitura hori lehenetsiko da beste edozeinen aurretik:

osasan-zerbitzu; errehabilitazio-zentro; gernu-analisi; entzumen-urritasun; Guruzetako Unibertsitate Ospitalea; zelula ama; zuntz-haustura; erretina-askatze; zirkulazio-aparatu

Izen-elkarketen kasu gehienetan, osagaiak bereiz idazten dira, eta aukerakoa da bien erdian marratxoa idaztea (*alta txosten* nahiz *alta-txosten*). Osakidetzan, ordea, irizpide bateratu eta koherentea mantentzearen, marratxoaren erabilera bultzatuko da orokorrean, Euskaltzaindiak araututako salbuespenekin:

Loturik idatziko dira

- *Jarleku* (aditzoina + izena) moduko elkarteak.
egongela; salneurri; jokamolde
- *Aldagaitz* (aditzoina + izenondoa) bezalako izaera elkarteak.
irakurgaitz; sinestezin; ulerterraz
- *Odolustu* (izena + aditza) moduko izen-elkarte arruntak.
indargabetu; indargaldu; azpimarratu
- Bigarren osagaia *-gin, -gile, -zain, -zale, -dun, -gabe* edota *-gintza, -zain* duten elkarteak.
sendagile
- Bigarren osagaia *-aldi, -buru, -(g)une, -kide, -(k)ume, -orde* duten izen elkarteak.
langile; atezain; dirudun; lotsagabe; solasaldi; asteburu; lankide; kalekume; zuzendariorde; aztergai
- Lehen osagaia *aurre-, azpi-* eta *gain-* duten izen elkarteak.
aurreikuspen; gainbegirada; azpimultzo
- *Lauburu* (zenbatzailea + izena) moduko elkarteak.
hiruhortz; ehunzango; begibakar

¹ Definizio honetan unitate lexikoa osatzen duen hitz-elkarketa eta aposizioa bereizi egiten dira. Lehenengoan bi osagaiak beharrezkoak dira kontzeptua adierazteko. Aposizioan, berriz (adibidez, tibia hezurra, difteria gaixotasuna, Santa Marina Ospitalea...), bigarren elementuak lehenengoaz azaltzeko edo zehazteko funtzioa baino ez du; lehen osagaia nahikoa da kontzeptua adierazteko. Grafari dagokionez ere desberdinu daitezke: unitate lexikoa osatzen duen hitz-elkarketan marratxoa idatz daiteke, aposizioan ez.

Bereiz eta marratxorik gabe idatziko dira

- Aposizioak.

Bidasoa ibaia

- *Egin, eman, hartu* eta *eragin* aditzekin osatzen diren aditz elkarteak.

Lo egin

- *Etxez etxe* moduko bikoizketak.
- *Egin berri* modukoak (kontuz: hasiberri eta ezkonberri salbuespenak dira).
- *Mahai gainean, aste barruan* gisako postposizioak.
- Bigarren osagaia *bila, eske* edo *falta* duten elkarteak, zerbait zehatza edo ezaguna adierazten ez badute.

diru bila; diru eske; diru falta (≠ diruaren bila; diruaren eske; diruaren falta)

- Lehen osagaia *erdal, euskal, giza* eta *itsas* duten elkarteak (erdal gramatika, euskal idazleak, giza zientziak, itsas garraioa...), ihartuak ez diren neurrian (gizalege, itsasontzi...).
- Atribuziozko hitz-elkarketak.

zelula ama; osaba bertsolari; zisterna kamioi

- Terminoaren bigarren osagaia letra larriz idatzi behar denean.

Osasun Saila; Administrazio Kontseilua; Zuzendaritza Nagusia

- *Lore sorta* ereduako multzo-elkarteak; alegia, bigarren osagaia honelako izen bat dutenak: aldra, andana, bikote, ilara, kantitate, kopuru, mordo, multzo, oste, pare, pila, sail, sorta, talde, tropel...
- *Ogi puska* ereduako zati-elkarteak; alegia, bigarren osagaia honelakoren bat dutenak: ale, apur, atal, atomo, ioi, izpi, molekula, pittin, pixka, poxi, puska, pusqueta, tanta, zati...
- *Eskola mota* ereduako molde-elkarteak; alegia, bigarren osagaia honelakoren bat dutenak: era, fase, klase, modu, molde, mota... Adibidez, zibilizazio era, ilargi fase, arbola klase, banaketa modu, politika molde, arrain mota...
- Salbuespenak:

a) Esanahi bat baino gehiago izan dezaketen *sorta, puska* edo *mota* erduetako hainbat hitz-elkarte ez dira *eguzki-loreren* moduko hitz-elkarketa arruntetatik bereizten errazak. Adibidez, *neska taldea* formulak neska asko adierazten du; baina *zuzendaritza-taldeak* ez du zuzendaritza asko adierazten, zuzendaritzaz arduratzen den taldea baizik, eta *futbol-taldea* formulak ere ez du futbol asko adierazten, futboleko jokatzen duen taldea baizik. Beraz, *eguzki-loreren* moduko hitz-elkarte arruntak dira *zuzendaritza-talde* eta *futbol-talde* gisakoak, eta marratxoz lotuta idaztekoak.

b) *Motak* ez duenean esanahi “arina” hizkera sanitarioan. Hau da, motak mugatuak eta ezagunak direnean, eta horrek termino-unitate sendo bat osatzen duenean.

odol-mota; odol-talde

Bereiz eta marrarekin idatziko dira

- Izena + Izena motako hitz-elkarketak, orokorrean.
- *Gorri-gorria* moduko bikoizketa indargarriak.
- *Apurka-apurka* bezalako bikoizketak.
- *Seme-alabak*, *zuri-gorri* modukoak.
- *Barra-barra*, *plisti-plasta* bezalakoak.
- *Ezkio-Itsaso* moduko leku-izen elkartuak.

Adi: bi hizkuntzatan ematen direnean, ordea, ez: Lizarra/Estella.

- Lehen elementuan *a* itsatsia duten hitzak. Nahiz eta Euskaltzaindiak zenbait aukera onartzen dituen, Osakidetzan marratxoia beti erabiltzea hobesten denez, lehen elementuan *a* itsatsia duten hitzek *a* hori mantenduko dute beti hitz-elkarketa egitean.

biologia-azterketa; kultura-etxea; bidaia-agentzia

- Maila berean dauden bi elementuen arteko erlazioa.

kalitate-prezioa; kontratu-programa; zuzendari-gerentea

- Salbuespena: konposatu kimikoen nomenklaturan ez da marratxorik erabiltzen.

NaCl konposatu; *sodio-kloruroa > sodio kloruroa

Hiru elementu elkartzen direnean

- Izen batek gehi izenondo batek termino bat osa dezaketen bezala (*mediku espezialista*, *kirurgia estetiko*, *historia kliniko...*) adjektibatutako hitz-elkarketa batek ere terminoa osa dezake, ezein osagai deklinatu beharrik gabe:

ebakuntza-gela anbulatorio; odol-emate altruista; plazenta-askatze goiztiar;
urdail-distentsio akutu; entzumen-galera neurosensorial

- Hitz-elkarketa osoa barik, hitz-elkarketaren ezkerreko osagaia soilik adjektibatzen den kasuetan, osagai hori deklinatuta eman beharko da:

osasun mental + erizain > osasun mentaleko erizain

egonaldi labur + ospitale > egonaldi laburreko ospitale

zainketa aringarriak + unitate > zainketa aringarrien unitate

- Hiru izenek (edo gehiagok) osatutako terminoetan ere ezkerreko edota erdiko osagaiak deklinatu egin behar dira, terminoaren barruko sintaxi egokia zainduz:

barne + medikuntza + mediku > barne-medikuntzako mediku

erizaintza + alta + txosten > erizaintzako alta-txosten

proba + kontrol + orri > proben kontrol-orri

osasun + mundu + erakunde > Osasunaren Mundu Erakundea

Publizitate-kartelak, arauaren salbuespen

- Salbuespen modura, publizitate-karteletako leloetan, marratxoak ez badu ondo jotzen diseinuarekin (esaterako, marratxoa lerro-jauzi batekin bat datorrenean), ez da erabiliko marratxoa.

Hitz elkartuen erabilerarako beste irizpide batzuk

- Lerro-bukaerako marratxoa hitz-elkarketarena izanez gero, ez dago zertan errepikaturik hurrengo lerroaren hasieran.

*Baimen informatuak betetzeko idazkera-
-eredua

Baimen informatuak betetzeko idazkera-
eredua

- Hitz-elkarketa marratxo bidez egiten denean, marratxoa errepikatu egin behar da hura hitz elkartuaren osagaietako bat bakuna ez denean.

Lehen osagaia anizkuna denean, honela, adibidez:

genu- eta digestio-aparatuak

Bigarren osagaia anizkuna denean, honela:

farmako-saltzaile eta -banatzaileak

>> ø / -(r)en / -(e)ko auzia

-(e)ko

- *-(e)ko* deklinabide-atzizkiaren bidez lekua adierazten da: nongotasuna, kokapena, eremua, guneko fisikoa, atal fisikoa... Beraz, osasun-arloko terminologiari begira, honako galdera hauei erantzuteko hobetsiko da *-(e)ko* atzizkia: Nongoa da? Non dago? Zein guneko edo ataletan dago? Zein arlotan dihardu? Non gertatzen da? Non sortzen edo agertzen da? Non garatzen da?

Gernika-Lumoko Osasun Zentroa; Debagoieneko ESla; Zumarragako Ospitalea; ospitaleko kontsulta; ebakuntza-gelako erizain; urologiako mediku espezialista; igerilekuetako konjuntibitis; belauneko giltzadura

- *-(e)ko* atzizkia euskal gramatikaren arauen arabera deklinatuko da:

*Azpeitiako Osasun Zentroa
Azpeitiko Osasun Zentroa

*Bidasoako Erakunde Sanitario Integratua
Bidasoko Erakunde Sanitario Integratua

*Debarrenako ESla
Debarreneko ESla

- Lekuari edo kokapenari erreferentzia egiten dioten osasun-arloko erakunde, zentro eta eraikinen izendapenetan *-(e)ko* kasu-marka erabiliko da, euskaraz era naturalean egiten den bezala, eta ez aposizioa:

*Donostialdea Erakunde Sanitario Integratua

Donostialdeko Erakunde Sanitario Integratua

*Leza Ospitalea

Lezako Ospitalea

*Errekalde Osasun Zentroa

Errekaldeko Osasun Zentroa

*Urduña Kotsultategia

Urduñako Kotsultategia

- Izena –eta ez lekua– zehazten denean soilik onartuko da aposizioa, eta tartean marratxorik jarri gabe. Arealan ere, izenari eta lekuari erreferentzia egiten dieten kasuetan, aposizioa hobetsiko da.

Alfredo Espinosa Ospitalea; Santa Marina Ospitalea

- Nolanahi ere, Euskaltzaindiak argitaratutako [*Kale eta karriken izenak hautatzeko eta idazteko irizpideak*](#) dokumentuan azaltzen den bezala:

“Zenbaitetan, pertsonaren izenaz gainera (izena eta deitura), beste hitz batzuk ere sartzen dira odonimoaren atal espezifikoan. Horren ondorioz, batzuetan, aldatu egiten da oinarritzko egitura, eta, aposizio hutsa erabili beharrean, genitiboa erabiltzera jotzen da. Hauek dira kasurik ohikoenak: [...]

Lanbide, titulu edo karguaren izena pertsonaren izenaren ondoren dagoenean

Gehienetan, lanbidea edo kargua adierazten duen hitza pertsona-izenaren ondoren jartzen da. Kasu horretan, edutezko genitiboaren bidez lotzen zaio odonimoaren atal generikoari, egitura honekin:

[Pertsona-izena + (lanbide- edo kargu-izena) + -EN + (kalea, plaza...)]”

Hori dela eta, Osakidetzan, halako kasuetan, *-(r)en* genitibo-marka erabiliko da.

Areiltza Doktoarearen Anbulatorioa; Etxaniz Suhiltzailearen Anbulatorioa

- *-(e)ko* deklinabide-atzizkiaren bidez, lekua ez eze, denbora ere adierazten da, honelako galderei erantzunez: Noizkoa? Noiz gertatzen da? Zein garaitan? Noiz sortzen edo agertzen da? Noiz garatzen da? Zenbat denbora dirau?

eguneko ospitale; haurtzaroko autismo; larrialdietako ospitalizazio; Egonaldi Luzeko Unitatea; erditu aurreko kontsulta

- *-(e)ko* atzizkiak leku, gune fisiko edo denborari erreferentziarik egiten ez badio eta kontzeptua hitz-elkarketaren bidez era naturalagoan adieraz badaiteke, hitz-elkarketa hobetsiko da:

↓ Ikerkuntzako Unitatea

Ikerkuntza Unitatea

↓ erosketetako batzorde

erosketa-batzorde

- *-(e)ko* atzizkiak leku, gune fisiko edo denborari erreferentziarik egiten ez badio eta kontzeptua NOREN kasuaren bidez era naturalagoan adieraz badaiteke, *-(r)en* atzizkia hobetsiko da:

↓ Osakidetzako Giza Baliabideetako Zuzendaritza

Osakidetzako Giza Baliabideen Zuzendaritza (giza baliabideak bizidunak baitira)

↓ Zainketa Aringarrietako Programa

Zainketa Aringarrien Programa

↓ historia klinikoetako artxibo

historia klinikoen artxibo

↓ Mineko Unitatea

Minaren Unitatea

↓ Erredura Handietako Unitatea

Erredura Handien Unitatea

-*(r)en*

- *-(r)en* kasu-markaren bidez, jabetza, sorburua, erlazioa, erreferentzia, gaia eta antzekoak adieraz daitezke. Honako galdera hauei erantzuteko hobetsiko da: Norena edo zerena da? Nork edo zerk du? Nori edo zeri egiten dio erreferentzia? Nori edo zeri gertatzen zaio? Nork edo zerk sortu du? Nork edo zerk eragin du? Nork edo zerk asmatu du?

Infekziosoen Unitatea; Bularreko Haurren Unitatea; Alzheimer-en gaixotasun;
Havers-en erretena

-*(e)ko* edo *-(r)en* hobestea zalantzazkoa denean

- Zenbait terminotan (kontzeptu immaterialak adierazten direnetan batez ere) oso ñabardura txikia sumatzen da *-(e)ko* nahiz *-(r)en* erabilia, eta biak izaten dira egokiak eta biak onartuko dira; nolana ere, lehenik eta behin glosarioetan edo zerrenda ofizialen batean ezarrita badago, termino hori erabili beharko da:

ezkerreko besoko larruzaleko neoplasia / ezkerreko besoaren larruzalaren neoplasia

↓ Erizaintzaren Unibertsitate Eskola > Erizaintzako Unibertsitate Eskola (berez, biak daude ondo, baina izen ofiziala *-ko* da, eta horixe da erabili beharrekoa)

- Dena den, kasu horietan *-(e)ko* erabiliz gero, singularrean erabiliko da, lotura funtzioa nabarmentzeko –eta ez nongotasuna–:

↓ Finantza, Aurrekontu eta Erosketako Zuzendariordetza

↓ Finantza, Aurrekontu eta Erosketetako Zuzendariordetza

Finantza, Aurrekontu eta Erosketen Zuzendariordetza

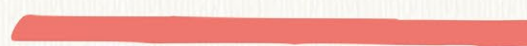
↓ Zainketa Intentsiboko Unitatea

↓ Zainketa Intentsiboetako Unitatea

Zainketa Intentsiboen Unitatea

Izen bereziak

05

05 Izen bereziak

Pertsona-izenak

- Testu ofizialetan, pertsona bati erreferentzia egitean, izen-abizenak oso-osorik idatziko dira (gutxienez, abizen bat, eta, gehienez, bi).
- Badakigunean pertsona horrek nola idazten dituen normalean bere izen-abizenak, hark adierazitako forma errespetatu behar da, azentu grafiko, zeinu diakritiko eta guzti.

*Josune Retegui Ormazabal Osakidetzako Garapeneko eta Prestakuntzako zuzendariordea > Josune Retegi Ormazabal Osakidetzako Garapeneko eta Prestakuntzako zuzendariordea

Carlos Garaikoetxea lehendakari ohia

Santiago Ramón y Cajal mediku eta zientzialaria

Jardunaldietako aurkezpen-hitzaldia egin du Carmen Rodríguez Rodríguez, Gorlizko Ospitaleko zuzendari-gerenteak.

- Ez badakigu persona batek nola idazten dituen normalean bere izen-abizenak, Osakidetzako informazio-sistemetara jo beharko da informazio hori egiaztatzeko.
- Hala eta guztiz ere ez badugu lortzen dagokion pertsonaren izen-abizenari buruzko informazio hori, izendapena izenaren edo abizenaren jatorrizko hizkuntzaren sistema grafikora egokitzea komeni da. Hau da, erdal izena edo abizena bada erdal sistemari jarraituko zaio, eta euskal izen edo abizena bada, euskarazkoari.

Toki-izenak

- Oro har, tokien euskal izena erabiliko da, baina, administrazio-testu ofizialetan, zilegi da izen ofiziala erabiltzea.
- Euskaltzaindiak [Euskal Onomastikaren Datutegian](#) araututako toki-izenak bertan adierazitakoaren arabera idatziko dira.
- Datu-base horretan araututa ez dauden leku-izenei dagokionez, jatorrizkoaren arabera emango dira, eta, Euskaltzaindiaren [Euskara Batuaren Eskuliburuaren](#) arabera, azentu grafikoak eta zeinu diakritikoak mantentzeko joera dagoen arren, zilegi da ere haiek gabe idaztea:

Canigó/Canigo, Øresund/Oresund, Sûre/Sure

Bestelako izen propioak

- Erakundeak, antolakundeak edo dena delakoak adierazi bezala eman behar dira. Horretarako, eskura dauden baliabideetan kontsultatu behar da erakundeak izen ofizial elebiduna duen. Bestalde, izenaren euskal bertsioan akats nabarmenik balego, zilegi da zuzenduta ematea.

Izen bereziak eta kasu-markak

- Euskal izen bereziei marratxorik gabe gehituko zaie kasu-marka. Erdal izenen kasuan, ordea, argitasunagatik beharrezko iritziz gero, zilegi da testuko lehenengo agerraldian kasu-marka marratxoz eranstea. Gainerako agerraldietan, ez da beharrezkoa marratxoa erabiltzea.

- Euskal izen bereziak eta kasu-markak

Batzuetan, euskal toki-izenek *a* artikulua dute amaieran. Halakoetan, *a* hori galdu egiten da kasu-marka jartzean.

Bidasoko, Debabarreneko, Debagoieneko eta Donostialdeko ESlak

Ermuko Osasun Zentroa, Azpeitiko Osasun Zentroa, Salburuko Osasun Zentroa, Zabalganeko Osasun Zentroa, Lakuabizkarreko Osasun Zentroa

Beste batzuetan, aldiz, *a* hori berezkoa da, eta mantendu egin behar da kasu-marka gehitzean.

Donostiako Ospitalea, Mungiako Osasun Zentroa

n, *l*, *s*, *z*, *ts*, *tz* edo *r* hizkiak bukatzen diren leku-izenak -e- epentetikorik gabe hobetsiko dira, hau da: *-rko*, *-zko*, *-sko*, *-ngo*, *-lgo*... Salbuespena silaba bakarreko toki-izenak izango dira.

Eibarko; Zarauzko; Galdamesko; Aguraingo; Usurbilgo

Salbuespena: Groseko

- Erdal izen bereziak eta kasu-markak

Erdal izen bereziei kasu-markak ipintzeko, idazkera hartuko da kontuan, ez ahoskera.

*Florence Nightingalen > Florence Nightingaleren; *Googleen > Googleren

Bukaeran *y* edo *w* duten izen bereziek *i* eta *u* hizkiez amaitutako hitzek bezala hartzen dute kasu-marka. Amaieran *h* dutenek, ordea, hizki hori egongo ez balitz bezala hartzen dute kasu-marka.

Wroclawn egindako biltzarra, Sidneyko Unibertsitateko Medikuntza fakultatea, Ramallahko ospitalea

l, *n*, *m*, *r*, *s* edota *z* hizkiak bukatzen diren erdal izenen kasuan, aukerakoa da -e- epentetikoa gehitzea, naturalen jotzen duenaren arabera.

Portugalgo, Portugaleko, Twitterren, Peterren, Vietnamdik, Vietnamentik, Londreseko, Londresko

Izen bereziak bi kontsonante baditu amaieran, -e- epentetikoa jarriko da kasu-marka gehitzean. Salbuespena dira *sh*-z bukatutako izenak; horietan aukeran dago *e* hori gehitzea:

New Yorkeko NYU Grossman School of Medicine; Babcockeko langileen gaixotasun profesionalak

Salbuespena: Bangladeshko

- Artikulua duten edota pluralean dauden izen bereziak

Deskribatzailetzat jo daitezkeen izen berezien kasuan, izen arruntei bezala gehitu behar zaie kasu-marka, eta, beraz, *a* hori artikulutzat hartzen da.

Osasunbideko osasun-zentroak, Eusko Langileen Alkartasuneko ordezkaria, Herbehereetako osasun ministroa, Kanariar Uharteetako Osasun Zerbitzua

Deskribatzaileak ez diren izen berezietan, ordea, ezinbestean erabili beharko da marratxoa kasu-marka gehitzeko, edo, bestela, sustantibo deskribatzaile bat gehitu beharko da ostean.

Emergentziak zerbitzu-erakundea, Lagunartekoak proiektua, Osasunako jokalaria, Hertzainak-en kontzertua

Kalko okerrak

06

06 Kalko okerrak

Euskarazko testu bat sortzean edo euskararako itzulpen bat egitean, askotan, auzo-erdaretako egiturak kopiatzen dira, modu okerrean. Hitzez hitz ekarritakoak izaten dira, eta ez dira euskarazko estilorako aproposak. Askok ezagunak dira, baina, beste batzuetan, zalantza izaten da, eta nahi gabe erabili egiten dira. Bai Juan Garzia Garmendiaren [Kalko okerrak](#) (EIMA) liburuan bai Euskaltzaindiaren *Euskara Batuaren Eskuliburuko* “[Kalko oker nabarmen batzuk](#)” atalean, halako asko bildu ziren, eta hemen horietako batzuk zerrendatuko dira:

- **Balio du / kostatzen da**

Kostatu aditzaren erregimena *zaio* (eta *da*) da; ez *du*.

Cuesta 10 millones.

*10 milioi kostatzen du.

10 milioi kostatzen da.

10 milioi kostatu zaigu.

Bestela, *balio izan* aditza ere erabil daiteke.

10 milioi balio du.

- **Berria vs beste bat**

Kontuz ibili behar da *nuevo* hitza itzultzean. Batzuetan, *berria* da, baina beste batzuetan *beste bat* esan nahi du.

OTA makina berria ekarri dute zerbitzura.

Horrez gain, kontuan hartu behar da zerbait sortzen denean, berria izaten dela; beraz, *sortu* eta *berria* esaldi berean erabiltzea erredundantzia bat da.

Ha creado un nuevo informe.

↓ Txosten berria sortu du.

Txostena sortu du.

- **Celebrar > ospatu (ez beti)**

Jaiak eta ospakizunak ospatu egiten dira; ez, ordea, biltzarrak, bilerak, txapelketak, lehiaketak, jardunaldiak eta topaketak. Horiek egin egiten dira.

El congreso sobre el síndrome de Dravet se celebrará en mayo.

*Dravet-en sindromeari buruzko kongresua maiatzean ospatuko da.

Dravet-en sindromeari buruzko kongresua maiatzean izango/egingo da.

- **Condición > baldintza (ez beti)**

Baldintza hitza behar baino gehiagotan erabiltzen da gaztelaniaren eraginez; izan ere, gaztelaniaz *condición* hitza erabiltzen den bakoitzean ez du baldintza esan nahi. Batzuetan, argi dago baldintza/eskakizuna esan nahi duela, baina, horrez gain, zentzu hauek ere izan ditzake:

El almacén está en malas condiciones.

*Biltegia baldintza txarretan dago.

Biltegia egoera txarrean dago.

Tu hijo tiene condiciones para ser un buen ciclista.

*Semeak txirrindulari ona izateko baldintza onak ditu.

Semeak txirrindulari ona izateko gaitasuna dauka.

Soy de condición humilde.

*Baldintza apalekoa naiz.

Maila apalekoa naiz.

- **Convocar > *manifestazioa/bilera deitu**

Gaztelaniazko *convocar* adierazteko *deitu* aditza erabiltzea egokia da, baina *zertara/nora deitu* esan behar da, ez *zer deitu*.

Han convocado una plaza de Jefe de Unidad de Atención Primaria.

*Lehen Mailako Arretako unitateburu lanpostu bat deitu dute.

Lehen Mailako Arretako unitateburu lanpostu bat betetzeko deialdia egin dute.

Han convocado una reunión.

*Bilera deitu dute.

Bilerara deitu dute.

- **Dagokionez vs dagokionean**

Kontuan izan *dagokionez* eta *dagokionean* ez direla gauza bera. *Dagokionez* hitza gai bati buruz hizketan hasteko erabiltzen da; *dagokionean* hitzak, ordea, dagokion uean esan nahi du.

- **En el propio / En el marco de / Dentro de > *-(r)en baitan**

Euskaltzaindiak, kontuan harturik *perpaus baitan*, *perpausaren baitan* esapideek eta kidekoek euskara idatzian duten erabilera, esapide horien ordez, *perpausean*, *perpausaren barruan*, *perpaus barnean* eta kidekoak erabiltzea gomendatzen du. Izan ere, *-(r)en baitan* esapideak bi adiera ditu bakarrik. Batetik, *zerbaiten baitan* formulak, lekua adierazten duenez, etxeari bakarrik egiten dio erreferentzia. Bestetik, bizidunekin edo pertsonifikazioetan erabiltzen denean *-(r)(en)gan* atzizkiaren parekoa da. Beraz, bestela erabiltzea kalkoa izango litzateke.

El accidente ocurrió en el propio quirófano.

*Ebakuntza-gelaren baitan gertatu zen istripua.

Ebakuntza-gelaren barruan / Ebakuntza-gelan gertatu zen istripua.

Acabo de llegar de casa del médico.

Medikuaren baitatik heldu naiz.

Eso no está en mi mano.

Hori ez dago nire baitan.

- **Después de eso > *hori eta gero**

Gero eta zabalduago dago *hori eta gero* egitura okerraren erabilera *después de eso* adierazteko. Honelakoak dira zuzenak, besteak beste: horren ostean, gero, ondoren...

- **En cambio > berriz, aldiz, ostera eta ordea**

Hirurak dira aurkaritza adierazteko lokailuak, baina badago aldea *berriz* eta *aldiz* lokailuen eta *ordea* lokailuaren artean. *Ordea* hitzak lehenbiziko esaldian esandakoa ukatu bezala egiten du, zuzenketa baten antzera. *Berriz*, *aldiz* eta *ostera* lokailuek lehenbiziko esaldian esandakoa osatu bezala egiten dute, hau da, informazioa gehitzen diote aurreko esaldiari.

Testuinguruaren arabera, baliteke ñabardura txiki horrek ez ekartzea aldaketa handirik esanahian. Adibidez:

A Miren le gusta la playa. En cambio, June prefiere la montaña.

Mireni hondartza gustatzen zaio; Junek, ordea, mendia nahiago.

Mireni hondartza gustatzen zaio; Junek, berriz, mendia nahiago.

Baina, beste batzuetan, baliteke ez izatea trukagarriak, eta *ordea* behar den tokian ezin erabili izatea *berriz*:

El paciente dice que hace ejercicio; pero, a la vista de los resultados, no lo parece.

*Pazienteak dio kirola egiten duela; emaitzei begira, ez du, aldiz, hala ematen.

Pazienteak dio kirola egiten duela; emaitzei begira, ez du, ordea, hala ematen.

Arretaz hautatu behar da, beraz, aurkaritza-lokailu hauetako zein erabili.

Horrez gain, kontuz erabaki behar da lokailuon kokapena. *Aldiz* esaldiaren hasieran edo tartean joan daiteke. *Berriz* tartean idatzi behar da beti. *Ordea* eta *ostera* esaldiaren tartean idatzi ahal dira, edo, bestela, esaldiaren amaieran, enfasia emateko.

Emaztea beti aitaren zaintzaile. Aldiz, seme-alabak ardurarik hartu gabe.

Arduradunak Farmaziako biltegia atontzeko eskatu zuen. Hori bakarrik balitz ostera!

Pazienteak alta nahi zuela eta, alta eman behar derrigorrez. Medikiak bertan ingresatuta nahiago zuen, ordea.

- **En caso de > -(r)en kasuan (ez beti)**

Gaztelaniazko *en caso de* esateko ezin da erabili *-(r)en kasuan*, baldin eta baldintza bat adierazteko erabili nahi bada.

En caso de no presentación de solicitudes...

↓ Eskabiderik ez aurkeztearen kasuan...

Eskabiderik aurkezten ez bada / aurkeztu ezean...

- **En ese sentido > *zentzu horretan**

Euskal tradizioari jarraituta, *zentzu* hitza *sentido común* eta zuhurtasuna adierazteko, konortea adierazteko edota esanahia adierazteko soilik erabili beharko litzateke.

Los padres y madres siempre están preocupados de que sus hijos e hijas beban demasiado cuando salen de fiesta. En ese sentido, Ane es una chica muy formal.

↓ Gurasoek kezka izaten dute beti, seme-alabek parrandetan gehiegi edaten ote duten. Zentzu horretan, Ane oso neska zintzoa da.

Gurasoek kezka izaten dute beti, seme-alabek parrandetan gehiegi edaten ote duten. Alde horretatik, Ane oso neska zintzoa da.

- **En lugar de + izena > *beharrean > -(r)en ordez**

Gaztelaniazko “en lugar de + aditza” formula adierazteko, egokia da “aditza + beharrean” erabiltzea euskaraz. Ez da egokia, ordea, izenekin halakoak erabiltzea. Kasu horretan, *-(r)en ordez* erabili ahal da.

En lugar de hacer la resonancia el lunes, la harán el miércoles.

Erresonantzia astelehenean egin beharrean, asteazkenean egingo dute.

En lugar de tratamiento, le recomendó ejercicio físico.

*Tratamendua beharrean, ariketa fisikoa gomendatu zion.

Tratamenduaren ordez, ariketa fisikoa gomendatu zion.

- **Erdal gerundioa [-(e)la(rik) eta -tuz]**

[*IVAPeko estilo-liburuko*](#) “Erdal gerundioak euskaraz” atalean eta Patxi Petrirenak [*Administrazioa Euskaraz*](#) aldizkariaren 110. zenbakian idatzitako “Desegoki* gerundiotuz” artikuluan argi azaltzen denez, *-tuz* eta *-(e)la(rik)* gerundioen erabilera okerrak joskera desegokiak ekartzen ditu euskaraz. Nolanahi ere, aipatzekoa da kalkoa eragiten duen erdal egitura ere okerra dela askotan.

Ez euskaraz ez gaztelaniaz ez da zuzena gerundio narratiboa deritzona; hau da, ez da zuzena gerundioa erabiltzea ekintza bi bata bestearen ostean gertatzen direla adierazteko. Halakoetan, egokiena, hizkuntza bietan, *eta* juntagailua erabiltzea da.

*El joven se precipitó por la ventana, rompiéndose la pierna.

El joven se precipitó por la ventana y se rompió la pierna.

*Mutikoa leihotik erori zen, hanka hautsi zuelarik / hautsiz.

Mutikoa leihotik erori zen eta hanka hautsi zuen.

Modua eta aldiberekotasuna adierazteko, ordea, egokiak dira.

Medikuak etorri zirelarik, alde egin zuen.

Fisioterapeutak esan zion: “Buruz gora etzanda zaudelarik, altxatu gora besoak!”

Euskaraldiaren bultzada aprobeztatuz sortu da euskara-taldea.

Horrek guztiak ez du esan nahi, ordea, euskaraz beti baztertu behar direnik gerundioak. Euskal gerundioak nola, zertan eta noiz/nola galderei erantzuten die, eta egokia da *-(e)la(rik)*, *-tuz* edo dagokion beste gerundio-forma bat erabiltzea, testuinguruak hala agintzen duenean.

- **Establecer > ezarri (ez beti)**

Establecer aditzak ere hainbat esanahi izan ahal ditu, eta ez da beti *ezarri*:

Establecer relación > harremanetan jarri

Establecer la relación entre A y B > adierazi zer harreman dagoen A eta B-ren artean

Establecer (determinar, concretar) > zehaztu/finkatu

Establecerse en un lugar > Norabait bizitzera joan

Establecer (instituir) > ezarri/sortu

Establecer (colocar) > jarri

Establecer (ordenar, mandar, decretar) > agindu/ezarri/xedatu

Establecer un negocio > Negozio bat ireki/sortu

Establecer teorías, principios, ideas > Ideiak finkatu

Establecer una costumbre > ohitura hartu

- **Hacer > egin vs gauzatu vs burutu**

Gauzatu aditzak, *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren* arabera, “gaitu” edo “gauza-izaera eman edo hartu; asmo edo ideia bat besterik ez denari izatasuna eman” esan nahi du. Hala ere, gaur egun, *efectuar* aditza itzultzeko erabiltzen da askotan, *egin* aditzaren ordez.

Los aspirantes realizaron ayer el ejercicio teórico de la OPE de FEM de Ginecología.

*Ginekologiako FEM izateko EPEko ariketa teorikoa gauzatu zuten hautagaiek atzo.

Ginekologiako FEM izateko EPEko ariketa teorikoa egin zuten hautagaiek atzo.

Burutu aditza, *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren* arabera, “amaitu, buru eman, bururatu” da. Beraz, ez da *egin* aditzaren sinonimoa.

Hicieron una mesa redonda el Día sin Tabaco.

*Tabakoaren kontrako Egunean, mahai-inguru bat burutu zuten.

Tabakoaren kontrako Egunean, mahai-inguru bat egin zuten.

- **Hacer una lectura > ↓ irakurketa egin**

Gaztelaniazkoaren kalko bat da, eta beste modu batean esan daiteke:

¿Qué lectura haces del informe? Se pueden hacer muchas lecturas: económica, social, política...

↓ Zein irakurketa egin duzu txostenari buruz? Irakurketa ugari egin daiteke: ekonomikoa, soziala, politikoa...

Zer deritzozu emandako txostenari? Ikuspuntu askotatik azal daiteke: ekonomikoa, soziala, politikoa...

Zer iruditzen zaizu emandako txostena? Ikuspuntu askotatik azal daiteke: ekonomikoa, soziala, politikoa...

- **Hoy por hoy > *oraindik orain**

Hoy por hoy esapidea adierazteko *gaur-gaurkoz*, *oraindik*, *oraingo* erabiltzen da; *oraindik orain*, berriz, *orain dela gutxi* da.

- **Influir en > eragin du vs eragin dio vs zertan eragina izan**

Influir en adierazteko, *eragin* izenak ZERTAN kasu-marka hartzen du; *zertan eragina izan*, hain zuzen.

El tratamiento influye en las enzimas inhibidoras.

Tratamenduak entzima inhibitzaileetan du eragina.

Eragin aditza, aldiz, beste esanahi batzuekin erabiltzen da, erregimenaren arabera: zerbait egitera bultzatu, mugiarazi, eginarazi, zerbaitetan edo norbaitengan ondorioak izan, gertarazi, ondorioak ekarri. *Eragin* aditzak *du* eta *dio* erregimenak hartzen ditu.

Sukarrak hotzikarak eragiten dizkio.

Hotzak dardara eragiten du.

- **Imaginar / representar > imajinatu / irudikatu (ez beti)**

“Irudimenean eratu edo sortu” esan nahi denean *imajinatu* eta *irudikatu* erabil daitezke, eta “zerbait irudi baten bidez adierazi” esan nahi denean, *irudikatu* erabil daiteke.

Aditz horiek ez dira hain zuzenak, ordea, hauek adierazteko:

Uste izan: ↓ Imajinatzen dut berandu helduko naizela.
Uste dut berandu helduko naizela.

Suposizioak egiteko: ↓ Imajina dezagun bost lagun gaudela.
Demagun / Eman dezagun / Egin dezagun kontu bost
lagun gaudela.

Adierazi: ↓ Irudikatu grafikoki datu hauek.
Adierazi grafiko baten bidez datu hauek.

- **Llamar la atención > *arreta/atentzioa deitu > atentzioa eman / nabarmendu / ohartarazi / deigarria egin**

Gaztelaniazko *llamar la atención* esapideak zenbait adiera izan ditzake, baina, askotan, *arreta/atentzioa deitu* erdarakadara jotzen da.

Me ha llamado la atención una mancha que tiene el paciente en la espalda.

*Arreta deitu dit pazienteak bizkarrean duen orban batek.

Atentzioa eman dit pazienteak bizkarrean duen orban batek.

Llama la atención en cualquier lugar al que va.

*Joaten den toki guztietan deitzen du arreta.

Joaten den toki guztietan nabarmentzen da.

Me han llamado la atención sus andares.

*Atentzioa eman dit bere ibilerak.

Deigarria egin zait bere ibilera.

- **Muchos / Diversos / Plural > Anitz vs askotariko vs plural**

Ez da egokia *anitza* hitza izenondo gisa erabiltzea erdarazko *plural* adjektiboaren ordainean:

*industria anitza > askotariko industria; *jende anitza > askotariko jendea

Euskara Batuaren Eskuliburuaren arabera, *anitz* hitza *asko* edo *oso* hitzaren parekoa da adiera hauetan:

Anitz jende etorri da / Jende asko etorri da (zenbtz.).

Ez da anitz luzatuko / Ez da asko luzatuko (adlag.).

- **Personalmente > pertsonalki (ez beti)**

Personalmente esateko ezin da beti *pertsonalki* erabili. *Pertsonalki* adberbioa aurrez aurre adierazteko baino ez da erabili behar.

Iré personalmente.

*Pertsonalki joango naiz.

Ni neu joango naiz.

El solicitante debe presentarlo personalmente.

*Eskatzaileak pertsonalki aurkeztu behar du.

Eskatzaileak berak aurkeztu behar du.

Lo conocí personalmente ese día.

Egun hartan ezagutu nuen pertsonalki.

- **Por si fuera poco > *hori gutxi balitz**

Gaztelaniaren kalko bat da hori. Euskaraz, beste forma hauek dira egokiak esanahi hori adierazteko: horrez gainera; gainera; hori gutxi ez, eta; hori gutxi balitz bezala...

Por si fuera poco, los/as trabajadores/as no cobran las horas extra.

*Hori gutxi balitz, langileek ez dituzte kobratzen aparteko orduak.

Horrez gainera, langileek ez dituzte kobratzen aparteko orduak.

- **Por su parte > bere aldetik (ez beti)**

Euskara Batuaren Eskuliburuaren arabera, *bere aldetik por su parte* esapidearen kalko gisara erabiltzen da askotan. Aldiz, esapide horrek ez du diskurtso-markatzaile baliorik: *bere kasa* adierazten du, ez besterik.

Para solucionar el conflicto, decidieron que cada parte renunciaría a algo. La Dirección accedió a la reducción del horario y los sindicatos, por su parte, al cambio de funciones en la categoría.

*Gatazka konpontzeko, bakoitzak zerbaiti uko egingo ziola erabaki zuten. Zuzendaritzak ordutegia murriztea onartu zuen, eta sindikatuek, beren aldetik, kategorian funtzioak aldatzea.

Gatazka konpontzeko, bakoitzak zerbaiti uko egingo ziola erabaki zuten. Zuzendaritzak ordutegia murriztea onartu zuen, eta sindikatuek, berriz, kategorian funtzioak aldatzea.

Osakidetza, por su parte, lleva ya varios años celebrando dicho Día Mundial de la Seguridad del Paciente, los dos últimos centrados en la importancia de implicar a la población en su seguridad.

*Osakidetzak, bere aldetik, urte batzuk daramatza Pazientearen Segurtasunaren Mundu Eguna ospatzen; azken bi urteetan, gainera, arreta jarri du pazientearen bere segurtasunean inplikatzeko duen garrantzian.

Bestalde, Osakidetzak urte batzuk daramatza Pazientearen Segurtasunaren Mundu Eguna ospatzen; azken bi urteetan, gainera, arreta jarri du pazientearen bere segurtasunean inplikatzeko duen garrantzian.

- **Prever > aurreikusi (ez beti)**

Gaztelaniazko *prever* aditza itzultzeko *aurreikusi* jarri ohi da automatikoki, baina, *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren* arabera, testuingurua hartu behar da kontuan kasuan-kasuan, aditz egokia *ezarri, xedatu, kalkulatu, uste izan...* izan daitekeelako.

No es posible aceptar documentos de ese tipo según lo previsto por la ley.

↓ Ezin da halako dokumenturik onartu, legeak aurreikusitakoaren arabera.

Ezin da halako dokumenturik onartu, legeak ezarritakoaren/xedatutakoaren arabera.

- **Prueba > froga ≠ proba**

Bi hitz dira. Zerbait egia dela finkatzeko edo egiaztatzeko balio duena da froga: delituaren frogak, frogaren argudioak... Besteak probak dira: liburuaren lehen probak, azterketa-probak, unibertsitatera sartzeko probak, idi-proba, ADN proba, proba nuklearrak, etab.

Prueba de glucemia

*Gluzemiaren froga

Gluzemiaren proba

Prueba PCR

*PCR froga

PCR proba

Probatu eta *frogatu* aditzek ere desberdintasun hori daukate esanahian. *Frogatu* aditzak froga bidez zerbait egiazat edo ziurtzat agerraraztea esan nahi du. *Probatu* aditzak, ordea, bi adiera ditu: A) Zerbait omen den bezalakoa den egiaztatu saio edo azterketa bidez. B) Dastatu.

Le hicieron la prueba de paternidad para probar que era el progenitor.

*Aitatasun-proba egin zioten aita zela probatzeko.

Aitatasun-proba egin zioten aita zela frogatzeko.

El paciente no probó la comida.

*Pazienteak ez zuen bazkaria frogatu.

Pazienteak ez zuen bazkaria probatu.

Están probando el nuevo tratamiento.

*Tratamendu berria frogatzen ari dira.

Tratamendu berria probatzen ari dira.

- **Recuperar > berreskuratu (ez beti)**

Gaztelaniazko *recuperar* ez da beti *berreskuratu*; izan ere, hainbat esanahi izan ditzake:

Recuperar (retomar) > berriro hasi

Recuperar la conciencia > bere onera/senera etorri

Recuperarse (salud/fuerza) > sendatu, osatu, indarberritu

Recuperar (la economía) > leheneratu/suspertu

Recuperar (la normalidad) > betiko/lehengo/aurreko egoerara itzuli / leheneratu / bere onera ekarri/etorri

- ***-(r)en barne egon**

Barne egon ez da zuzena. Kasu horretan, *-(r)en barnean egon* esan behar da.

El precio del IVA está incluido.

*BEZa prezioaren barne dago.

BEZa prezioaren barnean dago.

Noiz erabili behar da, beraz, *barne* hitza? Bada, gaztelaniazko *incluido*, *inclusive*, *incluso* adierazteko, baina kontuan hartu behar da, halakoetan, aurreko izena NOR kasuan baino ezin dela joan.

Está abierto todos los días, incluidos los domingos.

*Egunero dago zabalik, igandeetan barne.

Egunero dago zabalik, igandeak barne.

Egunero dago zabalik, igandeak direla barne.

- **Resultar > suertatu (ez beti)**

Suertatu aditza *jazo*, *izan*, *gertatu* eta *egokitu* aditzen sinonimo izan daiteke (adibidez, esaldi honetan: hala suertatu zitzaigun orduan), baina ezin da erabili gaztelaniazko *resultar* + izena (ha resultado muerto / ha resultado ganador) formularen kalko gisa.

Cuatro personas han resultado muertas en el accidente.

*Lau pertsona hilda suertatu dira istripuan.

Lau pertsona hil dira istripuan.

Satse ha resultado ganador en las elecciones sindicales.

*Satse suertatu da irabazle hauteskunde sindikaletan.

Satsek irabazi ditu hauteskunde sindikalak.

- **Se calcula que > ↓ kalkulatzan da**

Kalkulatu aditza, *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren* arabera, hau da: “Kopuru ezezagun bat lortzeko eragiketa matematikoak egin”. Beraz, usteak edo kalkuluen arabekoak adierazteko, ez da komeni erabiltzea *kalkulatzan da* esapidea, gaztelaniaren kalkoa baita. Euskaraz, hobe da *Kalkulu batzuen arabera, uste da...* formulak erabiltzea.

Se calcula que responderán a la encuesta 3.000 personas.

↓ Kalkulatzan da 3.000 pertsonak erantzungo diotela inkestari.

Kalkulu batzuen arabera, 3.000 pertsonak erantzungo diote inkestari.

Uste da 3.000 pertsonak erantzungo diotela inkestari.

- **Se dan > eman (ez beti) > gertatu/egon/izan**

Eman aditza, batzuetan, kalkoa izaten da. Testuinguruaren arabera, hobe da *gertatu* edo *egon* aditzak erabiltzea.

Este año se han dado muchos casos de gripe en el País Vasco.

*Aurten, gripe-kasu asko eman dira Euskal Herrian.

Aurten, gripe-kasu asko izan dira Euskal Herrian.

Cada vez se dan más casos de accidente laboral.

*Lan-istripuen gero eta kasu gehiago ematen dira.

Gero eta lan-istripu gehiago gertatzen dira.

- **Suponer > ↓ suposat**

Euskal tradizioan oso gutxitan erabili izan da *suposatu* aditza. Beraz, beste modu jatorrago batzuetan adieraz daiteke gaztelaniazko *suponer* aditza:

Supongamos que viene hoy.

↓ Suposa dezagun gaur datorrela.

Demagun gaur datorrela.

Eso supondrá el final.

↓ Horrek amaiera suposatuko du.

Hori amaiera izango da.

Nos ha entrado un virus en el ordenador, y nos ha supuesto perder el trabajo de un mes entero.

↓ Birus bat sartu zaigu ordenagailuan; horrek suposatzen du hilabeteko lan guztia galdu dugula.

Birus bat sartu zaigu ordenagailuan; ondorioz, hilabeteko lan guztia galdu dugu.

- ***Zenbat neurtzen duzu?**

Nik neurtzen dut esatean, metro bat hartu eta zerbait neurtzen ari naizela esaten ari naiz. Normalean, ordea, ez da hori adierazi nahi, norberaren neurria baizik.

El paciente mide 1,80 m.

*Pazienteak 1,80 m neurtzen du.

Pazientea 1,80 m garai/luze da.

Ohar batzuk
argitasunaren bila

07

07 Ohar batzuk argitasunaren bila

Komunikazioa errazteko, testuak argiak izan behar dira, eta erraz irakurtzeko modukoak. Askotan, gaztelaniazko esaldi luze eta apainduen eraginez, euskarazko esaldi ilunak ematen dira.

Dio fin a la reunión.

↓ Bilerari amaiera eman zion.

Bilera amaitu zuen / Bilera amaitutzat eman zuen.

Atal honetan, testuetako halako korapiloak askatzeko zenbait ohar biltzen dira:

- **Galdegaia, esaldiaren ardatz**

Euskararen joskeran, inguruko erdal hizkuntzetan ez bezala, esaldiko osagaien ordena ez da zurruna. Esaldi neutroetan, SOA (subjektua, osagarriak, aditza) ohiko hitz-hurrenkera erabili behar da, baina, bestelakoetan, hau da, funtzio informatibo bat azpimarratu behar bada, galdegaia markatu beharko da, aditzaren aurrean gehien-gehienetan (salbuespenak egon badaude).

Pazientea espezialistaren kontsultara heldu da. [NEUTROA]

Pazientea berandu heldu da espezialistaren kontsultara. [BERANDU = GALDEGAIA]

Galdegaia, esaldiaren aurretik adierazteaz gain, komeni da esaldian ahalik eta lasterren ematea, hau da, aditzaren atzerakarga saihestea; horregatik, esan nahi denaren arabera, esaldiko elementuen ordena batera edo bestera aldatu beharko da askotan: aditza aurreratu, subjektua atzeratu, galdegai faltsuak erabili, mintzagaia atzeratu... Horrela testu ulerterrazagoak lortuko dira, eta mezua hobeto komunikatuko da.

↓ Gurasoek semea zaintzeko neska bat aurkitu bitartean aitona-amonak lanez ez itotzeko hura haur-eskolara bidaltzea erabaki dute.

Gurasoek erabaki dute semea zaintzeko neska bat aurkitu bitartean hura haur-eskolara bidaltzea, aitona-amonak lanez ez itotzeko.

↓ Erizain-laguntzaileak emakumeak goizean hartu nahi izan ez duen esnea bota egin du.

Erizain-laguntzaileak bota egin du emakumeak goizean hartu nahi izan ez duen esnea.

↓ Zaintzaileak hautagaiak azterketan iruzur egin duela ikusi du, argi eta garbi.

Zaintzaileak argi eta garbi ikusi du hautagaiak iruzur egin duela azterketan.

↓ Jardunaldian, odontologo euskaldunek Ameriketako garatutako teknika berri bat ezagutu ahaliko dute.

Jardunaldian, Ameriketako garatutako teknika berri bat ezagutu ahaliko dute odontologo euskaldunek.

Gai honen inguruan ñabardura asko egin daitezke, baina, atal honen helburua, izenburuak dioenez, ohar batzuk ematea denez, azalpen luzeagoak nahi izanez gero, irakurri Juan Garziaren *Esaldiaren antolara: Funtzio informatiboak gako* liburua.

• **Esaldi laburrak**

Albo-erdaretan, esaldiak euskaraz baino luzeagoak izaten dira, eta, euskaraz, egitura horiek kalkatzeko joera egoten da. Nolanahi ere, irakurgarritasuna errazteko, hala behar izanez gero, behar adina zatitan moztu behar dira esaldiak. Dena den, kontu handia eduki behar da esaldiak moztean eta zenbait gauza atzera pasatzean, oharkabean esanahia alda daiteke eta.

El cese o la remoción supondrá el traslado a otro puesto funcional, manteniéndose en todo caso las condiciones propias de la categoría que como titular ostente el interesado, efectuándose la adscripción a puesto de las mismas características y preferentemente en el mismo ámbito organizacional y territorial que venía ocupando con anterioridad a su nombramiento. La adscripción tendrá efectos del día siguiente al de la fecha de cese y se efectuará conforme al procedimiento que se fije en Osakidetza-Servicio vasco de salud.

Kargutik kentzeak edo lanpostutik mugiarazteak zera eragingo du: langilea beste postu funtzional batera lekualdatuko dela, baina, edonola ere, interesdunak titular moduan kategoriari dagozkion baldintzei eutsiko diela. Hain zuzen, antzeko ezaugarriak dituen lanpostu bati atxikiko zaio eta, ahal dela, izendapena jaso aurretik betetzen zuen lanpostuak zeuzkan ezaugarri berberekin antolakuntzari eta lurraldetasunari dagokionez. Atxikipen horrek kargugabetze-dataren hurrengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak, eta Osakidetza-Euskal osasun zerbitzuak berak ezarritako prozedurari jarraituz gauzatuko da.

• **Ezezko esaldiak**

Ezezko esaldietan, ezezko partikula da galdegaia; beraz, horren inguruan eraiki behar da esaldia, EZ + laguntzailea + aditza egituran. Horrek esan nahi du esaldian ahalik eta aurreratuen eman beharko dela ezezkotasuna.

↓ Zalantzarik baduzu, galdetzeko beldur ez izan.

Zalantzarik baduzu, ez izan galdetzeko beldur.

Bestalde, ezeztapenaren bidez ukatzen denak, hau da, ukagaiak, testuinguruaren araberako garrantzia izango du; beraz, zer esan nahi den, ogitarteko batean sartuko da EZ + laguntzailea + ukagaia + aditza egituran, edo kanpora aterako da.

Ez da trenez etorri (autoz baizik).

vs

Ez da etorri trenez (itzuli bai, trenez itzuliko da).

- **Lehenbailehen adierazi zer-nolako lotura dagoen perpausen artean**

Esaldiaren amaierara arte itxaron behar bada perpaus nagusiaren eta mendekoaren arteko lotura ikusteko eta esaldia luzea bada, esaldia ez da oso ulergarria izango.

↓ Osasun Ministerioak zorrotz egin ditu prebentzio-neurriak, bihartik aurrera, langile gehienak lanpostu presentzialetara itzultzen direnean, kutsatzeko arriskua handituko dela uste baitute.

Osasun Ministerioak zorrotz egin ditu prebentzio-neurriak, uste dutelako kutsatzeko arriskua bihartik aurrera handitu egingo dela, langile gehienak lanpostu presentzialetara itzultzen direnean.

Aditza aurreratzeaz gainera, perpausen arteko lotura lehenbailehen argi uzteko bide hauek erabil daitezke:

a) Elementu iragarleak.

Harik eta... arte [*arte* bakarrik jarri beharrean]

Baldin eta... ba- [*ba-* bakarrik jarri beharrean]

Nahiz eta... (-n) [*arren* baino argiagoa, aurretik jartzen delako]

Baizik eta... [amaieran *baizik* jarri beharrean]

Bai eta / Ez eta... ere

b) Esaldiak moztea eta bi esaldi egitea (koordinazioa, alborakuntza).

c) Lokailuak erabiltzea.

- **Aposizioen forma eta tokia**

Jakina denez, aposizioak koma artean joan ohi dira, erreferentziako elementua bezalaxe deklinaturik:

Juan Diego Casalsek, Osakidetzako zuzendari nagusiak, aurkakoa esan du.

Baina badira beste modu batzuk ere:

Osakidetzako zuzendari nagusi Juan Diego Casalsek aurkakoa esan du.

Juan Diego Casals Osakidetzako zuzendari nagusiak aurkakoa esan du.

Juan Diego Casalsek –Osakidetzako zuzendari nagusia– aurkakoa esan du.

Dena dela, komarik edo gidoirik gabeko forma erabiltzea ez da beti oso argia, eta batzuetan zuzena ere ez da izaten.

Mendeko esaldi batean tarteki bat sartu behar denean:

*Juan Diego Casalsen, Osakidetzako zuzendari nagusiaren, arabera, langileen % 40k...

Juan Diego Casals Osakidetzako zuzendari nagusiaren arabera, langileen % 40k...

Esaldi oso luzeetan aposizioak sartu behar direnean:

↓ Lehen Mailako Arretarako Aholku Batzordearen barruan sortutako lantaldeak, joan den maiatzaren 27an Gasteizen bildurik, ontzat eman zituen administrazio-zeregin bakoitzean hartu beharreko birbanaketa-neurriei buruz María Luisa Díez Azurmendik, Debagoieneko ESIko zuzendari-gerenteak, Laura Bacigalupe Artachorekin, Debagoieneko ESIko Langileen zuzendariarekin, batera aurkeztutako proposamenak.

Lehen Mailako Arretarako Aholku Batzordearen barruan sortutako lantaldeak, joan den maiatzaren 27an Gasteizen bildurik, ontzat eman zituen María Luisa Díez Azurmendi Debagoieneko ESIko zuzendari-gerenteak eta Laura Bacigalupe Artacho Debagoieneko ESIko Langileen zuzendariak aurkeztutako proposamenak, administrazio-zeregin bakoitzean hartu beharreko birbanaketa-neurriei buruzkoak.

Galdegai den sintagmak ondoren aposizio bat duenean:

↓ Gizon bat, antzinako arropa dotorez jantzia, sartu da Larrialdietan.
Antzinako arropa dotorez jantzitako gizon bat sartu da Larrialdietan.

Beraz, kasu bakoitzean formarik egokiena zein den begiratu beharko da.

- **Ez sartu tarteki luzerik berez oso lotuta dauden elementuen artean**

↓ Diagnostikoaren berri oftalmologoak egindako telefono-dei baten bidez zekien pazienteak.

Oftalmologoak egindako telefono-dei baten bidez zekien pazienteak diagnostikoaren berri.

- **Saiatu etenik ez egiten: parentesiak eta gidoiak esaldiaren bukaeran jarri (edo perpausaren nahiz sintagmaren bukaeran)**

Parentesiak eta gidoiak tarteki indartuak dira, hau da, etenaldi handiagoa markatzen dute; horregatik, batzuetan, oztopo traketsa izaten dira jarriotasunari begira, eta hobe izaten da perpausaren nahiz sintagmaren amaierara eramatea:

↓ Batzorde berrian, erakundeen (Eusko Jaurlaritza, aldundiak...) eta Osakidetzaren ordezkariari eutsi egingo zaio, eta zabaldu egingo da osasungintzako ordezkarien kopurua.

Batzorde berrian, ordezkari kopuru bera izango dute Osakidetzak eta beste erakundeek (Eusko Jaurlaritza, aldundiak...), eta zabaldu egingo da osasungintzako ordezkarien kopurua.

- **Galdera luzerik ez, hobeto baieztapena + galdera laburra erabiltzea**

↓ Zure ustez, zergatik ditu, testuan esaten den bezala, gero eta pertsona gehiagok arazoak beste pertsona batzuekin harremanak izateko?

Testuan esaten den bezala, gero eta pertsona gehiagok ditu arazoak beste pertsona batzuekin harremanak izateko. Zergatik gertatzen da hori, zure ustez?

• Nominalizazioa saihestea

Gaztelaniaz joera handia dago nominalizazioa erabiltzeko (izenak), batez ere maila jaso erabili nahi denean; administrazio- nahiz zuzenbide-hizkeran batez ere. Euskaraz, ordea, ez dago horrenbesteko joerarik, eta ohikoagoa da aditzak erabiltzea, adibidez. Horregatik, hobe da beste estrategia batzuk erabiltzea:

Batzuetan, askoz ere naturalagoa da *-t(z)ea* aditz-izena erabiltzea, gaztelaniazko gehiegizko nominalizazioa egitea baino (esaterako, *-keta*, *-pen* eta *-kera* atzizkiez osatutako izenak erabiltzea baino).

↓ Lanpostuen sorrera da neurri horien helburua.

Lanpostuak sortzea da neurri horien helburua.

↓ Gailu medikoen instalakuntza eta erabilpena sustatu nahi dituzte.

Gailu medikoak instalatu eta erabiltzea sustatu nahi dute.

Beste batzuetan, *-t(z)ea* bere horretan erabiltzea ez da oso naturala; egokiagoa izaten da aditz jokatu ematea.

↓ Behin betiko zerrendarekin batera, epaimahaiaren osaera jakinaraziko da.

Behin betiko zerrendarekin batera, epaimahaia nork osatuko duen jakinaraziko da.

↓ Ez dugu egiaztatu bere funtzionamendua.

Ez dugu egiaztatu funtzionatzen duen.

Horrez gainera, arazo nabarmenak sortzen dira euskaraz, esaldi osoa eman beharrean aditza ezkututzen denean. Hori, gainera, ez da gertatzen nominalizazioarekin bakarrik, aditzetatik eratorri gabeko izenekin ere gertatzen da. Izan ere, aditza ezkutuan bai, baina adizlagunen bat uzten da beti [*-(e)n*, *-(e)ra*, *-(r)ekin*, *-(r)entzat*, *-(r)en aurka*, *-(r)i esker* eta abar dutenak dira adizlagunak], edota aditz-sintagmari dagokion beste elementuren bat (NORI zeharkako osagarria), eta horrek ez du natural jotzen. Egitura horiek naturalagoak izan daitezten, badira beste zenbait bide:

1. Adizlaguna izenlagun bihurtzea *-(e)ko* erantsiz:

↓ Amaiari gutunak

Amaiarentzako gutunak

↓ Hasierako elkarrizketa gurasoekin

Gurasoekiko hasierako elkarrizketa

2. Aditz-izena [*-t(z)ea*] erabiltzea, aditzari atzizkia erantsiz sortutako izenaren orde:

↓ Ikuskaritza-elkarteei atal honen aplikazioa

Ikuskaritza-elkarteei atal hau aplikatzea

3. Tartean erlatiboa sartzea (batzuetan, jokatua; beste batzuetan, jokatugabea):

↓ Aplikatutako printzipio eta arauetan aldaketak

Aplikatutako printzipio eta arauetan izandako aldaketak

4. Izenlaguna eta adizlaguna bereiztea:

↓ Arau-hauste arinengatik zehapena

Zehapena, arau-hauste arinengatik

5. Esaldia sortzea:

↓ Gora jotzeko epearen irekiduraren jakinarazpena langileentzat

Langileei jakinarazten zaie ireki dela gora jotzeko epea

• **Erlatibo faltsuak**

IVAPeko estilo-liburuan honela azaltzen da, hitzez hitz:

“Gaztelaniaz, erlatibozko kate luzeak egiten ditugunean ez da arazo handirik egoten mezua ulertzeko, erlatibozko erdal partikulek (que, el cual, de quien, con el cual, a la que...) erlatibozko mendeko perpausaren aurrean kokatuta, iragarle lana egiten dutelako. Baina, esaldi horiek hitzez hitz euskaratzen ditugunean arazo ugari izaten dugu mezua behar bezala ulertzeko, euskal erlatiboaren egituragatik.

Hori konpontzeko, geure hizkuntzaren baliabideak hartu eta esaldi horiek beste modu batera antolatu behar ditugu. Hona hemen gaztelaniazko erlatiboak ordezkatzeko zenbait aukera:

Esaldi soila

Ese es el informe que explica detalladamente el actual estado de la cuestión.

↓ Hori da gaur egungo egoera zehatz-mehatz azaltzen duen txostena.

Txosten horretan azaltzen da zehatz-mehatz gaur egungo egoera.

Izenlagunak

Todos los agentes que participan en la asociación deberán presentar una solicitud.

↓ Elkarre honetan parte hartzen duten kide guztiek eskaera aurkeztu beharko dute.

Elkarteko partaide guztiek eskaera aurkeztu beharko dute.

Esaldia zatitu

Para introducir modificaciones que afecten a los datos básicos contenidos en el proyecto aprobado será necesario obtener la autorización correspondiente.

↓ Onartutako proiektuan jasotako oinarrizko zehaztasunei dagozkien aldaketak sartzeko, ezinbestekoa izango da baimena lortzea.

Oinarrizko zehaztasunak onartutako proiektuan jasotzen dira. Zehaztasun horiek aldatzeko, ezinbestekoa izango da baimena lortzea.

Koordinazio kopulatiboa

No se admitieron aquellas solicitudes para tomar parte en los exámenes de perfiles lingüísticos que no estaban debidamente cumplimentadas.

↓ Ez genituen onartu hizkuntza-eskakizunetako azterketetan parte hartzeko oker betetako eskabideak.

Hizkuntza-eskakizunetan parte hartzeko eskabide batzuk gaizki beteta jaso genituen, eta ez genituen onartu.

Baldintzazkoa

No se admitirán aquellas solicitudes para tomar parte en los cursos organizados por el IVAP que no estén debidamente cumplimentadas.

↓ Ez dira onartuko IVAPek antolatutako ikastaroetan parte hartzeko oker betetako eskabideak.

Ez dira onartuko IVAPek antolatutako ikastaroetan parte hartzeko eskabideak, baldin eta oker beteta badaude.

Koordinazio adbertsatiboa

Las bases han sufrido modificaciones que no le acarrearán cambios en su nivel.

↓ Maila-aldaketa ekarriko ez dizun oinarri-aldaketa egin dute.

Oinarriak aldatu dituzte, baina horrek ez dizu maila-aldaketarik ekarriko.

Azalpenezko perpausa

Dejemos que hable el señor Asla, que es quien tiene cosas interesantes que contar.

↓ Utz diezaiogun berri interesgarri asko kontatzeko dituen Asla Jaunari hitz egiten.

Utz diezaiogun hitz egiten Asla jaunari, berri interesgarri asko kontatuko baititu.

Helburuzkoa

Para cada área el director nombrará un responsable que se encargará de dar solución a los problemas puntuales.

↓ Arlo bakoitzerako zuzendariak unean uneko arazoei irtenbide egokia emango dien arduradun bat izendatu du.

Zuzendariak arduradun bat izendatu du arlo bakoitzerako, unean uneko arazoei irtenbide egokia emateko.

Denborazko / baldintzazko perpausak

No se tendrán en cuenta aquellas propuestas sobre medidas correctoras que no respeten la legalidad vigente.

↓ Indarrean dauden legeekin bat ez datozen neurri zuzentzaileei buruzko proposamenak ez dira kontuan hartuko.

Ez dira kontuan hartuko neurri zuzentzaileei buruzko proposamenak, baldin eta indarrean dauden legeekin bat ez badatoz.

Horrelakoetan, dena dela, kontu handiz ibili beharra dago ordenarekin (batez ere itzulpenetan), arriskua baitago aurretik baieztapen biribilegiak emateko.

Zehar-galdera

Es conveniente conocer de antemano el lugar en que van a realizarse las pruebas de selección de personal.

↓ Langileak hartzeko hautaketa-probak izango diren tokia aldeztatik aurretik ezagutzea komeni da.

Langileak hartzeko hautaketa-probak non izango diren aldeztatik jakitea komeni da”.

Euskara inklusiboa

08

08 Euskara inklusiboa

>> Euskara ez-sexista

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren gaiaren garrantzia handitzen joan da, eta argi dago auzo-erdaretan –gaztelaniaz eta frantsesez–, besteak beste, zeresana ematen duela genero-hizkuntzak direlako. Esaterako, askotan maskulinoa erabiltzen da generiko gisa. Euskaraz, genero-hizkuntza ez bada ere, badaude hainbat aspektu “generoz” tindatuta daudenak, eta horien gainean gogoeta egitea merezi du. Izan ere, generoa presente dagoen eremuetan zenbait arazo sortzen dira.

- **Generoa aditzean**

Euskarak aditzean generorik ez izan arren, hitanoa erabiltzen denean markatzen da nori zuzentzen zaion. Arazoa noiz sortzen da? Bada, genero batek baino gehiagok osatutako taldeari zuzentzen zaionean edo hartzailea nor den jakiten ez denean. Hori konpontzeko, zuka erabil daiteke, edo beste aditz-forma batzuk.

- **Gizona hitza eta Giz erroa**

Emakumeak eta gizonak barnean hartzen dituen multzoa izendatzeko, batzuek *gizon* hitza erabiltzen dute, baina genero-markarik ez duen forma erabili behar da: *gizakia*.

Horrez gain, hainbat hitzek hartzen dute osagai hori (legegizona, itsasgizona, elizgizona, eta abar). Hitz konposatu horiek egokiak izango dira esanahi espezifikoak dutenean (alegia, gizonetzko batez ari garenean), baina, generikoan, osagaia aldatu egin beharko da, eta *-ari* atzizkia erantsi edo *pertsona*, *langile* eta abar erabili: legegalaria, enpresaria, itsas-langilea edo itsastarra, eta abar.

Nolanahi ere, aurrekoaren ildotik, baten batek esan dezake *gizaki* eta *gizarte* hitzek ere *giz* dutela erroan (alegia, *gizon* hitzari lotutako erroa), baina gaur egun *giza* ez da gizonarekin lotzen, gizon-emakumeen espeziearekin baizik.

- **Generoa daukaten izenak**

Euskaraz, hainbat izenek badaukate generoa (emakumezkoa, andrea, andregai, amaztea, ama, izeba, neska... / gizasemea, gizonetzkoa, senarra, aita, aitona, senargaia). Arazoa hitz horien plurala edo generikoa erabiltzean sortzen da.

*Zenbat seme dituzu?

Zenbat seme-alaba dituzu?

*Senar-emazte direnek eskatu ahalko dute.

Ezkontide direnek eskatu ahalko dute.

*Ume guztien aiten baimena behar da.
Ume guztien gurasoen baimena behar da.

- **Anaia hitzaren eratorriak**

Anaia hitza bera maskulinoa izan arren, bere eratorriak generiko gisa erabiltzen dira askotan: *anaitasuna*, *anaiartea*, eta abar. Hitz horiek saihestekoak dira, *senidetasun*, *elkarte* eta halako hitz neutroagoen alde.

- **Asimetria mezuetan**

Etengabe gertatzen da asimetriaren fenomenoak, baina haren gakoa ez da hizkuntza, mezuen edukia baizik, eta erabat saihestekoa da. Esaterako, emakumeen gauza batzuk azpimarratzen dira, eta maila bereko gizonen beste batzuk.

*Ilaski Serrano ederra eta Kike Amonarriz aurkezle bikaina etorri dira jardunaldia aurkeztera.

Ilaski Serrano eta Kike Amonarriz aurkezle bikainak etorri dira jardunaldia aurkeztera.

Eta, beste batzuetan, emakumeak gizonetik duten harremanaren arabera izendatzen dira:

*Gidoia Jérémie Elkaïm-ek eta bere emazteak idatzi dute.

- **Premiazkoak ez diren estrategiak**

Genero gramatikala daukaten hizkuntzek hainbat estrategia erabiltzen dituzte maskulino generikoa saihesteko (adibidez, gaztelaniaz: los y las enfermeras > el personal de enfermería; los profesores > el profesorado; los interesados > la persona interesada). Euskaraz, ordea, halakoak ez dira beharrezkoak maskulino generikorik ez dagoelako.

El profesorado de la Escuela Universitaria de Enfermería hará huelga la semana que viene.

↓ Erizaintzako Unibertsitate Eskolako irakasleriak greba egingo du datorren astean.

Erizaintzako Unibertsitate Eskolako irakasleek greba egingo dute datorren astean.

El personal de enfermería realiza una exploración antes de decidir la intervención.

↓ Erizaintzako profesionalak miaketa bat egiten dute esku-hartzea erabaki aurretik.

Erizainek miaketa bat egiten dute esku-hartzea erabaki aurretik.

La persona interesada recibirá una notificación.

↓ Pertsona interesdunak jakinarazpen bat jasoko du.

Interesdunak jakinarazpen bat jasoko du.

• Pertsona transgenero, transexual eta trabestiak

UPV/EHUK prestatutako [Euskararen erabilera inklusiboa](#) gidan oinarrituta, irizpide batzuk bildu dira Osakidetza aplikatzekoak:

- Pertsonen erreferentzia egitean, haien genero-identitatea errespetatu behar da, eta ez dira jaiotzean ezarritako sexuaren arabera izendatu behar.
- Argi identifikatu behar da zer den transexual, transgenero eta trabesti izatea. Euskaltzaindiak eta [Feminismoa eta Berdintasuna Hiztegiak](#) honela definitzen dituzte:
 - TRANSGENERO: jaiotzean ezaugarri biologikoen arabera esleitu zaion generoarekin identifikatzen ez den pertsona.
 - TRANSEXUAL: jaiotzean ezaugarri biologikoen arabera esleitu zaion generoaren aurkakoarekin identifikatzen den pertsona.
 - TRABESTI: beste sexuko janzkera eta jarrerak hartzen dituen pertsona.
- Ezin da esan norbait *transexuala*, *trabestia*, *transgeneroa* dela. Chrysallis haur transexualen senideen elkarteak azaldu duenez, *transexual* eta beste hitzok izenondoak dira; hortaz, izen baten atzean joan behar dute (pertsona, haur, gazte... transexuala).
- Ebakuntza bidez ez da *sexu-aldaketa* egiten; kirurgiak ez du aldatzen pertsonen sexu-identitatea, anatomia baizik. Horregatik, hobe da *sexua berresleitzeko kirurgia* edo *generoa berresteko ebakuntza* esatea.
- Ginekologiaren eta obstetziaren esparruan, umetokiarekin erlazionatutako gaiak direnean (umetokiko baheketa-programetan, esaterako), *umetokia duten pertsonak* erabiliko da beti.

>> Desgaitasunak hizpide

[UPV/EHUn Euskararen erabilera inklusiboa](#) gidatik ateratako ideietan oinarrituta, hausnarketa hau ere proposatzen da:

- *Desgaitasunak dituzten pertsonak* adierazpidea erabiltzea gomendatzen da, *desgaitua* izen huts gisa erabili beharrean, hau da, *pertsonak* terminoa beti aurretik jartzea. Izan ere, desgaitasuna ez da pertsonari gertatzen zaion zerbait, baizik eta ezaugarri partikularrak dituen pertsona baten eta beraren ingurunearen arteko emaitza da.
- *Minusbaliatu* (minusbaliatasuna), *ezindu* (ezintasuna), *elbarri*, *ezgaitu* eta gisa bereko adierazpideak ez dira egokiak, bai konnotazio peioratibo nabariak dituztelako eta bai zentzua ondo islatzen ez dutelako.

- Ildo beretik, ez dira erabili behar *minusbaliatuentzako komunak*, *minusbaliatuentzako aparkalekuak* eta antzeko esapideak. Desgaitasuna duten pertsonen erabiltzeko egokitutako zerbitzu horiek aipatzeko, egokiagoa eta zuzenagoa da *komun* edo *aparkaleku irisgarriak* esatea.
- Desgaitasunik ez duten pertsonak aipatzeko, ez da erabili behar *normal* terminoa. Hobe da *desgaitasunik gabekoa* adierazpidea erabiltzea.
- Bestalde, desgaitasunari buruzko ikuspegi alternatibo bat azpimarratu nahi denean, beste termino batzuk erabili ahal dira: dibertsitate funtzionala, bestelakotasun funtzionala edo bestelako gaitasuna (*diversidad funcional*, *gatzelaniaz*).
- Ez dira inolaz ere desgaitasuna eta mendekotasuna nahasi behar, bata ez dakar berekin bestea. Mendekotasuna egoera bat da, eta desgaitasunen bat daukaten pertsonen ez dute zertan mendekotasun egoeran egon.
- Azkenik, aurreiritziak eta ikuspegi paternalistak alboratu behar dira.

>> Osasun mentalaz

Osasun mentaleko arazoak dituzten pertsonak estigma batekin bizi ohi dira (baita autoestigma batekin ere). Zama handia da hori, estereotipo eta aurreiritzi faltsuz betea, eta ezinbestekoa da halako arazoak dituztenekiko tolerantzia, errespetua, euren burua onartzea eta benetako integrazioa lortzea. Oso garrantzitsua da osasun mentalaz ari garenean hitz egokiak erabiltzea eta osasun mentalaren zainketa bultzatzen duen informazio positiboa ematea.

Ildo horretatik, oso interesgarria da Espainiako Osasun Mentaleko Konfederazioak argitaratutako [*Osasun Mentalaren ganean komunikatzeko estilo-gida*](#). Hona hemen dokumentu horretan aipatzen diren gomendio adierazgarri batzuk:

- Osasun mentaleko gaixotasunen bat duten pertsonen buruz hitz egitean, alde batera utzi behar dira aurreiritziak eta ikuspegi paternalistak. Ez dira biolento edota oldarkorrak osasun mentaleko arazoak dituztelako; ez dute nortasun bikoitzik; lan egin dezakete eta lagunak dituzte, beste guztiok bezala.
- Ez dira ezinbestean gaixotasun mentalak eta desgaitasuna lotu behar, ezta gaixotasun mentalak eta mendekotasuna ere. Gaixotasun mentala duten batzuek, nozitzen duten gaixotasunaren ondorioz, desgaitasuna edota mendekotasuna izan dezakete, baina ez da egokia orokortzea. Beraz, ez dira *desgaitu* edo *mendeko* hitzak erabili behar nahasmendu mentalak dituzten pertsonen erreferentzia egiteko.
- *Osasun mentaleko arazoak dituzten pertsonak* edota *nahasmendu mentala duten pertsonak* adierazpideak erabiltzea gomendatzen da, *gaixo mentalak* erabili beharrean; hau da, hobe da *pertsonak* terminoa beti jartzea. Izan ere, *gaixo mentalez* hitz egitean pertsonaren ezaugarri bakarrera mugatzen da arreta, ez pertsonengan.

- Horrez gain, *gaixotasun mental* terminoak neutroa badirudi ere, pertsonari leporatzen zaizkion estereotipo negatibo asko dakartza berekin. Hori dela eta, hobe da *osasun mentaleko arazo* edo *nahasmendu mental* terminoak erabiltzea.
- Hiztegian jasotako esanahiaz harago, hobe da gaixotasunaren izena pertsonari erreferentzia egiteko substantibo gisa ez erabiltzea, nahasmenduak ez baitu definitzen pertsona. Hau da, ez dira *eskizofreniko*, *anorexiko*, *depresibo* eta antzeko hitzak erabili behar pertsonak definitzeko:
 - ↓ Eskizofrenikoa oihuka atera zen gelatik, irainka.
Eskizofrenia zuen pazientea oihuka atera zen gelatik, irainka.
 - ↓ Anorexikoarekin hitz egin zuten.
Anorexia duen mutilarekin hitz egin zuten.
- Halako arazoak dituzten pertsonak osasun mentaleko zentroetara joaten dira, ospitale psikiatrikoetara, ospitaleko psikiatria-zerbitzura, eguneko ospitaleetara edota errehabilitazio-zentroetara. Zentro horiei buruz hitz egiteko hobe da *eroetxe* eta *zoroetxe* hitzak ez erabiltzea.

>> Zahartzaroz mintzo

Gaur egun ez dago irizpide bateraturik nahikoa adin duten pertsonak izendatzeko; izan ere, ez dago zehaztuta zer den *nahikoa adin izatea*. Askotan, erretiroa hartzeko garaiarekin parekatzen da adin hori (gurean, 65 urte ingururekin). Dena den, Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Sailak argitaratutako [Adinekoak eta Hedabideak Bizkaian](#) txostenean egoki azaltzen den bezala, “adinekoak izateko garaiaren hasieratzat hartutako 65 urteko muga hori orain dela mende bat baino gehiago ezarri zen, eta, beraz, ezin izan dezake esanahi bera orain eta mende bat lehenago. Datozen hamarkadetan ere ez dira esanahi berekoak izango”.

Zahartzaroa bera nahiko subjektiboa da, pertsonaren araberkoa. Horregatik, bizitzaren garai horretan daudenei buruz hitz egitean pertsona guztiak barne hartzeko eta bazterketarik ez egiteko, gomendio hauek proposatzen dira Osakidetzarako, aipatutako txostenean azaltzen denaren ildo beretik:

- Zahartzea mundu guztiak bizi duen etengabeko prozesu bat da, eta bakoitzari modu batean eragiten dio; beraz, zahartzaroa ez da hasten 65 urte betetzean.
- Zahartzea ez da gaixotasun bat; beraz, ez dira adina eta mendekotasuna lotu behar. Mendekotasuna egoera bat da, ez izaera bat, eta, gainera, mendekotasun-egoerak haur, gazte eta helduengan ere gerta daitezke.
- Beharrezkoa ez bada, hobe da pertsonen adina ez kalifikatzea. Besteak beste, *70 urteko adinekoa* esan beharrean, askotan nahikoa da *70 urteko gizona* esatea.

- Nahikoa adina duten pertsonak definitu beharra badago, Osakidetzan *adinekoak*, *adinduak* edota (*pertsona*) *nagusiak* hitzak hobesten dira, ez *zaharrak*.
- Aipatu bezala, askotan, zahartzaroa lanarekin lotzen da, baina ez da egokia, eta, horregatik, hobe da adineko jendea izendatzeko *jubilatuak*, *erretiratuak* edo *pentsiodunak* hitzak ez erabiltzea.
- Horrez gain, batzuetan, gaztelaniazko *tercera edad* eufemismoa euskaratu nahian, *hirugarren adina* esaten zaio zahartzaroari euskaraz. Hobe da halakoak ez erabiltzea.
- Komeni da konnotazio paternalistak ez erabiltzea, hala nola gure nagusiak, aitona-amonak, etab. Izan ere, maitekiro erabiltzeko asmoarekin bada ere, ez datoz bat adineko pertsona helduarekin eta beren burua gobernatzeko gaitasunarekin.

Administrazio- testuak

09

09 Administrazio-testuak

Hizkera berezitua da administrazio-testuetakoa. Auzo-erdaretan, oso finkatuta daude esamolde eta fraseologia espezializatua, baina euskara nahiko sortu berria da arlo honetan, eta ez dago tradizio luzerik. Azken urteotan, ahalegin handiak egin dira euskarazko hizkera administratiboa eta juridikoa finkatzeko bidean, eta baliabide ugari bildu dira testugileak ataza horretan laguntzeko. Besteak beste:

- 1) [IVAPeko estilo-liburua](#)
- 2) [IZOren itzulpen-irizpideak](#)
- 3) Idaba datu-basea

Hizkera juridiko-administratiboak tonu formala du, eta estilo oso zorrotza. Esan bezala, euskara nahiko hasiberria da bide honetan, eta, estandarizazio-ezagatik, hizkuntzen arteko irterferentziengatik eta bestelako arrazoiengatik, estilo-arazoak sortzen dira askotan. Ezin ahaztu daiteke administrazioiko eta zuzenbideko hizkuntzak herritarrekin komunikatzeko bide bat direla, eta, hortaz, ezinbestekoa dela, zuzena eta zehatza izateaz gain, argiak izatea.

Aipatutako baliabideez gain, hona ekarri nahi izan dira Osakidetzako dokumentu administratiboetako testugileei edo itzultzaileei laguntzeko zenbait puntu.

>> Administrazio-testuen zenbait berezitasun

Azaldu bezala, administrazio-ko hizkerak baditu berezitasun terminologiko eta sintaktikoak. Atal honetan, zalantzazko puntu eta ohiko akats batzuk bildu dira, euskarazko testu administratiboak idazten laguntzeko².

- **Aditza amaieran?**

Administrazio-testu luze eta korapilatsuei begira, ahal dela, aurrera ekarri behar dira testuko ideia nagusiak. Ildo horretatik, bereziki gomendagarria Juan Garziaren [Aditza amaieran?](#) artikulua eta, artikuluaaren barrenean, “Aditza amaieran ez kokatzeko joera duten esaldi mota batzuk” atala.

- **Administrazio hitza**

Gaztelaniazko testuen eraginagatik, zaila izaten da erabakitzea *administrazio* hitza letra larriz edo xehez idatzi behar den. Botere-antolamendu baten (estatua, autonomia-erkidegoa, probintzia...) edo haren mendeko zerbitzu publikoak adierazteko termino generikoa da. Bakarrik doala, letra larriz hasita idazten da.

Hori Administrazioaren erabakia da.

² Patxi Petrirenak EIZIRekin emandako “Administrazio-ko testugintzaren lantegia” ikastaroan (2019) emandako apunteetan oinarrituta.

Modu generikoan erabiltzen denean, berriz, letra xehez idazten da.

Tokiko administrazioen modernizazioa

• Aditz-lokuzioak

Aurretik aipatutako aditza aurreratzeari lotuta dago aditz-lokuzioen kontu hau; izan ere, aditz-lokuzioen kasuan, lehen elementua har daiteke galdegai gisa, eta, hortaz, aditza aurreratu.

Hitz egokia da, besteak beste, *ahalbidetu*, eta jasota dago *Euskaltzaindiaren Hiztegian*. Aldiz, horrek ez du esan nahi abantaila daukanik beti (modan dagoela baitirudi) *aukera eman* esapidearen aldean.

Mangols-en bidaia aplikazioak haurren gehiegizko pisua eta obesitatea lantzea ahalbidetzen du.

Mangols-en bidaia aplikazioak aukera ematen du haurren gehiegizko pisua eta obesitatea lantzeko.

Eredu berdinekoak dira, besteak beste, *lizitatu-lizitaziora atera* eta *argitaratu-argitara eman* aditzak.

Gipuzkoako Osasun Mentaleko ESlak Oriako Zentro Terapeutiko Edukatiboko beheko solairua berritzeko lana lizitatuko du, 1,8 milioi euroan.

Gipuzkoako Osasun Mentaleko ESlak lizitaziora aterako du Oriako Zentro Terapeutiko Edukatiboko beheko solairua berritzeko lana, 1,8 milioi euroan.

Hautaketa eta Horniketa Zerbitzuak 2018ko aldi baterako kontratazio-zerrenda behin betikoak argitaratu ditu Osakidetza webguneko Enplegu Publikorako Eskaintza (EPE) atalean.

Hautaketa eta Horniketa Zerbitzuak argitara eman ditu 2018ko aldi baterako kontratazio-zerrenda behin betikoak, Osakidetza webguneko Enplegu Publikorako Eskaintza (EPE) atalean.

• Afectado/a

Administrazio-testuetako *la persona afectada/interesada* terminoari dagokionez, Euskalterm Terminologia Banku Publikoan, *ukitu* eta *interesdun* eman dira *afectado* terminoaren ordainetan. Biak dira egokiak, eta erabiltzekoak.

Ukitu (4), interesdun (4).

Tratatu beharreko datu pertsonalen titularra den pertsona fisikoa.

es: afectado, interesado

fr: personne concernée

en: data subject

[Datu-babesaren Hiztegia] [2009]

(Kontuz: honek ez du balio *la persona afectada por una enfermedad* gisakoak itzultzeko. Horretarako, *gaixotasuna izan/eduki, gaixotasunak jo* eta halakoak erabili behar dira).

- **Ajustado a derecho**

IVAPeko Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak (IZO) argitaratutako [*Itzulpen- eta Berrikusketa-irizpideak*](#) dokumentuan azaldutakoaren arabera, honela itzuli behar dira hauek:

ajustado a derecho > zuzenbidearen araberakoa

no ajustado a derecho > zuzenbidearen kontrakoa

- **Aldizkari ofizialen izenak**

IZOren [*Itzulpen- eta Berrikusketa-irizpideak*](#) dokumentuaren arabera, aldizkari ofizialak honela aipatu behar dira: lehenengo, data; gero, aldizkari ofizialaren izena; bukatzeko, zenbakia.

Nolanahi ere, aipatutako dokumentu horrek EHAAren ostean koma erabiltzen duen arren, EHAako zuzentzaileen oharren arabera, ez da koma erabili behar EHAAren eta aldizkariaren zenbakiaren artean.

BOPV número 130 de 3 de julio de 2011

2011ko uztailaren 3ko EHAA 130. zk.

- **Eficacia, eficiencia eta efectividad**

IZOren [*Itzulpen- eta Berrikusketa-irizpideak*](#) dokumentuak honako hau dio termino horiei buruz:

“Zuzenbidearen eremuan, botere publikoen jardunaren bi printzipio aipatzen dira sarri: alde batetik, *eficacia*, ezarritako helburuen eta lortutako emaitzen arteko erlazioa adierazteko, eta, bestetik, *eficiencia*, lortutako emaitzen eta erabilitako baliabideen arteko erlazioa adierazteko. *Eficacia/eficiencia* bikotearekin batera, beste printzipio bat ere aipatzen da zenbaitetan: *efectividad* delakoa, zeina erabiltzen baita, alde batetik, *eficacia* eta *eficiencia* terminoen batura adierazteko, eta, bestetik, egintza juridikoak berez duen baliozkotasuna eta ondorioak sortzeko gaitasuna adierazteko.”

eficacia > efikazia

eficiencia > efizientzia

efectividad > eraginkortasun

- **En todo caso**

Anbigua izaten da askotan, gaztelaniaz bi baliorekin erabiltzen delako: bata, *sin embargo* esanahia daukana, eta, bestea, *en todos los casos* esanahia duena. Bigarren horrek sortzen ditu arazorik handienak, ez baitira egokiak hori itzultzeko *nolanahi ere* eta *edozelan ere*. Hona hemen Espainiako Ministro Kontseiluak 2009an sortutako [*Comisión de Modernización del Lenguaje Jurídico*](#) lantaldearen *El lenguaje escrito* txostenetik ateratako azalpen laburtua.

“Frente a ese uso corriente de *en todo caso*, presente en el lenguaje jurídico, pero también en la lengua común, existe un empleo de *en todo caso* específico en el discurso del Derecho (Reig 2001), que funciona como sinónimo de *siempre, en todos los casos*”.

Hortaz,

En todo caso (= sin embargo) > nolanahi ere / hala ere...

Hegoa, el Instituto de Estudios sobre Desarrollo y Cooperación Internacional, deberá cumplir, en todo caso, las siguientes obligaciones: [...]

Hegoa Nazioarteko Garapenari eta Lankidetzari buruzko Azterlanen Institutuak, nolanahi ere, honako betebeharrak hartu beharko ditu: [...]

En todo caso (= siempre) > beti / betiere...

En los supuestos de personal en activo, la restitución del pago indebido se realizará de oficio por el órgano administrativo competente mediante la compensación en las sucesivas nóminas del personal afectado, respetándose, en todo caso, la cantidad equivalente al salario mínimo interprofesional mensual.

Jarduneko langileen kasuan, eskumena duen administrazio-organismoak ofizioski itzuliko du bidegabeko ordainketa, eraginpeko langileen hurrengo nominetan konpentsatuz; betiere, hileko lanbide arteko gutxieneko baliokidea den zenbatekoa errespetatuko da.

- **Entrar en vigor > *indarrean sartu / indarrean jarri**

Lege, debeku eta aginduak *indarrean jarri* egiten dira, nahiz eta gaztelaniaz *entrar en vigor* esan. Euskaraz ez da gauza bera *indarrean jarri* eta *indarrean* edo *indarrez sartu*, hau da, *indar eginez* edo behartuta. Sarri ikusten da **indarrean sartu*, baina erabilera zalantzazkoa izan daitekeelakoan, *indarrean jarri* erabiltzea hobesten da.

Legea 2019ko urriaren 11n jarriko da indarrean.

- **Enumerazioak**

EHAAn argitaratzeko irizpideekin bat etorruta, dekretuen enumerazioak, oinarriak eta bestelakoak idatzizko ordinalaren bidez adierazten direnean, 1.a aipatzeko, *Lehenengoa* erabiliko da beti, eta ez **Lehena*.

Horrez gain, enumerazioak zenbakiz zein idatziz adierazten direnean, zenbaki ordinalaren ostean marra erabiliko da beti (KTRL + minus numerikoa).

Seigarrena.– Lehiaketaren atalak.

Lehiaketak hiru atal izango ditu. Hiru atal hauetan baloratuko da memoria-proiektua eta defentsa, bestelako merezimenduak eta euskararen ezagutza.

1.– Kudeaketaren memoria-proiektua eta defentsa.

Izangaiei banaka deituko zaie, gutxienez 10 egun lehenago, kudeaketa-proiektuaren defentsa jendaurrean egiteko, eta adieraziko zaizkie probaren data, lekua eta ordua.

Sexta.– Procedimiento de selección.

El concurso constará de tres fases en las que se valorarán en la Memoria-Proyecto y su defensa, otros méritos y el conocimiento del euskera.

1.– Memoria-Proyecto de gestión y defensa del mismo.

Los/as aspirantes serán convocados para la defensa pública del proyecto de gestión con una antelación mínima de 10 días, con indicación de fecha, lugar y hora de intervención de los aspirantes.

Koherentzia mantentze aldera, gainera, berdin jokatu da instrukzioen, ebazpenen eta gainerako administrazio-testuetan.

• Euskaratuta ez dauden arauen hitzez hitzeko aipamenak

Ohikoa da, administrazio-testuetan, edo arauen zatien aipamena egitea hitzez hitz, eta, euskarazko testuetan, aipamen hori beti agertu behar da euskaraz, legeak itzulpen ofiziala argitaratuta izan zein ez. Ez dago aukerarik aipamena erdara hutsean emateko.

Legezko erreferentziaren aipamena euskaraz egiteko, lege-testuaren argitaratutako euskarazko bertsio ofiziala erabili behar da, halakorik badago. Nolanahi ere, batzuetan, batez ere BOEko lege-testuez edo Europar Batasuneko zuzentarauez ari garela, Eusko Jaurlaritzako Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak (IZO) ez du itzulpen ofizialik eman euskaraz, baina aipua euskaraz ematea komeni da. Beraz, norberak itzuli beharko du zati hori eta, ondo iritiz gero, ez dela itzulpen ofiziala adierazi ahalko du aipuaren aurkezpen-esaldian.

Halakoetan, besteak beste, ez da komeni **hitzez hitz* eta antzeko formulazioak erabiltzea aurkezpen-esaldian, jarraian datorrena ez baita itzulpen ofizial argitaratua, eta agian zilegi da *itzulpen* hitza nolabait txertatzea esaldi horretan.

Bestalde, ez da komeni elebidunean ematea (adibidez, testuan euskaraz txertatzea eta oin-ohar bidez gaztelaniazko jatorrizkoa ere ematea), horrek asko luzatuko lukeelako testua.

• Helbideak (testu barruan)

Helbideek formatu hau eduki behar dute testu barruan aipatzen direnean:

Kale Nagusia 62, 4. ezk., 48011 Bilbo, Bizkaia

- **Kaltetu vs kalte egin**

Kaltetu hitza, Euskaltzaindiaren gomendioen arabera, ezin da erabili *kaltetu du** erregimenean. Beraz, *kaltetu* da forman eta *kaltetua* burutu gisa soilik erabili ahal da. Hona hemen *Euskaltzaindiaren Hiztegi*ko definizioa:

kaltetu, kalte/kaltetu, kaltetzen

- 1 *da* ad. Zerbaiti edo norbaiti kalteren bat heldu. *Autoa kaltetu zitzaigun.*
- 2 (Era burutua izenondo gisa). *Gauza kaltetua ontzat saldu. Baserritar kaltetuak.*
- 3 ad. [Oharra: Euskaltzaindiak, *kaltetu*-k euskara idatzian izan duen erabilera kontuan harturik, hitz hori ‘kalte egin’ adieran ez erabiltzea gomendatzen du; ik. kalte egin, kalte sarreran].

Urak kalteak eragin ditu liburutegian. Beraz, liburuzainaren ordenagailua kaltetu da. Liburuzainaren ordenagailu kaltetua Garbigunera eramango dugu. Beste bat erosi arte, liburuzainak ez du ordenagailurik, eta horrek kalte egin dio zerbitzuari.

- **Kontratua egin vs burutu vs exekutatu/egikaritu**

Celebrar contrato > kontratua egin

Parteek kontratua bera adostean datza.

Perfeccionar contrato > kontratua burutu

Kontratua burutzen da hura existitzen den eta indarrean jartzen den unean. Une horretatik aurrera, loteslea izango da sinatzaileentzat.

Ejecutar contrato > kontratua exekutatu/egikaritu

Kontratua betetzean datza. Hona hemen *Euskaltzaindiaren Hiztegi*aren definizioa:

Exekutatu

- 2 *du* ad. Zuz. (Aginduak, epaiak eta kidekoak) gauzatu, bete. Ik. egikaritu. *Epaia exekutatzea dagokion epaileak edo auzitegiak zehaztuko du dagokion kalte-ordaina.*

- **Kontratuaren objektua vs xedea**

Oskar Aranek EIZIEn *31 eskutik* blogean argitaratutako “[Objxedeak eta beste...](#)” artikuluan azaltzen den bezala, gatzelaniaz adiera bakarrarekin eman ohi den *objeto* hitzak badu polisemia moduko bat, eta, testuinguruaren arabera, *kontratuaren objektua* edo *kontratuaren xedea* erabili behar da.

Objeto del contrato zentzu materialean aipatzen denean, hau da, kontratuak erreferentzia egiten dionari buruz ari denean, *kontratuaren objektua* hitza erabili behar da; izan ere, [Euskaltzaindiaren Hiztegiaren](#) arabera, objektuak gauzakia izan nahi du.

Aldiz, zentzu teknikoan erabiltzen denean, hau da, kontratuak sortzen dituen eskubide eta betebeharren multzoari egiten dionean erreferentzia, *kontratuaren xedea* da erabili beharrekoa.

- **Lege zatiak**

Hauk dira lege zatiak:

Título	Titulua
Capítulo	Kapitulua
Sección	Atala
Artículo	Artikulua
Apartado	Apartatua
Letra	Letra
Número	Zenbakia

- **Legea egin vs legea garatu**

Progresar eta *desarrollar* adierazteko erabiltzen da, ez besteetarako. Txostenak eta legeak, adibidez, lehenbizi egiten dira eta gero garatu egiten dira; hau da, zirriborroa egiten da, eta gero garatu. Legea *egin* egiten da, eta gero, tresnaren bat baliatuz (erregelamenduak, kasu), *garatu* egiten da.

- **Plegu motak**

Plegu motak zein diren ezagutzea garrantzitsua da, itzulpen egokia emateko.

Pliegos de condiciones/prescripciones técnicas > Plegu tekniko

Plegu horiek zerbitzu teknikokoek egiten dituzte (zein material, zein ekipo...).

Pliegos de cláusulas/condiciones administrativas > Administrazio-klausulen plegu

Plegu horiek administrariak egiten dituzte (balorazioak, kostua...).

- **y/o**

Erruz erabiltzen ari da *y/o* gaztelaniaz, gehien-gehienetan alferrik. Normalean aski litzateke *o* erabiltzea, [Real Academia Española](#) (RAE) eta [Fundación del Español Urgente](#) (Fundéu) diotenez. Euskaraz horren baliokidea ematean, pentsatzea komeni da ea mimetikoki *eta/edo* erabiliko den edo beste aukeraren bat dagoen: normalean aski da *edo* (bide batez: *edo* indartua da *edota*), eta batzuetan egoki izango da *eta*.

Casos en el ámbito familiar y/o convivientes

↓ Familiako edo/eta bizikideen arteko kasuak

Familiako edo bizikideen arteko kasuak

- **Xedapenak**

IZOren Itzulpen- eta Berrikusketari irizpideak dokumentuaren arabera, xedapenak honela eman behar dira: “xedapen gehigarria, xedapen iragankorra, hirugarren xedapen indargabetzailea eta azken xedapena. Baina ordinala ezarri gero, honela eman beharko ditugu: lehenengo xedapen gehigarria, bigarren xedapen iragankorra, hirugarren xedapen indargabetzailea”, azken xedapenetako lehena eta azken xedapenetako bigarrena (ez azken xedapenetatik lehena / azken xedapenetatik bigarrena).

- **Zuzenbideko oinarriak / Aurrekariak**

Testu administratibo batzuek halako hasierako atal bat izan ohi dute. Testu horietan, oso ohikoa da, lege-oinarriak emateko, gaztelaniazko gerundio bidezko formulazio bat ematea. Askotarikoak izan daitezke horren itzulpen zuzenak, baina, Osakidetzan, koherentzia mantentze aldera, hauei jarraituko zaie:

- 1) Zilegi izango da aditza aurreratzea objektua luzea bada edo koherentzia estetiko bat mantentzeko.
- 2) Letra larriak errespetatuko dira, posible denean.

Visto... > Ikusirik/Ikusita...

Vistas la solicitud presentada, así como la documentación que acompaña, justificativa de los méritos alegados, y en virtud de las facultades legalmente atribuidas en la legislación vigente a esta Dirección Gerencia,

Aurkeztutako eskabidea eta alegatutako meretzimenduak egiaztatzeko agiriak ikusita, eta indarrean dagoen legeriaren arabera Zuzendaritza Gerentzia honek dituen eskumenez baliaturik,

VISTAS las Actas de la Mesa de Contratación en las que se recogen las ofertas económicas presentadas al expediente precitado, y cuyos originales se encuentran unidos al expediente.

IKUSIRIK aipatutako espedienteari aurkeztutako eskaintza ekonomikoak biltzen dituen Kontratazio-mahaiaren aktak (jatorrizko eskaintzen dokumentuak espedienteari erantsita daude),

Considerando... > Kontuan hartuta/harturik/izanik...

CONSIDERANDO que, a la vista de la documentación presentada, D. XXX se adecúa al perfil del puesto convocado y posee la cualificación idónea para el desempeño del mismo,

KONTUAN IZANIK, aurkeztutako agiriak ikusita XXX jauna deialdiko lanposturako proposa dela eta bertan jarduteko trebakuntza egokia duela,

CONSIDERANDO lo dispuesto en la Norma Foral 2/2005, General Tributaria, de 10 de marzo y en la Norma Foral 9/2005, de 16 de diciembre, de Haciendas Locales,

KONTUAN HARTUTA martxoaren 10eko Zergei buruzko 2/2005 Foru Arau Orokorra eta Toki Ogasunei buruzko abenduaren 16ko 9/2005 Foru Arauan xedatutakoa,

Resultando... > [Esaldi neutroa, baiezkoa]

RESULTANDO que con posterioridad a la resolución de concesión se conoce de la subsanación efectuada en tiempo y forma por Dña. XXXX de la documentación que le fue requerida.

Dirulaguntzak emateko ebazpenaren ostean, agerian geratu zen XXXX andreak behar bezala eta behar den epean zuzendu zuela dokumentazioan oker zegoena.

Gogoan izan esaldiok amaierako komaz bukatu ohi direla, bai gaztelaniaz, bai euskaraz, eta horien hurrengo esaldia (ohiko puntuazio-arauek ezartzen dutenaren kontra) letra larriz hasten dela.

Horrez gain, testu administratiboetan erabili ohi diren beste formula batzuk sakonago aztertuko dira gida honen "[Erdal formulak euskaraz](#)" atalean.

>> Lege-izenak nola idatzi³

Legeen izenek barruan garatuko dena ondo deskribatu ohi dute. Horrek, batzuetan, erlatibo bidezko oso deskribapen luzeak idatzi behar izatea eskatzen du, baina hori ez da guk egindako hautu bat, legez emandako agindu bat baizik. Hain zuzen ere, legeetan zertarakoa azaltzen duten tartekien sintaxia 1993ko agindu honetan arautu zen:

Agindua, 1993ko apirilaren 6koa, Lehendakaritza, Lege Araubide eta Autonomi Garapenerako Sailburuarena, Jaurlaritzaren Kontseiluak 1993ko martxoaren 23an egin zuen bilkuran onartu eta Lege Egitasmoak, Dekretuak, Aginduak eta Erabakiak lantzeko jokabideak onartzen direneko Akordioa argitara dadila agintzen duena.

- **Legeen izenburuak**

Tartean bestelako bat edo beste ikusten badira ere, esan daiteke normalizatu dela legeak eta, oro har, arauak izendatzeko molde bat:

1333/2019 EBAZPENA, urriaren 24koa, Osakidetza-Euskal osasun zerbitzuko zuzendari nagusiarena, ikerketa judizialean dauden 2016-2017ko EPEko deialdiaren prozesuak kautelaz eteten dituen

³ Patxi Petrirenak EIZI Erekin emandako "Administrazioko testugintzaren lantegia" ikastaroan (2019) emandako apunteetan oinarrituta.

Hala egiten dira izenburuak, sistemaz. Eta, izenburuak hala egiten direnez, legeak zerrendatzean ere halaxe ematen dira izenak. Hau da, legeen izenak, izenburuetan, hurrenkera honetan eman behar dira beti: 1) Burua (legea), 2) Data, 3) Emailea eta 4) Zertarakoa.

• Legeak testu barruan

Arauk aipatzean, esaldietan, gerta daiteke izenburuetako aposizio-sistema hori deseroso eta are desegokia izatea, kasu gramatikalaren arabera. Aukera egin beharko da, adibidez, honelakoetan:

- 11/2016 Legeak, uztailaren 8koak, bizitzaren amaierako prozesuan pertsonen eskubideak eta duintasuna ziurtatzeari buruzkoak, xedatzen duenaren arabera...
- Uztailaren 8ko 11/2016 Legeak, bizitzaren amaierako prozesuan pertsonen eskubideak eta duintasuna ziurtatzeari buruzkoak, xedatzen duenaren arabera...
- Bizitzaren amaierako prozesuan pertsonen eskubideak eta duintasuna ziurtatzeari buruzko uztailaren 8ko 11/2016 Legeak xedatzen duenaren arabera...

Hirugarren bidea da nagusi. Hau da, hurrenkera hau da erabiliena: 1) Zertarakoa, 2) Data, 3) Emailea eta 4) Burua (legea).

• Zertarakoa adierazteko formulak

Zenbaitetan, zertarakoa luze-luzea denean, *-(r)i buruzkoa*, *-(r)ena* edo *-(e)koa* moldeez gain, *zeina* ere erabiltzen da, eta, batzuetan, ia ezinbestekoa dirudi:

5/2016 FORU LEGEA, apirilaren 28koa, zeinak aldatzen baitu 11/2012 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Gardentasunari eta Gobernu Irekiari buruzkoa.

Hauk dira gaur egungo lege-testuetan gehien erabiltzen diren formulak:

- zeinak ezartzen baitu/duen
- zeinaren bidez ezartzen baita/den
- non ezartzen baita/den.

Horrez gain, batzuetan, esaldia ere apurtu egiten da, eta zertarakoa esaldi bereiz batean ematen da. Zilegi da formula hori testu barruko aipamenetan erabiltzea, baina ez, ordea, izenburuetan.

7/2004 LEGEA, irailaren 30ekoa. Haren bidez, bigarren aldiz aldatzen da drogamenpekotasunen arloko aurrezaintza, laguntza eta gizarteratzeari buruzko Legea.

Lege-izena testuaren barruan agertzen bada, modu batean baino gehiagotan egin dakiokere erreferentzia arauari. Ildo horretatik, Eusko Jaurlaritzako Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak proposamen batzuk egiten ditu [Itzulpen- eta berrikusketa-irizpideak](#) dokumentuan.

Hain zuzen, proposamen horiek eta hemen aurretik aipatutako moldeak kontuan hartuta, honako aukera hauek daude, ordena-aldaketak eta parentesiak baliatuta, testu barruko lege-aipamenak egiteko:

Legearen gaia laburra denean: gaia + (lege-zenbakia + data) eta gaia + data + lege-zenbakia

Eutanasia arautzeko Legearen arabera (3/2021 Lege Organikoa, martxoaren 24koa), hiltzeko laguntza eskatzen duenak edozein unetan ezeztatu dezake eskaera.

Legearen gaia luzea denean: data + lege-zenbakia + (gaia)

Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoaren arabera, atxiloketak dirauen bitartean, adingabeek behar dituzten arretak, babesa, gizarte-laguntza, laguntza psikologikoa, osasun-laguntza eta laguntza fisikoa eskuratuko dituzte, betiere, haien adina, sexua eta banakako ezaugarriak kontuan hartuta.

Azaroaren 25eko 1473/2021 Ebazpenaren arabera (Osakidetzan estatutupeko lotura finkoa lortzeko 2018-2019 urteetan deitutako hautaketa-prozesuak arautzen dituzten oinarri orokorrak onartzen ditu), izangaiek eskabidean adierazi beharko dute oposizio-faseko probak zein hizkuntza ofizialetan egin nahi dituzten, eta aukera hori loteslea izango da.

Nolanahi ere, parentesiak txertatzean, galdegaiaren kokapena zaindu behar da, eta hura ez apurtzen saiatu.

↓ Eutanasia arautzen duen Legeak (3/2021 Lege Organikoa, martxoaren 24koa) xedatzen duenaren arabera, hiltzeko laguntza eskatzen duenak edozein unetan ezeztatu dezake eskaera.

↓ Azaroaren 25eko 1473/2021 Ebazpenak (Osakidetzan estatutupeko lotura finkoa lortzeko 2018-2019 urteetan deitutako hautaketa-prozesuak arautzen dituzten oinarri orokorrak onartzen ditu) ezartzen du izangaiek eskabidean adierazi beharko dutela oposizio-faseko probak zein hizkuntza ofizialetan egin nahi dituzten, eta aukera hori loteslea izango dela.

• Letra larrien erabilera lege-izenetan

Alfontso Mujikaren [*Letra Larriak erabiltzeko irizpideak*](#) (EIMA) liburuaren arabera, “Arauen eta agirien izen ofiziala osatzen duten hitz nagusi guztiak letra larriz hasita idazten dira, baita programa, hitzarmen, politika, plan eta bestelako agiri ofizial ororen izenen osagaiak ere, bai ofizialak direnean bai ofizial bihurtu baino lehenagoko izapidetzean”.

Euskadiko Antolamendu Sanitarioaren Legea; Prozedura Zibilaren Legea

Nolanahi ere, IZOren [*Itzulpen- eta Berrikusketa-irizpideak*](#) dokumentuaren arabera, “sei hitz nagusitik gorako aipamenetan, lehenengo hitzeko letra bakarrik idatziko dugu larriz. Hortik beherakoetan, berriz, denak idatziko dira larriz”.

ERABAKIA, 2019ko uztailaren 23koa, Osakidetza-Euskal osasun zerbitzuko Administrazio Kontseiluarena, zeinaren bidez arautzen diren kudeaketa klinikoko unitateen eraketa, egitura eta funtzionamendua, kudeaketa klinikoko kontratuak, erreferentziako unitateak eta kudeaketa klinikoko erabakiak.

» Erdal formulak euskaraz

IVAPeko estilo-liburuan, esaten den bezala: “Administrazioko hizkerak gogoko dituen formulek eta esapideek esaldi normalak ezkututzen dituzte, nominalizazioen azpian. Formula horiek puztu eta luzatu egiten dute idazkia. Oro har ez dira beharrezkoak, eta ezinbestekoak badira, saiatuko gara euskaraz janzten”.

Batzuetan, erdaraz nominalizazioa erabiltzen da, baina euskaraz modu jatorrago eta ulerterrazagoak daude horixe bera adierazteko (adibidez, *a condición de* esateko, *-(r)en baldintzapean* erabiltzea baldintzazko esaldi bat beharrea). Beste batzuetan, erredundantziak sortzen dira aditzak berak markatzen duen formula beste hitz batekin apaindu nahi delako (esaterako, *con el objetivo de* esateko, *-t(z)eko* helburuzkoa erabiltzea nahikoa da, eta *-t(z)eko helburuarekin* erabiltzea errepikapen bat da, edota *con la voluntad de* esateko, *-t(z)eko borondatearekin* erabiltzea gehiegizkoa da *-t(z)ekok* dagoeneko markatzen baitu helburua).

Halako adibide asko daude, baina hemen labur jaso dira aipatu estilo-liburuan zerrendatzen diren batzuk.

- **Baldintzazkoak**

A condición de → *-(r)en baldintzapean

Se podrán conceder ayudas a condición de presentar las solicitudes antes del 31 de diciembre.

↓ Dirulaguntzak eman ahalko dira, eskaerak abenduaren 31 baino lehen aurkeztearen baldintzapean.

Dirulaguntzak eman ahalko dira, baldin eta eskaerak abenduaren 31 baino lehen aurkezten badira.

Dirulaguntzak emateko / emango badira, abenduaren 31 baino lehen aurkeztu behar dira eskaerak.

En el supuesto de → *-(r)en suposamenduan

En el supuesto de la no aprobación del acta por parte de la Corporación...

↓ Udalbatzaren aldetik akta ez onartzearen suposamenduan...

Udalbatzak akta onartzen ez badu...

En su defecto → ezean (ez beti)

El médico deberá obtener el permiso del o de la paciente o, en su defecto, del o de la tutora legal para realizar la intervención.

↓ Medikiak ebakuntza egiteko pazientearen baimena lortu beharko du edo hori izan ezean, lege-tutorearena.

Medikuak pazientearen baimena lortu beharko du ebakuntza egiteko edo, gai ez bada, lege-tutorearena.

• Kausazkoak

A causa de → *-(r)en kausaz

La tasa de gripe ha bajado a causa del incremento de la tasa de vacunación.

↓ Gripe-tasak behera egin du, txertaketa-tasaren igoeraren kausaz/igoeragatik/igoera dela medio.

Gripe-tasak behera egin du, txertaketa-tasa igo delako.

Txertaketa-tasak gora egin duenez, gripe-tasak behera egin du.

A consecuencia de → -(r)en ondorioz (ez beti)

A consecuencia de las renunciaciones presentadas, se ha modificado la lista definitiva de aspirantes.

↓ Aurkeztutako ukoen ondorioz, aldatu egin da izangaien behin betiko zerrenda.

Aurkeztutako ukoak direla-eta, aldatu egin da izangaien behin betiko zerrenda.

A tenor de → -(r)en arabera (ez beti)

A tenor de la afirmación del Director General, las obras del hospital van a sufrir un retraso.

↓ Zuzendari nagusiaren esanen/baieztapenaren arabera, ospitalearen obrak atzeratuko dira.

Zuzendari nagusiak esan duenez, ospitalearen obrak atzeratu egingo dira.

Con el argumento de → *-(r)en argudioarekin

Quieren renovar las instalaciones con el argumento del aumento de pacientes.

↓ Instalazioak berritu nahi dituzte, pazienteen hazkuntzaren argudioarekin.

Instalazioak berritu nahi dituzte, gero eta paziente gehiago omen dagoelako.

Gero eta paziente gehiago omen daudenez, instalazioak berritu nahi dituzte.

Gero eta paziente gehiago omen daude, eta horregatik berritu nahi dituzte instalazioak.

No autorizaron el tratamiento alternativo con el argumento de que no había evidencias suficientes de sus resultados.

↓ Ez zuten tratamendu alternatiboa onartu emaitzen ebidentzia nahikorik ez zegoen argudioarekin.

Ez zuten tratamendu alternatiboa onartu, ez omen zegoelako emaitzen ebidentzia nahikorik.

Con ocasión de → *-(r)en abagunearekin

Se celebrarán distintas actividades con ocasión de la visita del Consejero de Sanidad.

↓ Ekitaldi batzuk egingo dira, Osasun sailburuaren etorreraren abagunearekin.

Hainbat ekitaldi egingo dira, Osasun sailburua etorriko dela ospatzeko.

Osasun sailburua etorriko dela-eta, hainbat ekitaldi izango dira.

En base a →*-n oinarrituz

La resolución ha sido adoptada en base a lo dispuesto en el Decreto X.

↓ Erabakia hartu da, X Dekretuak ezarritakoan oinarrituz.

Erabakia hartu da, X Dekretuak ezarritakoan oinarrituta.

Erabakia hartu da, X Dekretuak ezartzen duena(ri) begira / jarraituz / kontuan hartuta.

En virtud de

Ha podido estudiar en Francia en virtud de la subvención concedida por el Gobierno Vasco.

Frantzia ikasi ahal izan du, Eusko Jaurlaritzak emandako dirulaguntzari esker.

Eusko Jaurlaritzak emandako dirulaguntza dela medio/bide...

Eusko Jaurlaritzak emandako dirulaguntza eskuratu duenez...

• Helburuzkoak

A efectos de →*-(r)en ondorioetarako

Se han adoptado diversas medidas a efectos de impulsar la creatividad en nuestra organización.

↓ Neurri batzuk hartu dira, gure erakundeko sormena bultzatzearen ondorioetarako.

Neurri batzuk hartu dira, gure erakundeko sormena bultzatzeko / bultzatzearen / bultzatu nahian / bultzatzeari begira...

Al objeto de →*-(r)en helburuarekin

Fue escogida al objeto de representar al IVAP en los tribunales de selección de personal.

↓ Aukeratu zuten langileak hautatzeko epaimahaietan IVAPen ordezkari izatearen helburuarekin.

Langileak hautatzeko epaimahaietan IVAPen ordezkari izateko aukeratu zuten.

IVAPen ordezkari aukeratu zuten, langileak hautatzeko epaimahaietarako.

Con el deseo de →*-(r)en nahiarekin

Un saludo, junto con mis deseos de una pronta recuperación.

↓ Agur bat, laster sendatuko zarelako nahiarekin.

Ahalik eta lasterren sendatuko zarelakoan, agur t'erdi.

Con el objetivo de →*-(e)ko helburuarekin

El grupo Clown ofrece actuaciones en los hospitales con el objetivo de animar a los niños y niñas que se encuentran en ellos.

↓ Clown taldeak ikuskizunak egiten ditu ospitaleetan, bertan dauden umeak animatzeko helburuarekin.

Clown taldeak ikuskizunak egiten ditu ospitaleetan, bertan dauden umeak animatzeko.

Con la voluntad de →*-(r)en borondatearekin

Firmaron el documento con la voluntad de aunar esfuerzos en la lucha contra la discriminación de la mujer.

↓ Dokumentua izenpetu zuten, emakumea diskriminatzearen aurkako borrokan indarrak batzearen borondatearekin.

Dokumentua izenpetu zuten, emakumea diskriminatzearen aurkako borrokan indarrak batzeko/batzearen.

Dokumentua izenpetu zuten, emakumea diskriminatzearen aurkako borrokan bat egiteko.

Con vistas a / De cara a

Se organizaron numerosos cursos con vistas a la mejora de la capacitación lingüística de la plantilla.

Ikastaro ugari antolatu ziren, langileen hizkuntza gaitasuna hobetzeko.

Ikastaro ugari antolatu ziren, langileen hizkuntza gaitasuna hobetzeari begira.

En aplicación de

En aplicación de lo dispuesto en el Estatuto de los Trabajadores...

Langileen Estatutuan ezarritakoa betez/betetzeko...

En cumplimiento de

En cumplimiento de los preceptos recogidos en la Ley 30/92...

30/92 Legean jasotako arauak betetzeko...

En evitación de

Se lo llevaron de allí en evitación de males mayores.

Gaitzagorik ez gertatzeko / gerta ez zedin eraman zuten handik.

Handik eraman zuten, zerbait gaitzagoa gerta ez zekion.

En orden a

Los sindicatos presentaron sus propuestas en orden a su aprobación por la Mesa Sectorial.

Sindikatuak euren proposamenak aurkeztu zituzten, Mahai Sektorialak onartzeko.

Para conocimiento de

La ficha del curso permanecerá diez días en el tablón de anuncios para conocimiento de los interesados.

Ikastaroaren fitxa hamar eguneguneko da iragarki-oholean, interesdunak jakinaren gainean egon daitezten.

Para su posterior

La publicación se preparó para su posterior presentación a los medios de comunicación.

Argitalpena prestatu zen, gero komunikabideei aurkezteko.

- **Kontzesiboak**

A riesgo de / con el peligro de → *-(r)en arriskuarekin

Se embarcó en el proyecto a riesgo de quedarse sin dinero.

↓ Proiektuan sartu zen, dirurik gabe gelditzearen arriskuarekin.

Proiektuan sartu zen, dirurik gabe geldi zitekeela jakin arren.

Nahiz eta dirurik gabe geldi zitekeela jakin, hala ere proiektuan sartu zen.

Con la dificultad de → *-(r)en zailtasunarekin

Realizó la intervención en el hospital de campaña, con la dificultad de no tener toda la tecnología habitual disponible.

↓ Kanpaina-ospitalean egin zuen ebakuntza, ohiko teknologia guztia erabilgarri ez izatearen zailtasunarekin.

Ez zeukan ohiko teknologia guztia erabilgarri; hala eta guztiz ere, kanpaina-ospitalean egin zuen ebakuntza.

Kanpaina-ospitalean egin zuen ebakuntza, ohiko teknologia guztia erabilgarri ez bazuen ere.

Sin perjuicio de → *-(r)en kaltetan gabe

El plazo de presentación de solicitudes será de diez días, sin perjuicio de la posibilidad de ampliación del mismo.

↓ Eskabideak aurkezteko epea hamar egunekoa izango da, epe hori zabaltzeko aukeraren kaltetan gabe.

Hamar egun izango dira eskabideak aurkezteko; nolahi ere, epe hori beti luzatu ahal izango da.

- **Moduzkoak**

Con arreglo a

Las ayudas fueron concedidas con arreglo a lo dispuesto en el Reglamento.

Araudian jasotakoaren arabera eman ziren dirulaguntzak.

Con carácter de urgencia/forzoso/general/oficial/prioritario

La reunión se convocará con carácter de urgencia.
Bileraren deialdia albait arinen egingo da.

Los trabajadores deberán respetar el horario con carácter forzoso.
Langileek derrigorrean bete behar dute ordutegia.
Langileak derrigortuta daude ordutegia errespetatzera.

Las ayudas se destinarán con carácter prioritario a las zonas más desfavorecidas.
Eskualde behartsuenek izango dute lehentasuna laguntzak jasotzeko orduan.

Con conocimiento de

Las acciones se han desarrollado con conocimiento de la situación por parte de la Dirección.
Zuzendaritzak bazekien zertan ziren gauzatu diren ekintzak.

Con inclusión de

La reunión se ha celebrado con inclusión de nuevos asuntos en el orden del día.
Gaurko bileran gai berriak sartu dira aztergai-zerrendan.

Conforme a

Los ciudadanos tienen derecho a la concesión del título de familia numerosa, conforme a lo dispuesto en la legislación.
Legez, herritarrek familia ugariaren titulua izan dezakete.
Legeak agintzen duenez, herritarrek...

De conformidad con

Las entrevistas se realizarán de conformidad con el calendario.
Egutegia betez / Egutegiari jarraituz / Egutegiaren arabera egingo dira elkarrizketak.

En buena y debida forma / de forma adecuada

Las solicitudes habrán de presentarse en buena y debida forma.
Eskabideak behar bezala / behar den moduan aurkeztuko dira.

• Denborazkoak

A raíz de

La situación empeoró claramente a raíz de la aprobación del nuevo convenio.
Egoerak okerrera egin zuen nabarmen, hitzarmen berria onartu zenetik / zenez geroztik.

Con anterioridad/posterioridad a

Se les valorarán los trabajos realizados con anterioridad a su integración en Osakidetza.

Balioetsi egingo zaizkie Osakidetzan sartu baino lehen egin dituzten lanak.

Con carácter mensual/anual

Las reuniones de la Comisión se celebrarán con carácter mensual.

Batzordea hilero bilduko da.

Con carácter previo a

Habrà de acreditarse el cumplimiento de ciertos requisitos con carácter previo a la solicitud de la subvención.

Dirulaguntza eskatu baino lehen...

Dirulaguntza eskatzeko...

Con carácter temporal

Ha sido nombrado Jefe de Servicio Corporativo con carácter temporal.

Zerbitzuburu korporatibo izendatu dute aldi baterako.

Previa audiencia/presentación/autorización/deliberación

El decreto entrará en vigor previa deliberación y aprobación del Consejo de Gobierno.

Dekretua indarrean jarriko da, Gobernu Kontseiluak eztabaidatu eta onartu ondoren.

» EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak

Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian (EHAA) argitaratzen diren testuek oso formatu berezia dute, eta ezinbestekoa da horri jarraitzea, bai euskaraz, bai gaztelaniaz. EHAAn argitaratu beharreko testuen formatu- eta hizkuntza-jarraibideak *EHAAn argitaratu behar diren testuen aurkezpenaren eta estiloaren gaineko arau orokorrak* dokumentuan jasotzen dira luze-zabal, baina hemen argibide linguistikoak bildu dira labur.

Osakidetzak, besteak beste, instrukzioak eta ebazpenak argitaratzen ditu EHAAn, eta testu horiek honako ezaugarri hauek bete behar dituzte:

- **Titulua**

- Tituluek amaierako puntua izango dute beti.

486/2021 EBAZPENA, apirilaren 6koa, Arabako Erakunde Sanitario Integratuko zuzendari-gerentearena, zeinaren bidez Arabako Erakunde Sanitario Integratuan Arabako Unibertsitate Ospitaleko Zuzendaritzako Idazkari (Zuzendaritza Medikoa) lanpostu bat izendapen askez betetzeko deialdia egiten den.

- Arauaren maila (hau da, legea, dekretua, ebazpena, iragarkia, lizitazioa, edukia edota agindua hitza) letra larriz idatzi behar da beti.

IRAGARKIA, zeinaren bidez argitaratzen den Osakidetza-Euskal osasun zerbitzuko zuzendari nagusiaren 744/2021 Ebazpena, estatutupeko langile finkoa izateari uzteari buruzkoa dena.

- Arauaren erreferentzia-zenbakian, urtea osorik idatziko da; aldiz, data jartzean, egunaren aurretik ez da Orrik jarriko.

201/2020 EBAZPENA, abenduaren 1ekoa, Arabako Osasun Mentaleko Sarearen zuzendari-gerenterena, Arabako Osasun Mentaleko Sareko Salburuko Osasun Mentaleko Zentroko (OMZ) Osasun Mentaleko Unitateko buruaren lanpostu bat betetzeko lehiaketarako deialdia egiten duena.

• Xedapen-testua

Formatu-markarik ez

- Ez dira azpimarrak, letra lodiak eta letra etzanak erabili behar (letra etzanen salbuespenak latinezko hitzak –*staphylococcus aureus*– eta bibliografia dira).
- Zuriune banaezinak ezin dira erabili, ez parentesiak eta zenbakiak bereizteko, ez beste inon.
- Ezin da bulet automatikorik erabili.
 - *• 1. artikulua – Testuak aurkezteko arauak
 - *• 2. artikulua – Onuradunak

Gako-hitzak

- Testuan nabarmendutako hitzak zentratuta eta letra larriz idatziko dira, adibidez: *xedatzen dut*, *kapitulua* eta *zuzenbideko oinarriak*.
- Nolanahi ere, izaeraren arabera, puntuazioa aldatu egingo da:

Aditz-adierazpena bada, bi puntu izango ditu ostean.

EBAZTEN DUT:

Ez bada aditza, ez da punturik idatzi behar.

KAPITULUA

EPAIA

ZUZENBIDEKO OINARRIAK

Artikuluak, apartatuak eta erreferentziak

- Artikuluaren izenburuek formatu hau dute: artikulua zenbakia + puntua + zuriunea + *artikulua* hitza + puntua + marra ertaina + zuriunea + artikulua zenburua + puntua.
 - 1. artikulua.– Testuak aurkezteko arauak.
- Artikulu baten barruan hainbat paragrafo zenbakidun daudenean, horiek modu honetan jasoko dira, artikuluek titulua duten edo ez kontuan izanik:

2. artikulua.– Onuradunak.

1.– Agindu honen kargura dirulaguntzak eskatu ahalko dituzte...

2.– Ezingo dute dirulaguntzarik eskuratu...

3. artikulua.– 1.– Dirulaguntza-eskabidea hilabeteko epean...

2.– Eranskineko inprimaki normalizatua erabiliko da eskabidea egiteko.

- Apartatuak zenbakiz edo letraz bereiz daitezke.

Zenbakiz identifikatzeko, formatu hau erabiliko da: apartatu-zenbakia + puntua + marra ertaina (KTRL + minus ikurra) + zuriunea + apartatuaren izenburua.

1.– Proiektuaren datu orokorrak.

Letra erabiltzen denean, ordea, letraren atzean amaierako parentesia eta zuriunea idatziko dira, baina ez punturik, ezta gidoirik ere.

a) Hezkuntza-sistemak eta haien balioak.

- Artikulu jakin baten paragrafo edota apartatuei honela egingo zaie erreferentzia:

- 2. artikulua 3. paragrafoa: 2.3 artikulua (gidoirik eta amaierako punturik gabe).

- 2. artikulua 3. paragrafoaren b) apartatua: 2.3.b) artikulua (parentesia bai, baina gidoirik eta amaierako punturik gabe).

Laburtzapenak (laburdurak, siglak eta ikurrak)

- Laburdurak tauletan bakarrik erabiliko dira, eta, kasu horietan, letra xehez eta puntuarekin idatziko dira. Neurrien laburdurak, ordea, nazioarteko araei jarraituz idatziko dira; hau da, punturik gabe.

8 m, 4 cm, 80 k, 3 l

admin. (Administrazioa), zuz. (zuzenbidea), art. (artikulua)

- Siglak, oro har, letra larriz idatziko dira eta punturik eta tarteko zuriunerik gabe (EHAA, BOE, DOUE, EAE).

- Orduak eta minutuak nazioarteko arauen arabera idatziko dira (HH:MM).

- Ehunekoak (%): ehunekoaren ikurra (%) zenbakien aurretik idatziko da eta zuriunea utziko da %aren eta zenbakiaren artean. (Kontuz! Ez da zuriune banaezina).

- Euroak. Oro har, *euro* hitza erabiliko da. Zuriune bat utziko da zifra arabigoaren eta *euro* hitzaren artean eta ez da punturik jarriko, baldin eta ez bada esaldiaren edo paragrafoaren amaiera. € ikurra tauletan erabiliko da. Hizki eta zifren bidez adierazten denean, modu honetan egingo da:

Ehun (100) euro

Zifrak

- Urtearen adierazpenak, orrialdearen zenbakiak edo kopuru bati erreferentzia egiten ez dioten bestelako kontzeptuek ez dute milakoak adierazteko puntua eramango.

Vitoria-Gasteiz, 2013ko maiatzaren 2a. (*2.013)

13624. orrialdean, lehenengo paragrafoan...

331/2013 DEKRETUA, apirilaren 22koa...

- Kopuru bati dagokion kontzeptu bat denean, zifretan adierazten denean, dagozkion puntuak jarriko dira.

Aurten, 13.250 orrialde argitaratu dira...

EHAAREN 2500. orrialdearen 2.500 kopia inprimatu dira.

- Dezimalak beheko komarekin idatziko dira, osoko zatiaren eta dezimalaren artean hutsunerik utzi gabe.

*3.780'30 > 3.780,30

Letra xeheak

- Testuak, oro har, letra xehez idatziko dira. Hilabeteen eta egunen izenak ere idatziko dira letra xehez.

Letra larriak

- Hitz hauek letra larriz idatziko dira (hitz osoa) haien multzoaren goiburu direnean: *titulua*, *kapitulua* edo *atala* eta antzeko hitzak. Kasu horietan zentratuta eta amaierako punturik gabe joango dira.

III. KAPITULUA

- Epigrafe batekin baldin badoaz, letra larriz eta zentratuta idatziko dira. Epigrafea dagokion adierazpenaren azpian joango da, lerro zuririk utzi gabe.

III. KAPITULUA

JARDUTEKO ARAU OROKORRAK

- *Azken xedapenetako lehenengoa*, *bigarren xedapen gehigarria*, *hirugarren xedapen iragankorra*, *laugarren xedapen indargabetzailea* eta antzeko adierazpenak xedapenaren azkeneko zatian daudenean, ezkerrean kokatuko dira. Koskarik eta amaierako punturik gabe.

AZKEN XEDAPENETAKO LEHENENGOA

Ahalmena ematen zaio Hezkuntza, Unibertsitateak eta Ikerketa Saileko titularrari...

AZKEN XEDAPENETAKO BIGARRENA

- Xedapenek titulua dutenean, hori letra xehez idatziko da.

AZKEN XEDAPENA.– Indarrean jartzea.

Azentu grafikoak

- Testu osoan zehar, gaztelaniaz azentua duten hitz guztiek azentu-marka grafikoa eramango dute, bai letra larriek bai xeheek ere.

Marrak

- Bi marra mota erabili ahal dira: marratxoa (-) eta marra ertaina (–) [Kontrol+(-) numerikoa].
- Marratxoa hitz-elkarketarako erabili ohi da.
- Marra ertainak ikurrek parentesiaren eginkizuna dutenean erabiliko dira. Azalpena emateko erabiltzen direnean, azalpen-esaldiaren lehenengo eta azkeneko hitzei lotuta joango dira, zuriunerik gabe.

Euskadiko udalerrak –denak 550.000 biztanle baino gutxiagokoak– onartu dituzte lehiaketan parte hartzeko...

Euskadiko udalerrak (denak 550.000 biztanle baino gutxiagokoak) onartu dituzte lehiaketan parte hartzeko...

Barrak

- Barrak honako hauetan erabiltzen dira: xedapen-erreferentzietan (34/2013 Dekretua), nazioarteko sinbolo estandar batzuetan (km/h), aukerako adierazpenetan (jauna/andrea), hizkuntzaren arabera aldatzen diren toki-izen ofizialetan (Donostia/San Sebastian) eta xedapenaren izenburuan izen ofizialen bat lehen aldiz aipatu eta elebidun jartzen denean (Universidad del País Vasco/ Euskal Herriko Unibertsitatea)

Izendapen ofizialak

- Erakunde publikoen eta horien mendeko organoen izen ofizialak erabili behar dira. Horrek esan nahi du Osakidetza-aren estatutuetan eta Euskadiko Antolamendu Sanitarioaren 8/1997 Legean erabilitako izendapena erabili behar dela, nahiz eta, [Osakidetza vs Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua](#) atalean azaltzen den bezala, sintaktikoki zuzena ez izan. Hau da, *Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua* erabili behar da beti EHAA-n argitaratuko diren testuetan.

• Xedapenaren azken zatia

Data

- Azkeneko paragrafoetik bananduta joango da, zuriz dagoen lerro baten bidez.
- Beti jarriko zaio puntua amaieran.
- Egunaren aurrean ez da zerorik jarriko.
 - *urtarrilaren 03a > urtarrilaren 3a
- Dekretuetan, NON forman deklinatuko da; besteetan, ez.
 - [DEKRETUA] Vitoria-Gasteizen, 2020ko urtarrilaren 3an.
 - [BESTEAK] Vitoria-Gasteiz, 2020ko urtarrilaren 3a.

Kargua

- Karguaren izena letra xehez idatziko da eta amaieran koma jarriko zaio.
- Kargudunaren izen berezia letra larriz idatziko da, eta amaiera-puntua jarriko zaio.
 - Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzetako ESko zuzendari-gerentea,
MARIA LUZ MARQUES GONZALEZ.

Osakidetzako terminologia eta bestelako hautuak

10

10 Osakidetzako terminologia eta bestelako hautuak

Dagoeneko aipatu den bezala, Osakidetza ente handia da eta esku asko ibiltzen dira testu-gintzan. Hori dela eta, koherentzia eta batasun korporatibo bat mantentzeko, Osakidetzako jardunari lotutako auzi batzuen gaineko hautuak egin dira; esaterako, hizkera sanitarioaren gainekoak, ESlen izenen gainekoak edota zalantzazkoak izaten diren terminoen gainekoak.

» Beti zalantzazkoak diren kontu batzuk

Atalaren izenburuak dioen bezala, Osakidetzako testuetan zalantzazkoak izaten diren zenbait kontu bildu dira hemen.

- **Anbulategia* > Ambulatorio**

Euskara Batuaren Eskuliburuan azaltzen den bezala, “*Anbulategi* hitza ez dago ondo sortua, erdal hitz mozorrotua da: *anbula* hitzik ez dagoenez euskaraz, horren gainean ezin da hitz eratorririk sortu”.

- **Bezeroentzako Arreta Eremu > Administrazio Eremu**

2020ko Zuzendaritza Nagusiko Lehen Mailako Arretako taldearen erabaki baten ondorioz, lehen Área de Atención al Paciente > Bezeroentzako Arreta Eremua zeritzona Área Administrativa > Administrazio Eremua deituko da orain.

- **Cita > zita/hitzordu**

Biak dira egokiak euskaraz, sinonimoak. Nolanahi ere, espazio-arazoak daudenean, Osakidetzaren webgunerako eta aplikazioetarako testuetan eta haiei eta batez ere edota “Aurretiko zita” eginbideari zuzenean erreferentzia egiten zaionean, *zita* erabiliko da.

- **Derivar > bideratu vs deribatu**

Euskaltzaindiaren Hiztegian honako hauek dira definizioak:

Bideratu, bidera/bideratu, bideratzen

- 1 *da/du* ad. Bidera bihurtu; gidatu. *Saihestua zebilen ardia bideratu baitzen. Zuk bideratzen dituzu giza urratsak. Ondo esanaz bideratu zuen onera. Azkenean, bideratu ziren gauzak. Eztabaida bideratzeko.*
- 2 *da* ad. Abiatu. *Etxera bideratu ziren. Doneztebeko jendea utzita bideratu ziren.*
- 3 *du* ad. Helburu batera zuzendu. *Indar barreiatuak bideratzeko.*

Deribatu, deriba, deribatzen

- 1 *du ad. Mat.* Funtzio baten deribatua kalkulatu.
- 2 *du ad. Elektr.* Zirkuitu batean, konexioa deribazio bidez eratu.

Agerikoa denez, Euskaltzaindiak esanahi orokorra ematen dio *bideratu* aditzari, eta *deribatu* hizkera espezifikotarako gordetzen du. Erabilera espezifikoa horietan ez du, ordea, aintzat hartzen Osakidetzako testuinguruko ohiko erabilera.

Hizkera sanitarioan, *deribazioa* hitzak berezko esanahia du, *bideratu* hitzetik haragokoa: administrazio sanitarioan egiten den izapide bat da. *Deribatu kontsultarteko* hitzaren sinonimotzat jotzen da, eta honela defini daiteke: paziente bat, kontsultarteko bolante baten bidez, beste profesional batengana bidaltzea, arreta osagarria eskaintzeko diagnostikoari, tratamenduari eta errehabilitazioari dagokienez. Esaterako, Lehen Mailako Arretako familia-medikuak Arreta Espezializatura deribatzen ditu gaixoak; adibidez, Zumarragako osasun-zentroko familia-mediku batek Zumarragako Ospitalera deribatzen du paziente bat arreta espezializatuko kontsulta batera.

Beraz, hobe da *bideratu* egoera orokorretan erabiltzea (*dirigir* adierazteko, besteak beste), eta *deribatu*, aldiz, erakunde barruko izapide zehatzerako gordetzea.

La enfermera orientará a los pacientes hacia unos hábitos de vida saludables.
Erizainak bizi-ohitura osasuntsuetara bideratuko ditu pazienteak.

Los profesionales médicos derivarán a los pacientes a Endocrinología cuando los indicadores hormonales se encuentren fuera de los parámetros en los análisis.

Medikuek Endokrinologiara deribatuko dituzte pazienteak, hormonon adierazleak parametroetatik kanpo daudenean analisietan.

Para solicitar cita hay que presentar el informe de derivación.

Deribazio-txostena aurkeztu behar da zita eskatzeko.

Bestalde, baliteke batzuetan *bidali* aditza erabiltzeko tentazioa egotea, baina gogoratu behar da *deribatu* hitzaren atzean erakunde barruko izapideak daudela, hau da, arazoaz arduratuko den profesionala aldatzeko izapide bat dela. Ez da gauza bera:

Medikuak pazientea nutrizionistarenera bideratu/bidali du.

(Hemen, nutrizionista pribatu batera joatea gomendatu diola ulertzen da)

Medikuak pazientea nutrizionistarenera deribatu du.

(Hemen, nutrizionista Osakidetzako beste profesional bat da)

- **Ebakuntza ondo / ebakuntzaren ondoko(a) vs Ebakuntzaondo**

Terminoak eta erabilera arrunta bereizteko beharrari erantzuten dio erabaki honek.

Ebakuntzaondo (posoperatorio) terminoak pazienteari egindako ebakuntza kirurgiko baten osteko epe mugatu bati (sendatu edo hil artekoa) egiten dio erreferentzia.

Ebakuntzaondoan sendaketak egitera joan behar da egunero ambulatorka.

Ebakuntza ondoa, ebakuntzaren ondokoa, ebakuntzaren ostea, pazienteari ebakuntza bat egiten dioten unetik aurrerako edozein une izan daiteke; epe irekia da.

Ebakuntza aurea eta ebakuntza ondoa bizi-kalitaterako bi garai zeharo diferente dira.

- **Educación > hezkuntza vs heziketa**

Hitzon arteko aldea oso lausoa den arren, bada bion arteko desberdintasun bat. Heziketa orokorra da, jendea heztean datza, balioak transmititzean. Heziketa praktikoagoa da, eta hezkuntza, berriz, akademikoagoa. Nolanahi ere, egia da hezkuntza ematen duen pertsona batek heziketa ere ematen duela.

Educación en Salud > Osasun Heziketa

Plan de Educación para Enfermería > Erizaintzako Hezkuntza Plana

- **Emergencia vs Emergencias vs Urgencias**

Emergentziak (Emergencias, gaztelaniaz) zerbitzu-erakundea da Osakidetzan. Emergentziek ambulantiak, 112 eta beste kudeatzen dituzte. Beraz, hori izendatzeko soilik gordeko da *Emergentzia* hitza Osakidetzan. Erakunde honetan egiten den jarduerari *emergentziak* deritzo.

La ambulancia tuvo que salir a atender una emergencia, a una casa en Illamas.

Anbulantzia emergentzia batera joan behar izan da, sutan zegoen etxe batera.

Hala ere, horrek ez du esan nahi gaztelaniaz *emergencia* erabiltzen den bakoitzean Emergentziak zerbitzuetara mugatzen denik, eta, beraz, ez da beti *emergentzia* hitza erabili behar euskaraz. Hain zuzen ere, baliokide asko aspaldi ezarrita daude, beste hitz batzuk erabilia.

Salida de emergencias

Larrialdietako irteera

Dispositivo de emergencias

Larrialdietako gailu

Larrialdiak (Urgencias, gaztelaniaz) Etengabeko Arreta Guneetan eta ospitaleetan dauden unitateak/zerbitzuak dira. Beraz, Osakidetzan erabiltzen diren irizpideak bateratzeko, aurrerantzean, *Larrialdiak* hobetsiko da unitate/zerbitzu horri erreferentzia egiteko. Erakunde honetan egiten den jarduerari *larrialdi* deritzo.

El paciente fue al hospital por una urgencia: tenía un corte muy profundo en el brazo.

Pazientea larrialdi batengatik etorri zen ospitalera: besoan oso ebaki sakona zuen.

Izenlagunekin, egoera orokor bati erreferentzia egiten diotenean, testuinguruaren arabera erabakiko da zein den erabili beharreko hitza: premiazko, presazko, larrialdiko, urgentziatzko...

- **Episodioak, gertakariak, gertaerak, gorabeherak eta intzidentziak**

Osakidetzan, testuinguruaren arabera, aipatutako hitzetako bakoitzak esanahi zehatz bat du.

Episodioak vs gertakariak

Gaztelaniaz *episodio* hitza erabiltzen denean, testuinguruari begiratu beharko diogu euskarazko ordaina erabakitzeko. Osabide Globalen erabiltzekoa bada edota *episodio clínico* bati buruz hitz egiteko, *episodio* erabiliko dugu euskaraz.

Beste edozein kasutarako (hau da, *gertaeraren* sinonimo denean), *gertakari* erabili behar da.

Gorabeherak vs gertaerak

Gorabeherak eta kontrako gertaerak erregistratu eta jakinarazteko sistemari (Sistemas de registro y notificación de incidentes y eventos adversos) lotutako testuinguruetan, *incidente* beti izango da *gorabehera*, eta *suceso* edo *evento*, beti *gertaera*.

Intzidentziak

Intzidentzia hitza CAUrekin erlazionatutako testuingururako gordeko da, *incidencia* adierazteko.

- **Farmazia eta botika**

Botika eta *farmazia* “sendagaiak prestatzen edo saltzen diren etxea” dira eta, Euskaltzaindiaren Hiztegiaren arabera sinonimotzat har badaitezke ere, Osakidetzaren testuetan, *farmazia* hitza hobetsiko da.

- **Ikastaroen izenak**

Hemen, aldiz, erabakia ez da hain agerikoa izaten. Izan ere, gerta liteke ikastaro bat gaztelaniaz sortu izana baina euskarazko edizioa ere eskaintzea. Hori dela eta, halakoetan, ezinbestekoa da dagokion Prestakuntza Zerbitzuari zer nahi duen galdetzea.

- **Intervención quirúrgica vs intervención médica o de enfermería**

Intervención hitza askotan erabiltzen da Osakidetzan, baina esanahaia aldatu egiten da testuinguruaren arabera.

Intervención quirúrgicaren zentzua duenean, euskaraz, *ebakuntza* (kirurgikoa) edo *operazioa* erabiliko da.

Mediku edo erizainek egiten duten *intervención* bat denean, *esku-hartze* erabiliko da.

- **Jardunaldien programak**

Osakidetzan jardunaldi asko antolatzen dira, eta programek elebidunak izan behar dute; hau da, programaren euskarazko bertsioa eta gaztelaniazkoa argitaratu behar dira.

Hala ere, hizkuntza bakoitzeko programaren barruan, mahai-inguruen barruko ponentziak/hitzaldiak eta, orokorrean, hitzaldien izenak jatorrizko hizkuntzan utziko dira, bertarutzen denak argi izan dezan zer hizkuntzatan egingo den hitzaldi bakoitza. Adibidez, euskarazko jardunaldi bateko programan mahai baten barruan egiten diren hitzaldi guztiak erdaraz egingo badira, haien izenburuak beren horretan utzi beharko dira, kasu honetan bezala:

**Pazientearen Segurtasunaren
Gaineko VIII. Jardunaldia
Osakidetza**

2020ko otsailaren 26a
Europa Biltzar Etxea
Vitoria-Gasteiz

8:30	Akreditazioa
9:15	Aurkezpena Nekane Murga Elizagahevarria dk. Eusko Jaurlaritzako Osasun sailburua.
9:30	Osakidetzako Pazientearen segurtasunerako 2020ko estrategiaren aurrerapausoak. Enrique Peiró Callizo dk. Osasun Publikoko Programen eta Osakidetzako Pazientearen Segurtasuneko programen koordinatzailea.
10:00	ERRONKAK PAZIENTEAREN SEGURTASUNAREN ARLOAN <ul style="list-style-type: none"> La cultura de Seguridad del Paciente y los riesgos de las nuevas tecnologías. Jesús Mª Aranaz Andrés dk. Medikuntza Prebentiboko eta Osasun Publikoko zerbitziburua. Ramón y Cajal Unibertsitate Ospitalea (Madril). La salud en todas las Políticas y la Seguridad en todos los niveles de Gestión. Carlos Aibar Remón dk. Zaragozako Unibertsitateko Osasun Publikoko Sailaren zuzendaria. Medikuntza Prebentiboko eta Osasun Publikoko zerbitziburua. Lozano Blesa Ospitalea (Zaragoza). Gestión del conocimiento eficiente en aras a la higiene de manos. Carolina Fankhauser Rodríguez dk. Prebentzioko eta Infekzio Kontroleko zerbitziburua. Genevako Unibertsitate Ospitalea.
11:15	Solasaldia

• Kotsultak

Kotsulten izenak aipatzean ez da inoiz erabiliko aposizioa, eta *zerbitzua* hitza inplizituki aipatuko da. “*ø / -(r)en / -(e)ko auzia*” atalean azaltzen den bezala, egiten den galderaren araberakoa izango da erabili beharreko genitibo-marka.

Batetik, *-(e)ko* erabiliko da galdera hauei erantzuten zaienean: Zein arlotan dihardu? Non gertatzen da? Non sortzen edo agertzen da? Non garatzen da?

- ↓ Ginekologia kotsulta
- Ginekologia Zerbitzuko kotsulta
- Ginekologiako kotsulta

Bestetik, *-(r)en* kasu-markaren bidez jabetza, sorburua, erlazioa, erreferentzia, gaia eta antzekoak adieraz daitezke. Horrez gain, joera dago gaztelaniaz plural bidez adierazitako kotsulten izenetan *-(e)tako* erabiltzeko, baina aipatu atalean argitzen den bezala, *-(r)en* hobesten da kasu horietan ere.

- ↓ Mineko kotsulta
- Minaren kotsulta
- ↓ Infekziosoetako kotsulta
- Infekziosoen kotsulta

Bestalde, kontsultaren edo zerbitzuaren izena aipatu beharrean, kontsulta hori norekin den adierazi nahi denean, NOREN kasu-marka erabiliko da:

emaginaren kontsulta; erizainaren kontsulta (baina Erizaintzako kontsulta); pediarraren kontsulta (baina Pediatriako kontsulta); medikuaren kontsulta...

- **Mando (intermedio) > (tarteko) arduradun vs directivo/a > zuzendari**

Osakidetzako testuetan, orokorrean, gaztelaniazko *mando* hitza (tarteko) arduradunei eta zerbitziburuei erreferentzia egiteko erabiltzen da, eta *directivo/a* hitzak zuzendaritza-taldeetako kideei egiten die erreferentzia.

Osakidetzatik kanpoko erreferentzietan, aldiz, *mando* hitzak agintariei egin ohi die erreferentzia.

- **Medikamentu, farmako, sendagai, botika eta medikazio**

Ezinbestekoa da *medikazio* hitza beste lauretatik bereiztea; izan ere, Medikuntzaren arloko termino espezializatua da eta medikamentuen multzoa esan nahi du (ez medikamentu bakarra). Hortaz, esanahi hori adierazteko soilik erabili ahalko da.

Medikamentu, *sendagai* eta *botika* hitzak sinonimoak diren arren Euskaltzaindiaren Hiztegiaren arabera, Osakidetzaren testuetan, erregistroaren arabera bereizketa egiten da, eta arlo klinikorako *medikamentu* hitza hobetsiko.

Bestalde, *farmako* hitza, Euskaltzaindiaren Hiztegiaren ageri ez den arren, oso zabaldua dago Medikuntzaren arloan, eta jasota dago zenbait hiztegi espezializatutan; besteak beste, Euskalterminen kontsultagai dauden Saiakuntza Klinikoen Hiztegiaren (2020) eta Kardiologia Hiztegiaren (2011) eta UPV/EHUren Erizaintzako Hiztegiaren. Hori dela eta, erabiltzeko moduko sinonimotzat jotzen da Osakidetzako testuetan.

- **Mediku, sendagile, fakultatibo eta osagile**

Euskaltzaindiaren Hiztegiaren arabera, *medikua* eta *sendagilea*, biak dira “sendagintza ogibide duen pertsona, horretarako gai bihurtzen duten ikasketa jakinak egin dituen”; hau da, sinonimoak dira. Nolanahi ere, Osakidetzaren testuetan *mediku* hitza hobetsiko da, batez ere testu elebidunetan, paralelismo bisuala dela eta.

Bestalde, *fakultatibo* terminoa ere erabili ahalko da medikuei erreferentzia egiteko.

Osagile hitza, aldiz, bizkaieraz idatzi behar den testuinguruetarako gordeko da, *sendagile* edo *medikuren* sinonimo gisa.

- ***Medikura joan**

Ezin da esan norbait medikura joan dela; izan ere, medikua ez da toki bat, pertsona bat baizik. Medikurengana, medikuarenera, medikuaren kontsultara... joaten gara.

- **Lan-lotura motak**

Lan-loturak zenbait irizpideren arabera sailka daitezke. Batetik, kontratua agintzen duen araudiaren arabera, hiru motatakoak izan daitezke:

Funcionario de carrera > Karrerako funtzionarioa

(Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan oinarritzen da lan-harremana)

Personal estatutario > Estatutupeko langilea

(Langileek estatutu/araudi propio bat dute)

Personal laboral > Langile lan-kontratuduna

(Langileen Estatutuaren araberkoa da harremana)

Bestalde, kontratuaren iraupenak beste desberdintasun bat ezar dezake. Iraupen horrek, finko vs aldi baterako bereizketa egiteaz gain, aldi baterako langileen barruan ere, aldeak ezartzen ditu:

Fijo > Finkoa

Temporal > Aldi baterakoa

Interino > Bitartekoa

Sustituto > Ordezkoa

Eventual > Behin-behinekoa

- **Onarpena (admisión) vs Harrera (recepción)**

Zentro batzuetan fisikoki leihatila berean egon arren, eginkizun desberdinak dituzte bi zerbitzu horiek, eta ez dira nahastu behar.

Onarpena (gaztelaniaz, *admisión*) pazienteen ingresu guztiak bideratzen dituen ospitaleko zerbitzu bat da, eta zuzendaritza-gerentziaren edo zuzendaritza medikoaren mende egon ohi da (521/87 Errege Dekretua, Osasun Sistema Nazionalak kudeatutako ospitaleen egitura, antolaketa eta funtzionamenduari buruzko araudia onartzen duena, 28.1 artikulua).

Harrera (gaztelaniaz, *recepción*), aldiz, ospitaleetan ez ezik, Lehen Mailako Arretako zentroetan ere egon daiteke, eta bertako langileen egitekoa da erabiltzaileei harrera egitea, informazioa ematea eta zitak eta kexak bideratzea.

Batzuetan, ospitale txikietan batik bat, Harrera – Onarpena leihatila egoten da, bertan biltzen baitira funtzio biak.

- **Osakidetza vs Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua**

Osakidetzaren sorrerazko izena, Euskadiko Antolamendu Sanitarioaren 8/1998 Legean jasoia, *Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua* da euskaraz.

Izendapen hori ez dator bat ez Euskaltzaindiaren gramatika arauekin ez estilo-liburu honetan emandako jarraibideekin; hain zuzen ere, euskaraz izenaren eta aposizioaren

artean ez da marratxorik agertu behar, eta, gure irizpideen arabera, Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzu edo Osakidetza euskal osasun-zerbitzu idatzi beharko litzateke.

Nolanahi ere, Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailak 2019ko martxoaren 5ean Osakidetzan egiletza eta afiliazio instituzionala bateratzeari buruzko Ebazpenaren II. Eranskinean azaltzen denaren arabera, “Osakidetza da euskaraz eta gaztelaniaz onartuko den nomenklatura. Ingelesez ordea, Basque Health Service erantsiko zaio”.

Horrek esan nahi du testu orokorretan ez dela komeni **Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua edo *Osakidetza-Servicio Vasco de Salud* erabiltzea, eta, euskaraz edo gaztelaniaz ari garenean, nahikoa dela *Osakidetza* bakarrik erabiltzea Ente Publikoari erreferentzia egiteko.

Beraz, modu orokorrean, *Osakidetza-Euskal osasun zerbitzuaren* ordez, *Osakidetza* erabiliko da:

↓ [Osakidetza-Euskal osasun zerbitzuaren aurrekontua](#)

[Osakidetzaren aurrekontua](#)

Aldiz, lege-testuetan (esaterako, EHAAn eta BOEn argitaratzekoetan), izendapen ofiziala, sorrerazkoa, erabili behar da: *Osakidetza-Servicio Vasco de Salud* gaztelaniaz eta *Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua* euskaraz (ikusi [EHAAn argitaratzeko testuen estilo-arauak](#)).

Bestalde, espainiar estatuan argitaratu beharreko testu orokorretan, zilegi da gaztelaniazko bertsioan *Osakidetza-Servicio Vasco de Salud* erabiltzea; izan ere, izen deskribatzailea beharrezkoa izan liteke Estatu mailan, *Osakidetza* zer den jakiteko. Era berean, nazioarteko testuinguruan, *Osakidetza Basque Health Service* idatziko da, ingelesez.

- **Osasun-zentro, osasun-etxe, erietxe, eritegi eta klinika**

[Osasun-etxe](#), [erietxe](#) eta [eritegi](#) baztertzekoak ez diren arren, Osakidetzaren testuinguruko testuetan, *osasun-zentro* terminoa hobetsiko da, bai bertoko zentroak izendatzeko, bai gisa horretako edozein zentro sanitario izendatzeko.

Bestalde, Euskaltzaindiaren Hiztegiaren arabera, [klinika](#) hau da lehenbiziko adieran: “arlo berezi bateko edo batzuetako sendagileak aritzen diren eritegia, batez ere pribatua”. Beraz, izendapen ofizialean *klinika* hitza duten erakundeentzat gordeko da hitz hori.

[Asunción Klinika](#)

- **Pediatriako adin-tarteak**

Pediatriarekin lotutako testuetan, askotan, adinaren arabera bereizten dira haurrak. Ez da sailkapen zehatz bat, eta testuinguruak aginduko du noiz eta zein erabili. Hala ere, hona hemen sailkapenean lagungarri izan daitezkeen ohar hauek:

[Recién nacido > Jaioberri](#). 0-28 egun bitarteko haurrak.

Lactante > Bularreko haur. 1-24 hilabete bitarteko haurrak. Ez dauka zerikusirik bularra hartzearekin, aro baten izendapen bat besterik ez da.

Niño/a > Haur. 2-11 urte bitartekoak.

Pre-escolar > Haurreskolako haur. 2-5 urte bitarteko haurrak.

Escolar > Eskolako haur. 6-11 urte bitarteko haurrak.

Adolescente > Nerabe. 12-14 urte bitartekoak.

Gogoan izan termino hobetsia *haur* dela (*bularreko haur, haurreskolako haur, eskolako haur...*), baina zilegi da *ume* hitza erabiltzea testu baten barruan sinonimoak aipatzean edota tradizioz beste hitz hori erabiltzeko joera dagoen eremuetan/eskualdeetan.

• **Pendiente**

Lokalizazioari lotuta, Osakidetzako aplikazioetan eta web-zerbitzuetan, *pendiente* hitza sarri erabiltzen da eta zalantzazkoa izaten da. Gaztelaniazko testuetan hitzak bere horretan oso ondo funtzionatzen badu ere, testuinguruari erreparatu beharko diogu euskaraz dagokion formula aukeratzeko. Esaterako, *volante pendiente* adierazteko, hainbat itzulpen daude aukeran, testuinguruaren arabera: *egin gabe dagoen bolantea, egiteke dagoen bolantea, eman gabe dagoen bolantea, inprimatzeke dagoen bolantea...* Hori dela eta, funtsezkoa da testuingurua argi edukitzea, eta, beharrezkoa bada, dagokionari galdetzea.

• **Personal > pertsonal, langile**

Biak dira sinonimoak eta biak erabiltzea zilegi da. Langileen multzoari erreferentzia egiteko, *langileria* ere erabil daiteke.

• **Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea**

Osakidetzaren eta Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatearen arteko lotura agerikoa da. Izan ere, besteak beste, gurean lan egiten duten profesional askok bertan ikasi dute; arlo sanitarioko unibertsitateko ikasle askok praktikak egiten dituzte Osakidetzaren zentroetan, eta Gasteizko Erizaintzako Unibertsitate Eskola, Osakidetzako Zuzendaritza Nagusiaren mendeko hezkuntza-zentro publikoa izan arren, UPV/EHUri atxikita dago ondorio akademikoetarako, eta haren ikasketa-plan bera ematen du. Hori dela eta, sarri aipatu behar izaten da unibertsitate hori testuetan.

Hala, UPV/EHUren [Erakunde Irudiaren Eskuliburua – 03 Komunikazioa](#) gidaliburuan azaltzen denez, unibertsitatearen izen ofiziala “Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea da, eta horrela idatzi behar da, barrarekin eta barraren alboetako zuriunerik gabe, testuan lehen aldiz aipatzen denean. Hurrengo aipamenetan, dagokion hizkuntzan bakarrik emango da izena. Bestalde, laburdura idaztean beti idatziko da elebidun, barraz bereizita: UPV/EHU, alegia.

- **Sanitario vs osasun-**

Irizpide orokor moduan, *de salud* > *osasun-* eta *sanitario* > *sanitario* itzuli ohi dira. Hala ere, *sanitario*, testuinguruaren arabera, *osasun-* gisa ere itzul daiteke, ez alderantziz. Esaterako:

Profesional sanitario > profesional sanitario; osasun-arloko profesional;
 osasun-langile

Sistema sanitario / Sistema de salud > sistema sanitario; osasun-sistema

- **Zaintza vs zainketa**

Euskaltzaindiaren Hiztegiaren arabera sinonimoak badira ere, Osakidetzaren testuetan bata eta bestea esanahiaren arabera bereiztea proposatzen da. Zainketak erizainek, mendekotasunak dituzten pertsonen zaintzaileek eta bestelakoek ematen dituzte (hau da, gaztelaniazko *cuidados* hitzaren pareko). Zaintza, ordea, jagoletzari eta babesari dago lotuago (zaintza epidemiologikoa, zaintza partekatua...); gaztelaniazko *vigilancia* eta *custodia* adierazteko erabiltzen da, batik bat.

» Osakidetzako zerbitzu-erakundeen izenak

Hainbat urtean, ez Osakidetzan, ezta Osasun Sailean ere, inork ez du hartu bere gain Ente Publikoaren erakundeen izenak sortzeko ardura. Integrazio-prozesuaren ondotik ere, erakundeak eurak arduratu dira sortu berritako Erakunde Sanitario Integratuaren (ESI) izena hautatzeaz lehenago inork irizpide argirik eman gabe. Horren ondorioz, izen batzuetan lekua adierazten duen atzizkia desagertu da (adibidez: *Eibar Ospitalea*, *Uribe ESla*), beste batzuetan koherentziarik ez duten irizpideak aplikatu dira (*Debagoieneko ESla*, baina *Debarrena ESla*), beste batzuetan kasu-marka okerra duten izenak jarri dira (*Bidasoako ESla*), eta kasuren batean euskara eta gaztelania nahasi dira (*Ezkerralde-Enkarterri-Cruceseko ESla*).

Horregatik, 2016. urtean, Osakidetzako Euskara Zerbitzu Korporatiboak hausnarketa bat egin zuen zerbitzu-erakundeen izenen harira, eta Osasun Sailari helarazi zion idatziz.

Hauxe zen helburua: izen zuzenak, koherenteak eta herritarrentzako hurbilak edo ulergarriak sortzeko biderik egokiena zein izan litekeen aztertzea. Zenbait txosten trukatu eta bilera egin ostean, 2019ko abenduaren 24an, Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailak Osakidetzako Euskal osasun zerbitzuaren egiletza eta afiliazio instituzionala bateratzeari buruzko 2019ko martxoaren 5eko Ebazpenaren zuzenketa argitaratu zuen (2019ko apirilaren 16ko EHAA 74. zk.).

[Ebazpenaren eranskin](#) batean eta [zuzenketa](#)n, Osakidetzako erakundeentzat onartzen diren izendapenen zerrenda argitaratu zen; izendapen ofizialak dira; beraz, Osakidetzan sortzen diren dokumentuetan eta itzulpen guztietan erabili beharrekoak dira.

Hona hemen izendapenen zerrenda, gaztelaniaz, euskaraz eta ingelesez:

ES	EU	EN
ERAKUNDEEN LEHEN MAILA		
Osakidetza	Osakidetza	Basque Health Service
Departamento de Salud del Gobierno Vasco	Eusko Jaurlaritzaren Osasun Saila	Ministry of Health of the Basque Government
BIOEF	BIOEF	BIOEF
Fundación Vasca de Innovación e Investigación Sanitarias	Berrikuntza + Ikerketa + Osasuna Eusko Fundazioa ⁴	Basque Foundation for Health Innovation and Research
Instituto de Investigación Sanitaria Biocruces Bizkaia	Biocruces Bizkaia Osasun Ikerketa Institutua	Biocruces Bizkaia Health Research Institute
Instituto de Investigación Sanitaria Bioaraba	Bioaraba Osasun Ikerketa Institutua	Bioaraba Health Research Institute
Instituto de Investigación Sanitaria Biodonostia	Biodonostia Osasun Ikerketa Institutua	Biodonostia Health Research Institute
Kronikgune	Kronikgune	Kronikgune
Instituto de Investigación en Servicios de Salud Kronikgune	Kronikgune Osasun Zerbitzuen Ikerketa Institutua	Kronikgune Institute for Health Services Research
Fundación Onkologikoa	Onkologikoa Fundazioa	Onkologikoa Foundation

⁴ Aipatutako Ebazpenean bi izendapen jotzen dira egokituz euskaraz: Berrikuntza + Ikerketa + Osasuna Eusko Fundazioa eta Berrikuntza Ikerketa Osasuna Eusko Fundazioa, baina, Osakidetzako testuetan, lehenengoa hobetsiko da, arau sintaktikoen arabera egokiagoa delakoan.

ES	EU	EN
ERAKUNDEEN BIGARREN MAILA		
OSAKIDETZAREN BARRUKO ERAKUNDEAK		
Dirección General	Zuzendaritza Nagusia	Directorate General
Emergencias	Emergentziak	Emergencies
Centro Vasco de Transfusión y Tejidos Humanos	Transfusio eta Giza Ehunen Euskal Zentroa	Basque Centre for Transfusion and Human Tissues
Osatek	Osatek	Osatek
Organizaciones Sanitarias Integradas (OSI)	Erakunde Sanitario Integratuak (ESI)	Integrated Health Organisations
Organización Sanitaria Integrada Araba	Arabako Erakunde Sanitario Integratua	Araba Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Barakaldo-Sestao	Barakaldo-Sestaoko Erakunde Sanitario Integratua	Barakaldo-Sestao Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Barrualde-Galdakao	Barrualde-Galdakako Erakunde Sanitario Integratua	Barrualde-Galdakao Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Bidasoa	Bidasoko Erakunde Sanitario Integratua	Bidasoa Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Bilbao-Basurto	Bilbo-Basurtuko Erakunde Sanitario Integratua	Bilbao-Basurto Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Debarrena	Debarreneneko Erakunde Sanitario Integratua	Debarrena Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Debagoiena	Debagoieneko Erakunde Sanitario Integratua	Debagoiena Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Donostialdea	Donostialdeko Erakunde Sanitario Integratua	Donostialdea Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Ezkerraldea-Enkarterri-Cruces	Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzetako Erakunde Sanitario Integratua	Ezkerraldea-Enkarterri-Cruces Integrated Health Organisation

ES	EU	EN
ERAKUNDEEN BIGARREN MAILA		
OSAKIDETZAREN BARRUKO ERAKUNDEAK		
Organización Sanitaria Integrada Goierri-Urola Garaia	Goierri-Urola Garaiko Erakunde Sanitario Integratua	Goierri-Urola Garaia Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Rioja Alavesa	Arabako Errioxako Erakunde Sanitario Integratua	Rioja Alavesa Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Tolosaldea	Tolosaldeko Erakunde Sanitario Integratua	Tolosaldea Integrated Health Organisation
Organización Sanitaria Integrada Uribe	Uribeko Erakunde Sanitario Integratua	Uribe Integrated Health Organisation
Red de Salud Mental de Araba	Arabako Osasun Mentaleko Sarea	Araba Mental Health Network
Red de Salud Mental de Bizkaia	Bizkaiko Osasun Mentaleko Sarea	Bizkaia Mental Health Network
Red de Salud Mental de Gipuzkoa	Gipuzkoako Osasun Mentaleko Sarea	Gipuzkoa Mental Health Network
Hospital de Gorniz	Gornizko Ospitalea	Gorniz Hospital
Hospital Santa Marina	Santa Marina Ospitalea	Santa Marina Hospital
Escuela Universitaria de Enfermería de Vitoria-Gasteiz	Gasteizko Erizaintzako Unibertsitate Eskola	Vitoria-Gasteiz School of Nursing

>> Osasun-zentroyen izenak

Ente handia da Osakidetza: 400 zentro baino gehiago ditu, eta garrantzitsua da haiek izendatzeko irizpide bateratu bati jarraitzea. Horren harira, Osakidetzan egiletza eta afiliazio instituzionala bateratzeari buruzko ebazpena eman zuen Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak (2019ko apirilaren 16ko EHAA 74. zk.). Ebazpenean, honako hau esaten da: “Hirugarren mailan, Osakidetzaren mendeko erakundeentzat, erakunde publikoaren web-orrian agertzen den nomenklatura erabiltzea gomendatzen da”.

Hori dela eta, Osakidetzako Euskara Zerbitzu Korporatiboak egungo zentroyen zerrenda bildu du, eta [Euskaltzaindiak onomastikan](#) ezarritako jarraibideen arabera zuzendu eta bateratu ditu zentroyen izenak. Gero, Osasun Sailaren oniritzia jaso ostean, aipatu webgunean izen batzuk zuzendu dira, baita zerrenda berria fitxategi batera bildu ere. Zerrenda hori dokumentu honen II. eranskinean dago eta, horrez gain, Osakidetzako intranetean ere bai [[Osakidetzako osasun-zentroak](#)].

• Irizpide linguistikoak

Izenen sorrera koherentea dela bermatzeko, erabaki linguistiko batzuk hartu behar izan ditu taldeak, bateratze-prozesuari begira. Erabaki horiek Euskaltzaindiaren arauetan eta Osakidetzak ezarri dituen estilo-irizpide linguistikoetan daude oinarrituta:

- a) Herri, udalherri edo auzoaren euskal izena hobetsiko da orokorrean, Euskaltzaindiak argitaratutako [Euskal Onomastikaren Datutegian](#) (EODA) azaltzen denari jarraikiz.

Dulantziko Kotsultategia; Gesaltza-Añanako Kotsultategia

- b) Zentroyaren izenak toki bati erreferentzia egiten badio, *-(e)ko* genitibo-marka erantsiko zaio tokiari, euskaraz era naturalean egiten den bezala:

↓ Gurutzeta Ospitalea

Gurutzetako Ospitalea

↓ Errekalde Osasun Zentroa

Errekaldeko Osasun Zentroa

↓ Urduña Kotsultategia

Urduñako Kotsultategia

- c) *-(e)ko* atzizkia euskal gramatikaren arauen arabera jarriko da:

*Azpeitiako Osasun Zentroa

Azpeitiko Osasun Zentroa

*Alegiko Kotsultategia

Alegiako Kotsultategia

- d) Kontsonantez (n, l, s, z, tz edo r) bukatzen diren leku-izenen kasu-markari dagokionez, zerrendako izenei koherentzia emateko, -e- epentetikorik gabeko moldearen alde egitea proposatzen da, hau da: -rko, -zko, -sko, -ngo, -lgo...

Eibarko; Zarauzko; Galdamesko; Aguraingo; Usurbilgo

Dena dela, silaba bakarreko toki-izenetan, zilegi izango da -e- epententikoa erabiltzea.

Groseko Osasun Zentroa

- e) Izena –eta ez lekua– zehazten denean soilik onartuko da aposizioa, eta tartean marratxorik jarri gabe.

Alfredo Espinosa Ospitalea; Santa Marina Ospitalea

- f) Baina izenari ez ezik lekuari ere (eta batez ere lekuari) erreferentzia egiten zaionean, -(e)ko atzizkia hobetsiko da (adibidez, Olagibelgo Anbulatorioa, San Ignazioko Osasun Zentroa), salbu eta izenarekin batera pertsonaren lanbide, titulu edo kargua agertzen bada, kasu horietan izen-lanbideak eta horrekin batera -(r)en atzizkia hobetsiko baitira (esaterako, Areiltza Doktoarearen Anbulatorioa).

Euskaltzaindiak argitaratutako [Kale eta karriken izenak hautatzeko eta idazteko irizpideak](#) dokumentuan azaltzen den bezala:

“Zenbaitetan, pertsonaren izenaz gainera (izena eta deitura), beste hitz batzuk ere sartzen dira odonimoaren atal espezifikoan. Horren ondorioz, batzuetan, aldatu egiten da oinarrizko egitura, eta, aposizio hutsa erabili beharrean, genitiboa erabiltzera jotzen da. Hauek dira kasurik ohikoenak: [...]

Lanbide, titulu edo karguaren izena pertsonaren izenaren ondoren dagoenean

Gehienetan, lanbidea edo kargua adierazten duen hitza pertsona-izenaren ondoren jartzen da. Kasu horretan, edutezko genitiboaren bidez lotzen zaio odonimoaren atal generikoari, egitura honekin:

[Pertsona-izena + (lanbide- edo kargu-izena) + -EN + (kalea, plaza...)]”

Hori dela eta, Osakidetza ere, halako kasuetan, -(r)en genitibo-marka erabiliko da.

Areiltza Doktoarearen Anbulatorioa; Etxaniz Suhiltzailearen Anbulatorioa

Eta zentroaren izena laburtzearen, lanbide, titulu edo kargua ez jartzea erabakitzen bada, arau orokorra bete beharko da, -(e)ko leku-atzizkia gehituz:

Castañes Jeneralaren Osasun Zentroa > Castañosko Osasun Zentroa

- g) Batzuetan, zentroen izenak herria-auzoa, eskualdea-udalerría eta antzeko formulen bidez adierazten dira, kokapena edota eragin-eremua argiago adierazteko. Horietan, administrazio-eremurik handiena jarriko da aurretik eta txikiena bigarren, marratxo lotuta. Esaterako:

Durango-Landakoko Osasun Zentroa
Santutxu-Karmeloko Osasun Zentroa
Aiara-Laudioko Osasun Mentaleko Zentroa

h) Zentroaren izenak zenbaki bat daukanean barne, aposizioaren bidea erabiliko da, eta ez da zenbakia deklinatuko. Adibidez:

Urbi-2 Osasun Mentaleko Zentroa

i) Tokia adierazten duen izenarekin batera, zentroaren izaera definitzen duen beste gehikuntzarik badago, marra erabiliko da toki-izena eta gehikuntza hori bereizteko, ez parentesia; besteak beste, hala gertatzen da espetxeetako zentroekin edota egoitzekin:

Basauri-Urbiko Osasun Zentroa – Espetxea
Arabako Unibertsitate Ospitalea – Santiago egoitza
Transfusio eta Giza Ehunen Euskal Zentroa – Galdakao

Izen horiek deklinatu edo esaldi batean txertatu behar direnean, nolabait adierazi behar da zentro baten egoitza jakin bat dela.

Basauri-Urbiko Osasun Zentroko erizaina naiz espetxeko egoitzan.
Kontratuaren xedea da anestesia-estazioz eta arnagailuz hornitzea AUO (Santiago egoitza).
Ama Esnearen Bankua Transfusio eta Giza Ehunen Euskal Zentroaren Galdakaoko egoitzan dago.

• Erabilera-irizpideak

Osasun-zentroa, anbulatorioa eta kontsultategia

Osasun-zentroekin, argi eduki behar da zein testuingurutan erabiltzen den izena. Askotan, eraikin berebetean Lehen Mailako Arretako kontsultak eta kontsulta anbulatorioak egiten dira. Halakoetan, testu orokorretan, pazienteentzako testuak idazten ditugunean edota eraikinari eta bertoko jarduera orokorrari erreferentzia egiten diogunean, zilegi da anbulatorioa hitza erabiltzea, eraikin horretan egiten baitira LMAko kontsultak eta ospitaleko espezialitateetako kanpo-kontsultak.

Esaterako, eraikin batean obrak egingo direla azaltzeko ohar orokor bat idatzi behar bada, zilegi izango da hau erabiltzea:

Irailaren 2tik 5era, XXX kaletik soilik sartu ahalko dira erabiltzaileak Zaballako Anbulatoria.

Hala ere, barne-funtzionamenduari buruz hitz egiten dugunean (hau da, langileak zein esparrutara atxikita dauden esan behar dugunean), kontuan izan behar da eraikin horretan osasun-zentrora edota kontsultategira atxikitako Lehen Mailako Arretako esparruko langileak eta ospitalera edota anbulatoria atxikitako Ospitaleko esparruko (ospitalea eta anbulatorioa) langileak egon daitezkeela.

Bestalde, gogoratu errotulazioan, askotan, ez dagoela zertan jarri herriaren izena. Esaterako, Artzentes-Translaviñako Kontsultategiaren atean, zilegi izan liteke *Kontsultategia* bakarrik jartzea; izan ere, jendeak badaki Artzentesko Translaviña auzoan daudela, eta nahikoa da kontsultategia identifikatzea. Eta hori osasun-zentro eta kontsultategi guztien errotulazioan egin daiteke, izen ofiziala izan ez arren.

Izen bereko bi zentro daudenean

Erakunde berean antzeko izena edota izen bera daukaten bi zentro badaude udalerrri ezberdinetan, baliteke testuingurua argitu behar izatea. Esaterako, hala gertatzen da Etxebarriko Osasun Zentroarekin eta Etxebarriko Kontsultategiarekin. Biak ala biak Barrualde-Galdakaoko ESlan daude, baina udalerrri desberdinetan. Etxebarri Bilbo Handia eskualdean dago, Ibaizabal ibaiaren ertzean, eta, bertan, osasun-zentro bat dago. Etxebarria Lea-Artibai eskualdean dago, eta bertakoa kontsultategi bat da.

Inoiz biak batera zerrenda batean agertuko balira, eta testuaren idazleak uste badu irakurlearen mesederako bereizteko eta nahasteak saihesteko argibideren bat jarri behar dela (esaterako, destinoen zerrenda batean), zilegi da eskualdea parentesi bidez zehaztea edo oin-ohar baten bidez dudak argitzea.

Etxebarriko Osasun Zentroa (Bilbo Handia)

Etxebarriko Kontsultategia (Lea-Artibai)

» Lanpostu funtzionalen zerrenda

Osakidetzako plantillaren egitura osatzen duten lanpostu funtzionalen zerrenda itxia da, eta Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua Zuzenbide Pribatuko Ente Publikoaren lanpostu funtzionalak arautzen dituen uztailaren 19ko 186/2005 Dekretuaren bidez dago araututa. Nolanahi ere, izen horiek egokitzeko proposamen batzuk egin ditu Euskara Zerbitzu Korporatiboak, dekretu horretan erabiltzen den formulak testu barruan txertatzeko balio ez duelako, erabiliaren erabiliaz lanpostu batzuen izenak bestela finkatu direlako edota Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Osakidetzaren I. Planak ezarritako hizkera ez-sexistaren irizpideak aplikatu behar direlako. Zerrenda hori dokumentu honen III. eranskinean dago eta, horrez gain, Osakidetzako intranetean ere bai [[Lanpostu funtzionalak](#)].

Hala ere, hona hemen dokumentu horretako lanpostuen izenak erabiltzeko pare bat irizpide:

- Fakultatibo Espezialista Medikoa (Facultativo/a Especialista Médico/a) lanpostuaren forma laburtua FEM da, bai euskaraz, bai gaztelaniaz.

FEM General Cupo > Kupodun FEM Orokorra

FEM Pediatra - EAP > Pediatriako FEM - LMAT

- Fakultatibo Espezialista Mediko Tekniko (Facultativo/a Especialista Médico/a Técnico/a) lanpostuaren forma laburtua FEMT da, bai euskaraz, bai gaztelaniaz.

FEMT Análisis Clínicos > Análisi Klinikoen FEMT

- Batzuetan, gaztelaniaz zein euskaraz, espezialitatearen ostean azpiespezialitate moduko bat agertzen da, marraz bereizita. Marra horren bidez adierazten da, espezialitate nagusiaz gain, are gehiago espezializatutako lanpostu bat dela, eta ez dira inoiz juntagailu bidez lotu behar. Marra laburra erabili behar da eta marra laburraren albo bietara zuriune banaezin bat.

Facultativa Especialista Médica Cirugía General y Aparato Digestivo - Cirugía Hepática

↓ Kirurgia Orokorreko, Digestio-aparatuko eta Kirurgia Hepatikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa

Kirurgia Orokorreko eta Digestio-aparatuko Fakultatibo Espezialista Medikoa - Kirurgia Hepatikoa

- Lanpostu funtzionalak testu barruan aipatzeko, komeni da *lanpostua* edo *lanpostu funtzional* hitz deskribatzailea erabiltzea ostean, lanpostuaren izenaren egiturari aldaketarik egin behar ez izateko.

Dña. Laura Bacigalupe Artacho, Directora de Personas de la OSI Alto Deba, en uso de las competencias atribuidas en la Resolución 0101/2002 del 27 de agosto del Director Gerente del Hospital de Debagoiena sobre la delegación de funciones en materia de personal, ha tenido a bien nombrar a D. XXXXXXX para ocupar mediante relación de empleo estatutario de carácter interino el puesto de Facultativo Especialista Médico Cirugía General y Aparato Digestivo - Cirugía Hepática.

Laura Bacigalupe Artacho andreak, Debagoieneko ESIko Langileen zuzendaria den aldetik, eta langileen arloan funtzioak eskuordetzeari buruz Debagoieneko Ospitaleko zuzendari-gerenteak abuztuaren 27an eman zuen 0101/2002 Ebazpenak ematen dizkion eskumenez baliaturik, XXXXX jauna izendatzen du lan-lotura estatutupeko baten bidez bitarteko gisa bete dezan Kirurgia Orokorreko eta Digestio-aparatuko Fakultatibo Espezialista Mediko - Kirurgia Hepatikoa lanpostu funtzionala.

» Osakidetzako zuzendaritzen, zuzendariordetzen eta karguen izenak

Osakidetzaren barne egitura konplexua da, eta, egitura horren antolaketa eta funtzionamendu egokia bermatzeko, ardurak gaiaren arabera multzoetan sailkatzen dira: zuzendaritzak, zuzendariordetzak, zerbitzuak, unitateak, atalak, azpiatalak, taldeak...

Zuzendaritzen, zuzendariordetzen eta atalen/zerbitzuen izenak ez dira finkoak, gerta daitekeelako beharren arabera aldatzea, berriak sortzea edota desagertzea. Izenok modu bateratuan erabiltzen hasteko asmoz, Osakidetzan dauden zuzendaritza eta zuzendariordetzen eta karguen izenak bildu dira, Zuzendaritza Nagusitik eta ESletako zuzendaritzetatik hasita. Zerrenda hori dokumentu honen IV. eranskinean dago eta, horrez gain, Osakidetzako intranetean ere bai [[Osakidetzako zuzendaritzak, zuzendariordetzak eta karguak](#)].

>> Hizkera sanitarioa

Lagunarteko terminoak

Gaixotasunak izendatzeko bada nazioarteko sailkapen bat (GNS10), milaka terminoz osatutakoa. Arlo sanitarioko langileek izendapen horiek erabiltzen dituzte historia klinikoetan eta diagnostikoak egiteko, besteak beste. Nolanahi ere, zerrenda oso-oso luzea da GNS10eko terminoena, eta, hori dela eta, langile sanitarioek “lagunartekoak” deritzon zerrenda bat adostu dute, termino erabilienekin.

Osakidetzan, gaztelaniaz sortutako zerrenda hori euskaraz ere osatu eta balioztatu da: [Lagunartekoak](#).

Farmakoak eta printzipio aktiboak

Aurreko ataletan han edo hemen aipatu bada ere, hemen laburbilduko da farmakoak eta printzipio aktiboak nola aipatu behar diren. Arau hauek berdin funtzionatzen dute euskaraz eta gaztelaniaz (*Ortografía de la lengua española*, apartado 4.2.4.9.11).

- **Medikamentuen printzipio aktiboak eta izen generikoak** izen arruntak dira. Beraz:
 - Letra xehez idazten dira.

El médico me ha dicho que tome acetazolamida.
Medikuak azetazolamida hartzeko esan dit.
 - Grafia egokitu egiten da gaztelaniatik euskarara.

paracetamol > paracetamola
- **Medikamentuen izen komertzial erregistratuak** izen propioak dira. Beraz:
 - Letra larriz idazten dira hasieran.

Hemen, betaxolola erabiltzen da hipertentsioaren aurka, eta Oxodal izenarekin saltzen da.
 - Ez dira egokitu behar.

Ez dago Abacavir eta Quetiapina botiken izakinik.
 - Letra larriz erabili behar dira medikamentu horren dosiei edo zatiei erreferentzia egiten zaienean:

Haginetako mina nuen eta Nolotil bat hartu behar izan nuen.
- **Jatorrizkoaren oinarrizko propietateak dituen edozein produktu izendatzera pasatu diren farmakoen izen komertzialek** izen arrunt gisa funtzionatzen dute, eta letra xehez idazten dira, eta deklinatuta:

Ba al duzu aspirinarik? (edozein analgesiko, batez ere azido azetilsaliziliko egina badago)

- Testugileak edo itzultzaileak ez badauka argi aipatutako elementu bat marka erregistratua edo printzipio aktiboa den, bilaketa egin dezake [Asociación Española de Medicamentos y Productos Sanitarios \(AEMPS\) elkartearen webgunean](#), eta emaitzetan ikusi ahalko da marka ala printzipio bat den.

Sigla sanitarioak

Hizkera sanitarioan, siglak erabiltzeko joera handia dago. Nolanahi ere, aurreko atalen batean aipatu izan den bezala, zaila izaten da horiek euskaraz nola eman asmatzea, ez baitago euskaraz termino adostu edo estandarizaturik. Osakidetzaren barruan halako batzuen erabilera adosteko asmoz, bada proiektu xume bat martxan, sigla sanitarioak biltzekoa. Proiektu dinamikoa da, erreferentziazko materiala izateko sortua, eta tarteka eguneratua eta balioztatua: [Sigla sanitarioen zerrenda](#).

Horrez gain, [Donostia Unibertsitate Ospitaleko ALTA TXOSTENAK](#) liburuko 79-80. orrietako zerrendak oso baliagarriak dira.

Lokalizazioan aritzeko jarraibide batzuk

1

1

11 Lokalizazioan aritzeko jarraibide batzuk⁵

Lokalizazioa da “produktuak edo zerbitzuak merkatu desberdinetan egokiak izan daitezen moldatzea”. Ingeleseko *locale* hitzetik dator eta testu bat herrialde eta hizkuntza bateko eskualdeko ezarpenetara egokitzean datza. Zertan bereizten dira, beraz, itzulpena eta lokalizazioa? Itzulpena, zentzurik hertsienean, jatorrizko hizkuntzan dagoen testua xede-hizkuntzan jartzea besterik ez da. Lokalizatzea da produktu bat hartu eta produktu hori linguistikoki eta kulturalki egoki bihurtzea erabili edo salduko den tokiko ezaugarrietarako. Nolanahi ere, lokalizazioa, gaur egun, software eta webguneak itzultzearekin lotzen da.

Atal honetan, Osakidetzako software, aplikazio eta webguneetan erabili beharreko lokalizazio-jarraibide batzuk bildu dira. Hala ere, beste ezerekin hasi aurretik, gai nahiko ezezaguna denez gero, lokalizazioaren oinarriko kontzeptuak azalduko dira.

» Softwarearen osagaiak

Softwareen lokalizazio-proiektuak ataletan banatuta egon ohi dira. Oro har, softwareek bi atal nagusi izaten dituzte: erabiltzaileen interfazea (*user interface*, UI, laburtuta) eta erabiltzaileentzako laguntza (ingelesez, *user assistance*, UA), lineako laguntzaz, dokumentazioaz eta albo-materialaz osatua.

Erabiltzaile-interfazea

Lokalizazio-proiektu gehienak softwarea itzuliz hasten dira. *User interfacea* edo erabiltzaile-interfazea da erabiltzaileak ikusten eta ukitzen duen atala, eta menuek, elkarriketa-koadroek, mezuek, ikono, botoi eta barrek eta argibideek osatzen dute, besteak beste.

Erabiltzaile-interfazeen lokalizazio-proiektuetan, testua duten elementu guztiak itzuli eta egokitu behar dira. Normalean, informatikariek prestatzen dituzte softwarearen testu itzulgarria soilik duten fitxategiak. Osakidetzan, hain zuzen ere, Exceletan erauzi ohi dute informazio itzulgarri guztia, zutabetan.

Erabiltzailearentzako laguntza

Erabiltzaileentzako laguntza (ingelesez, *user assistance*, UA) erabiltzaileari interfazea maneiatzeko jarraibideak ematen dizkion azalpen-testua da. Hitz kopuruari dagokionez, interfazea baino askoz handiagoa izaten da; hizkuntzari dagokionez, aldiz, interfazeak baino zailtasun gutxiago du testuinguru gehiago duelako.

⁵ Hemen jasotako informazioa UEUren eta UPVEHUren artean antolatutako Itzulpengintza eta Teknologiako Graduondoko Lokalizazioa moduluko apunteetan oinarrituta dago (irakaslea: Ane López Díez).

Erabiltzailearentzako interfazea bitan banatzen da:

Lineako laguntza eta dokumentazioa

Dokumentazioa interfazeari laguntzen dioten eskuliburuak, erabiltzaile-gidak, tutorialak eta antzekoak dira. Erabiltzaileak Interneten zein paperean aurki dezake dokumentazioa; beraz, webguneen HTML/XML formatuan, PDF edo WORD fitxategi batean jasoko du itzultzaileak testua.

Albo-materiala

Albo-materialaren barruan askotariko elementuak daude. Besteak beste:

- Adibide-fitxategiak eta txantiloiak.
- Lizentzia-hitzarmenak. Softwarearen hornitzailearen eta erabiltzailearen artean ezartzen den kontratu modukoa da, produktuak erabiltzeko eskubideak eta baldintzak finkatzen dituztenak.
- IrakHau (ReadMe) fitxategiak. Laguntza-fitxategiak edo eskuliburuak egin ondoren sortutako informazioa egoten da (zuzenketak, eta abar).
- Marketin- eta salmenta-materiala. Sortutako produktuak saltzeko eta zabaltzeko erabiltzen den materiala da.

» Lokalizazioaren oinarritzko zenbait alderdi tekniko

Kodea eta etiketak

Iturburu-kodea programa batek ordenagailu bati zerbait konkretua egin dezan ematen dion agindu multzoa da. Ordenagailuari “hitz egin” ahal izateko, programazio-hizkuntzak deritzenak asmatu ziren (html, java, xml...).

Programazio-hizkuntzek markak edo etiketak erabiltzen dituzte testua egituratzeko. Hizkuntza batzuetan, finkoak dira etiketak (esaterako, HTML), eta, beste batzuetan, ez. Adibidez, HTML kode batean, hau agertzen da: “Para abrir el archivo pulsa el botón **Abrir**.” `` etiketa pareak HTML programazio-hizkuntzan tartean dagoena *bold* letrarekin (letra lodiz) doala esan nahi du. Etiketa-kode horrekin, ordenagailuak ulertzen du lodiz bistaratu behar duela hitz hori; beraz, honela ikusiko luke erabiltzaileak pantaila: “Para abrir el archivo pulsa el botón **Abrir**”.

Hizkuntza konplexuak dira, baina kodea eta testu itzulgarria fitxategi bereizietan daude; beraz, ez dago zertan kezkatu. Hala ere, testuan kode edo etiketaren bat aurkituz gero, argi eduki behar da etiketak ez direla ukitu behar; izan ere, kode edo etiketak aldatzeak ordenagailuak programaren hizkuntza ez ulertzea ekar dezake.

Hona hemen etiketei buruz jakin beharreko gauza garrantzitsuenetakoak:

Etiketa-pareak

HTML fitxategietako etiketak “hau baino txikiagoa” (<) eta “hau baino handiagoa” (>) ikurren artean ixten dira. HTML fitxategi guztiak irekiera-etiketa batekin hasten dira (<HTML>), eta itxiera-etiketa batekin amaitzen (</HTML>). Etiketa horiekin, hainbat gauza finkatzen da: edukiaren egitura, orriaren diseinua, testuaren formatua, irudien txertaketa, eta abar.

Kanpo-etiketak eta barne-etiketak

HTML fitxategietan, bi etiketa mota izaten da: kanpokoak eta barnekoak. Barne-etiketak segmentu itzulgarrien barruan egoten dira (adibidez, esaldien barruan). Horrelakoak dira, adibidez, letra lodien hasiera eta amaiera adierazten duten irekiera-etiketa () eta itxiera-etiketa (). Kanpo-etiketak, berriz, segmentu itzulgarrietatik kanpora daude, eta edukia markatzeko eta paragrafoei formatua emateko balio dute. Nolanahi ere, argi eduki beharreko kontua: etiketak ez dira aldatu behar.

Aldagaiak

Programazio-hizkuntzan aldagaiak erabili ohi dira hizkuntzaren ekonomiari begira. Aldagai batek hitz bat baino gehiago ordeztu dezake; beraz, aldagaiak agertzen direnean ere, arretaz jokatu behar da. Itzulpena egiteko orduan, ez da berdina aldagaiak zenbaki bat ordeztzea, menu bateko aukera bat ordeztzea edo karaktere-kate oso bat ordeztzea.

Hay un problema de compatibilidad con el/la %1 seleccionado

Aldagaiak: archivo, carpeta, programa, unidad, disco duro

Horregatik, itzulitako esaldia antolatzeke, hainbat urrats eman behar ditu itzultzaileak. Lehenik, aldagaiak zer esan nahi dezakeen irudikatu behar da. Hauek dira aldagai ohikoenak:

%s (string, hau da, hizkizko kate bat; adibidez, izen bat)

%d (decimal number, hau da, zenbaki bat)

%1, %2, %3 (edozein gauza ordeztu dezakete)

{0}, {1}, {2} (aurrekoa bezalakoak, baina OLI tresna batzuetan horrela bistaratzen dira)

Ostean, aldagaiak zer ordeztu dezakeen jakinda aukera guztiekin funtzionatzen duen itzulpen bat aurkitu behar du katerako. Kontuan izan behar ditu deklinabidea, kolokazioak, luzera...

Hori guztia gutxi ez, eta euskaraz deklinabideak aldatu egiten dira, hitzaren azken hizkiaren arabera. Beraz, testua ez “zikintzeko”, komeni da ez deklinatzea, eta horretarako itzulinguruak egin behar dira.

%1 ha abierto el documento el %2 %1=nombre de usuario %2=fecha

↓ %1(e)k fitxategia ireki du %2(e)an

%1 erabiltzaileak fitxategia ireki du data honetan: %2

%1 erabiltzaileak fitxategia ireki du (%2)

Testuingururik ez

Lokalizazioaren alderdi latzenetako bat testuinguru falta izaten da. Kateak oso laburrak izaten dira eta batzuetan ez dute euren arteko loturarik. Logikoa litzateke erreferentziazko produktua eskura izatea testuingurua ikusi ahal izateko, baina hori oso gutxitan gertatzen da, eta, gertatuta ere, oso zaila da kate zehatzak aurkitzea programan.

Idealena litzateke garatzaileek testuingurua eta instrukzioak ematea katez kate, baina ez da ohikoa; beraz, beste bide batzuetatik jo behar izaten da: produktua (itzulgaia) ahalik eta hobekien ezagutu eta kateen IDei erreparatu.

Zer dira IDak? Katearen IDa edo identifikatzailea programako testu-kate itzulgarri bakoitzari ematen zaion izendapen alfanumeriko eskusibo bat da. Kate bakoitzak errepikatzen ez den identifikatzaile bat du, eta haren funtzioa kateak softwarearen kodean kokatzea da. Nolanahi ere, kodean izan dezaketen funtzioa gorabehera, oso baliagarriak izan daitezke itzultzaileentzat, zeren eta, programatzaileek hitz deskribagarriak erabiliz gero, informazio asko eman dezakete.

Message 2

Message ID: string: timerFinished

Agotado: %02d:%02d:%02d

Agotado horrek testuinguru gutxi duen arren, IDari esker badakigu tenporizadorea (timer) amaitu denean (finished) agertzen den mezua dela.

Message 4

Message ID: string:title_upload_dialog

Uploading

Kasu honetan, IDari esker badakigu Uploading hau elkarrizketa-koadro (dialog) baten izenburua dela (title), eta ez progresio-mezu bat (“kargatzen” motakoa).

Espazio-eskakizunak

Gauza jakina da testu baten luzera itzulpeneko hizkuntza-bikotearen arabera aldatzen dela. Adibidez, gaztelaniatik euskarara, testuak % 25 luzatzen dira, oro har. Hala, eskuliburu batean, helburuko testuaren luzera eta jatorrikoarena berdinak ez badira, itzultzaileak egokitu beharko ditu orrialde-zenbakia, erreferentziak eta indizeak. Software-interfaze bat lokalizatzean, berriz, baliteke testuak laburtu eta birformulatu behar izatea.

» Lokalizaziorako hizkuntza-irizpideak

Lokalizazio-alorraren ezaugarri adierazgarrienetakoak dira hizkuntzaren estilo markatua eta terminologia teknikoa. Atal honetan, euskarazko lokalizazioari dagozkion estilo-, gramatika- eta terminologia-arau adierazgarrienak azalduko dira, sarean erabilgarri dauden hiru estilo-gida nagusiak oinarri harturik:

- [Librezale-ren estilo-liburua eta terminologia](#) (Librezale)
- [Euskalterm](#) (arreta berezia Informatika azpiatalari, HPSk argitaratutako Bulegotika hiztegiak eta Microsoft-en hainbat terminoz hornitua)
- [Zientzia eta teknologiaren hiztegi entziklopedikoa](#) (informatikari buruzko atal bat du, baita beste batzuk ere: elektronika, telekomunikazioak, teknologia...)
- [Microsoft Language Portal](#) (hemen, hizkuntzaz hizkuntzako estilo-gidak deskargatzeko eta terminologia-kontsultak egiteko aukera dago)

Lokalizazio-arauak

Hauetako asko euskarazko arau aski ezagunak izan arren, ohiko akats izaten dira lokalizazioan aritzean:

- **Sinpletasuna, ulergarritasuna, hitz-hurrenkera.** Gaztelaniaz, esaldien ordena zurruna da, baina, euskaraz, informazioaren garrantziaren arabera antolatu behar da hitz-hurrenkera. Ez da beldurrik izan behar esaldi konplexuak zatitzeko edo hitz-ordena galdegai, mintzagai eta hizpideabarren arabera antolatzeke. Helburua da softwareen erabiltzaileek hizkuntza natural eta ulergarria jasotzea.
- **Informazio garrantzitsuena aurrena.** Komeni da informaziorik garrantzitsuena esaldiaren hasieran ematea eta aginduak ordena kronologikoan egitea bai gaztelaniaz, bai euskaraz.

Quando se cargue la aplicación, abra el archivo

↓ Ireki fitxategia aplikazioa kargatuta dagoenean

Aplikazioa guztiz kargatuta dagoenean, ireki fitxategia

Si ya tiene una cuenta, inicie sesión

↓ Hasi saioa kontu bat baduzu

Kontu bat baduzu, hasi saioa

- **Produktu-izenen deklinabidea.** Produktu- eta marka-izenak izen berezizat jotzen dira. Hala ere, bereizketa bat egingo da hemen: Osakidetzarenak diren edo harekin zerikusi zuzena duten produktu eta markei ez zaie marratxoa jarriko. Gainerakoen kasuan, marratxoa ipiniko diegu, lagungarria bada.

Linux-en vs Osabide Globalen

- **Letra larriak eta xeheak.** Ez dira jatorrizko testuaren letra larriak eta xeheak kopiatu behar. Ingelesak eta gaztelaniak baino egoera gutxiagotan erabiltzen ditu letra larriak euskarak; beraz, euskarazko arauei jarraitu behar zaie. Gauzak horrela, Alfontso Mujikak EIMA lan-programaren baitan sortutako [Letra larriak](#) liburuxkako gidalerroei jarraikiz, letra xeheak erabiliko dira menuen, ekintzen, izenburuen eta abarren bigarren hitzean.

Abrir Carpeta

↓ Ireki Karpeta

Ireki karpeta

Herramienta de Gestión de Datos

↓ Datuak Analizatzeko Tresna

Datuak analizatzeko tresna

- **Kakotxak.** Ingelesaren eraginez, software-proiektuetan kakotx bikoitzak (“”) erabili ohi dira, baita batzuetan kakotx bakunak (‘ ’) ere. Euskaraz beti kakotx bikoitzak erabiliko dira (“”).

- **Ahaleran, subjuntiboan eta aginteran, aditzoina erabili.** Bi aditz edo gehiago pilatzen direnean, ordea, azkena soilik idatz daiteke aditzoin gisa.

*Fitxategia jarri daiteke

Fitxategia jar daiteke

↓ Taulak zure hobespenen arabera tamainaz alda, egoki eta antola ditzakezu

Taulak zure hobespenen arabera aldatu, egokitu eta antola ditzakezu

- **Bat zenbakiaren kokagunea.** Lokalizazioko erabiltzaile-interfazeetan, Euskaltzaindiak neurri-izenetarako araututako egitura erabiltzen da bat zenbakiari dagokionez [ikus *Euskara Batuaren Eskuliburuan* (EBE) azaltzen den [bat zenbakitzaileari buruzko 5. puntua](#)], hau da, bat zenbakia digituz ematean, beste zenbakiak bezala, unitatearen sinboloaren aurrean idazten da, baina euskal tradizioaren arabera irakurtzen da.

Se ha copiado un archivo

1 fitxategi kopiatu da (irakurtzean: fitxategi bat kopiatu da)

1 minuto

1 minutu (irakurtzean: minutu bat)

3 minutos

3 minutu

Kontuz, hori erabiltzaile-interfazerako erabiltzen da batik bat; dokumentazioko testu jarraia denean, ordea, *bat* idatz daiteke letraz ostean.

Para eliminar 1 archivo de la carpeta, el usuario debe hacer clic sobre el icono de la papelera.

↓ Karpeta 1 fitxategi ezabatzeko, erabiltzaileak zakarrontziaren ikonoa sakatu behar du.

Karpeta fitxategi bat ezabatzeko, erabiltzaileak zakarrontziaren ikonoa sakatu behar du.

- **Posesiboak.** Gaztelaniaz asko erabiltzen da *su* posesiboa. Euskaraz, aldiz, aditzean bertan argi geratzen dira normalean *zu* eta *zure* direlakoak. Beraz, gehienetan ez dira ipini behar.

Inserte el CD en la unidad para CDs de su ordenador

↓ Sartu CDa zure ordenagailuko CD unitatean

Sartu CDa ordenagailuko CD unitatean

Hala ere, kontuan izan zenbait kasutan *tu/su* esanahi osoarekin erabiltzen direla. Kasu horietan hitzok eman beharrekoak dira. Adibidez, *Tu configuración* jartzen duen testu batean, normalean *Zure ezarpenak* itzuli behar izaten da.

Para realizar una copia de seguridad de tus fotografías y vídeos, vete a Mis archivos multimedia y selecciona Copia de seguridad.

Argazki eta bideoen babeskopia egiteko, joan Nire multimedia fitxategiak atalera eta hautatu Babeskopia.

- **Preposizioak.** Ingeleseko edo gaztelaniazko preposizioak “imitatu” nahi izateak arazoak ekar ditzake euskarazko bertsioan, eta kalko okerrak sortu. Hauek izaten dira kolokazio-arazo ohikoenak deklinabideari dagokionez:

Kopiatu/Gehitu NON (inesiboa)

ez: NORA (adlatiboa)

*Gehitu fitxategia karpetara

Gehitu fitxategia karpetan

*Kopiatu PDFa mahaigainera

Kopiatu PDFa mahaigainean

Deskargatu/Kargatu NORA (adlatiboa)

ez: NON (inesiboa)

*Kargatu ziurtagiriak Osakidetzakoa aplikazioan

Kargatu ziurtagiriak Osakidetzakoa aplikaziora

Ordeztu ZEREKIN (asoziatiboa)

ez: ZERGATIK (kausala)

*Ordeztu sinadura sinadura digitalagatik

Ordeztu sinadura sinadura digitalarekin

Sakatu ZER eta egin klik NON

*Txatbota erabiltzeko, sakatu pantailaren behealdean agertzen den txataren ikonoan

Txatbota erabiltzeko, sakatu pantailaren behealdean agertzen den txataren ikonoa

Txatbota erabiltzeko, egin klik pantailaren behealdean agertzen den txataren ikonoan

Hasi saioa NON edo ZEREKIN

Hasi saioa Jakinsarean ordenagailuan saioa hasteko erabiltzen duzun erabiltzailearekin eta pasahitzarekin

Jarraitu NORI (bideari, erabiltzaileari) vs Jarraitu ZERTAN/ZER egiten

Koagulometroa erabiltzeko, jarraitu gidaliburuko argibideei

Koagulometroko soinua konfiguratzeko, jarraitu ezkerreko botoia sakatzen, soinua hautatzeko aukera pantailan agertzen den arte

Era berean, kontuan izan gaztelaniazko *para* preposizioak ez direla beti helburuzkoak [-(*e*)rako] eta, gehienetan, genitiboa [-(*r*)en] erabili behar dela emaitza naturalagoa lortzeko. Esaterako:

Establece un nombre para la carpeta

↓ Zehaztu karpetarako izena

Zehaztu karpetaren izena

- **Ezberdin, desberdin vs beste, hainbat.** Gaztelaniazko *diferentes* hitzak zenbait esanahi izan ditzake euskaraz: desberdin, beste eta hainbat. Horregatik, kontuz ibili behar da kalkoekin.

Elige una consulta diferente

Aukeratu beste kontsulta bat

Utiliza las diferentes teclas para elegir la opción deseada

Erabili teklak nahi duzun aukera hautatzeko

- **Baldintza hipotetikoa.** Gaztelaniaz, askotan erabiltzen da erabiltzaileari zerbait egin behar duela modu adeitsuan eskatzeko, baina, euskaraz, baldintzarik gabe eta zuzenean eskatzen dira ekintzak batzuetan.

El valor debería estar en el intervalo de 0,00-30,0.

↓ Balioak 0,00-30,0 bitartekoa izan beharko luke.

Balioak 0,00-30,0 bitartekoa izan behar du.

Bestalde, badaude *hipotetiko* horiek euskaraz emateko beste modu batzuk ere.

Velocidad a la que deberían ocurrir las animaciones del panel.

Panelaren animazioaren abiadura.

Ha abierto la ventana de ayuda, por lo que debería visualizarse pronto en la pantalla.

Laguntza-leiho ireki duzu; laster pantailan agertu beharko litzateke.

Especifique la ubicación gconf en la que deberían guardarse las preferencias de la applet.

Zehaztu applet-aren hobespenak biltegitratzeko gconf kokalekua.

Erabiltzaile-interfazean kontuan hartu beharrekoak

- **Tekla, gezi, ikono eta botoien izenak**

Izenaren lehenengo zatia maiuskulaz eta bigarrena minuskulaz hasi behar dira (Atzera tekla, Gora gezi, Azpimarratua botoia). Izenaren lehenengo zatiak hitz bat baino gehiago baditu edo hitz bakarra izanik nahasgarria izan badaiteke, komatxoaren artean jarri behar dira (“Dokumentu huts berria” botoia edo “Ezabatu” ikonoa).

- **Botoiak, komandoak, aginduak eta menuetako elementuak**

Elementu hauek itzultzeko irizpideak:

1) Aditza hobeto aurrean jarri, aginduak baitira.

Cerrar ventana

↓ Lehia itxi

Itxi lehia

2) Hobe aditz laguntzailerik ez erabiltzea.

Habilita la opción de autorrellenado para rellenar formularios web

↓ Gaitu ezazu betetze automatikoa web-inprimakiak betetzeko

Gaitu betetze automatikoa web-inprimakiak betetzeko

- **Gerundioak (progresio-mezuak)**

Erabiltzaile-interfazezko kate askok gerundioa erabiltzen dute ekintza bat abian dela adierazteko. Adibidez, “Actualizando información” edo “Procesando solicitud”. Euskaraz *-t(z)en* aditz-forma burutugabearekin adieraziko da progresio hori, beti aditz laguntzailerik gabe.

Actualizando archivo

↓ Fitxategia eguneratzen ari da

Fitxategia eguneratzen

Se está actualizando el archivo

↓ Fitxategia eguneratzen ari da

Fitxategia eguneratzen

- **Egoera-mezuak**

Aurretik aipatutako zenbait gomendio konbinatzen dira mezu hauetan. Batetik, aditzak aurrean joan behar du instrukzioak ematean, eta, bestetik, informazio berrienak aurrean joan behar du. Horrez gain, beste bi esaldi mota aipatu beharra dago:

-Ezezkoak: ezezko partikulak (ez/ezin) aurrean egon behar du ia beti, galdegaia baita.

-Galderak: aditzak amaieran egon behar du beti.

Pulsa F1 para obtener ayuda Para obtener ayuda, pulsa F1	Laguntza lortzeko, sakatu F1
No hay memoria suficiente Memoria insuficiente	Ez dago behar adina memoria
¿Guardar cambios realizados en %1? ¿Desea guardar los cambios realizados en %1?	%1 fitxategian egindako aldaketak gorde nahi dituzu?
(kontuan hartu %1 hori, kasu honetan, fitxategiaren izenarekin ordeztuko dela)	

• Errore-mezuak

Funtsezkoa da zehatza, argia eta laburra izatea (zakarra izatera iritsi gabe). Ahal dela, esaldi-amaierara iritsi aurretik ulertu behar du mezua erabiltzaileak (fitxategi-izena gaizki idatzi duela, eman duen balioa ez dela egokia, diskoa bete egin dela...). Beraz, oso estilo zuzena erabili behar da; literaltasuna alde batera utzi behar da mezua ondo uler dadin, eta sobera dauden elementuak ezabatu behar dira.

Horrez gain, mezuan komando, botoi, aplikazio edo horrelakoren baten izena aipatzen bada, haren jatorrizko izena errespetatu behar da, eta, aurreko atalean azaldu bezala, esaldia ezezkoa bada, ezezko partikularekin (ez/ezin) hasiko da gehienetan, galdegai den heinean. Hona hemen errore-mezuetan agertu ohi diren egitura batzuk:

No se puede...	Ezin da... Ezin izan da... ... huts egin du (ahalik eta gutxien erabili)
No se ha podido... No se pudo...** (inoiz ez)	Ezin da aurkitu... Ezin izan da aurkitu...
...no (está) disponible ...no (es) válido	...ez dago erabilgarri ...ez du balio
Se ha producido un error... Se ha encontrado un error... Hay un error en... Error en... Error durante...	Errore bat gertatu da... -t(z)ean
Se ha producido un problema... Ha habido un problema...	Arazo bat izan da
Existe / No existe	Badago / Ez dago

- **Ser eta estar aditzak**

Gaztelaniaz *ser* eta *estar* aditzak omititu egin daitezke mezuaren jarioetasunari oztoporik egin gabe. Euskaraz, ordea, behar-beharrezkoa da ia beti jartzea.

Dispositivo especificado no válido

Adierazitako gailuak ez du balio

Comando no disponible

Agindua ez dago erabilgarri

- **Berrespen-mezuak**

Sistemak zerbait egiteko berrespena behar duenean agertzen dira berrespen-mezuak. Normalean, galdera bat izaten da, baina, gaztelaniaz, hainbat forma har dezake: “¿Desea...?”, “¿Le gustaría...?”, “¿Continuar?”, “¿Seguro que desea...?”. Euskaraz ez da inoiz aditza bakarrik erabiliko. Horren ordez, “nahi duzu” formula erabiltzea proposatzen da.

test.txt ya existe. ¿Desea reemplazarlo?

test.txt badago. Ordeztu nahi duzu?

Se ha importado el mensaje. ¿Continuar?

Inportatu da mezua. Jarraitu nahi duzu?

¿Seguro que desea cerrar la aplicación?

Ziur aplikazioa itxi nahi duzula?

- **Erabiltzailearen ekintzen jakinarazpen-mezuak (*toast messages*)**

Erabiltzaileak agindutako zerbait egin dela adierazteko, sistemak erabiltzaileari bistaratzen dizkion mezuak dira. Mezu inpersonalak izan ohi dira (singularreko 3. pertsona), eta, eta, kasu horietan, zerbait egin izana da garrantzitsuena; beraz, euskaraz aditzak izan behar du galdegaia eta, horregatik, hasieran jarri behar da.

El archivo se ha cargado correctamente

Kargatu da fitxategia

Se ha eliminado la imagen

Kendu da irudia

Ikusten denez, gaztelaniak bi bideak hartzen ditu, batzuetan *correctamente* erabiltzen dute, eta beste batzuetan ez. Duela gutxi arte oso ohikoa zen euskarazko softwareetan “Fitxategia behar bezala kargatu da”, baina, eztabaiden ondoren, ondorioztatu zen era horretan *behar bezala* azpimarratzen dela (galdegaia baita) eta ez ekintza bera (*kargatu*). Horregatik hobesten da *behar bezala*, *zuzen* eta halakoak ez erabiltzea.

El usuario ha eliminado correctamente el archivo

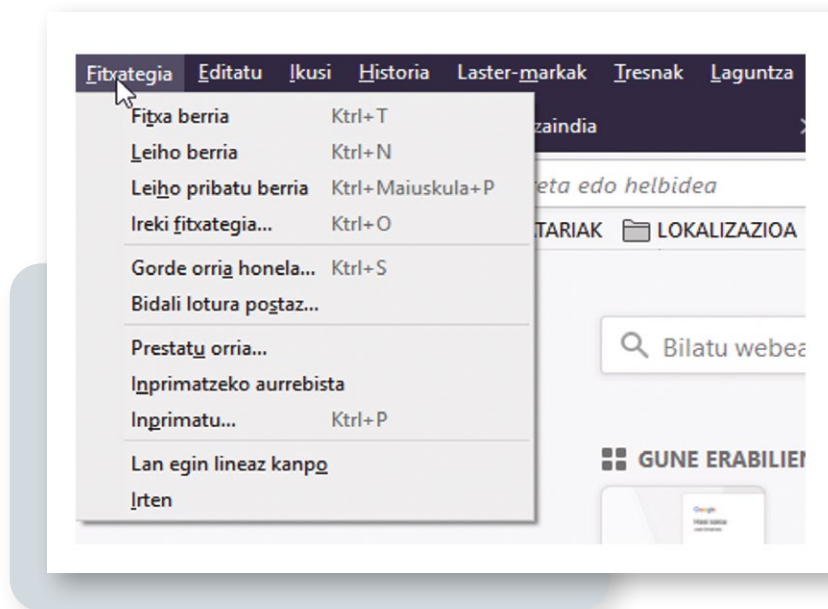
Erabiltzaileak fitxategia kendu du

- **Laster-teklak (*keyboard shortcuts*) vs lasterbideak (*hotkeys*)**

Euskaraz antzeko izena duten arren, ez dira nahasi behar. Biek balio dute erabiltzaileei ekintzak bizkorrago egiten laguntzeko, baina bakoitzaren jatorria eta funtzionatzeko modua desberdinak dira.

Definizioz, laster-tekla tekla-konbinazio bat da, saga edo kursor edun gailu bat erabiltzea eskatuko lukeen zeregin bat egiteko balio duena. Berdinak izaten dira sistema eragilearen programa guztietan eta KTRL tekla (Windows) edo Komando tekla (Mac) hasten dira beti. Gisa honetakoak dira, besteak beste, KTRL+C (kopiatzeko), KTRL+V (itsasteko), KTRL+Z (azken agindua desegiteko). Gailuan edonon gaudela ere joka dezakegu laster-teklaekin.

Lasterbideak [*hotkey* edo (*plain*) *shortcut*], aldiz, software bakoitzak zereginak bizkorrago egiteko dituen tekla-konbinazioak dira. Programa bakoitzak eta hizkuntza bakoitzak bere laster-tekla ditu, eta ekintza bakoitzari dagokion laster-tekla azpimarra txiki batez ageri da. Laster-tekla ALT tekla sakatzean aktibatzen dira beti. Esaterako, Firefox-en ALT+F+L sakatzuz gero, lehenik Fitxategia menua irekiko da, eta, segituan, Leiho berria.

Ikus daitekeenez, lasterbidearen eta laster-teklaaren konbinazioen bigarren letra ez du zertan bat etorri. Adibidez, orria gordetzeko KTRL+S eta ALT+F+D dira Word 2016n.

Itzulgaian, menuetako ekintzetan lasterbideak & ampersand batekin markatuta daude. Hau da, & ikurraren ostean dagoen hizkia izango da lasterbidea. Esaterako: &Save > &Guardar > Gor&de (ingelesez ALT+S izango da lasterbidea; gaztelaniaz, ALT+G eta, euskaraz, ALT+F+D).

Gogoratu hizkuntza bakoitzak bere lasterbideak dituela; izan ere, ezinezkoa izango litzateke ingelesezko S lasterbidea mantentzea euskaraz Gorde hitzarekin, ez baitauka srik.

Ahal dela, jatorrizko lasterbidea mantentzea gomendatzen da, baina horren gainera, badago urrezko beste arau bat: ekintzen maila bereko lasterbideak ez errepikatzea. Adibidez, menu batean In&portar > In&portatu jarri bada, ezin da maila berean E&xportar > Es&portatu jarri. Demagun ALT+p sakatzen duela erabiltzaileak. Zer egingo luke programak, esportatu ala inportatu? Sistema zoratu egingo litzateke, bi funtzio zeharo desberdinek lasterbide bera edukiko luketelako.

Erabiltzailearentzako laguntzan (UA edo *User Assistance*) kontuan hartu beharrekoak

Dokumentazioaren atala izaten da arazo gutxien ematen duen lokalizazioko testu mota. Terminologia fin zaindu behar da eta interfazeari egiten zaizkion erreferentziak ondo egiaztatu behar dira; baina, bestela, testu arrunt bat, esaldi oso eta paragrafoduna itzultzean datza.

Interfazearen erreferentziak egiaztatzea zertan datzan azaltzeko, hona hemen adibide bat. Haurren kontua ezabatzeko argibide batzuk dira, urratsez urrats.

1. Quite la cuenta de su hijo/a de los dispositivos en los que haya iniciado sesión.
2. En su dispositivo, abra la aplicación XX.
3. Seleccione a su hijo o hija.
4. Pulse Administrar configuración > Información de la cuenta > Eliminar cuenta.

-
1. Kendu haurraren kontua saioa hasita duen gailuetatik.
 2. Zure gailuan, ireki XX aplikazioa.
 3. Hautatu haurra.
 4. Sakatu Kudeatu ezarpenak > Kontuaren informazioa > Ezabatu kontua.

Laugarren puntuan Erabiltzaile interfazearen (UI edo *User Interface*) atal jakin batzuei egiten zaie erreferentzia hitzez hitz. Horrek esan nahi du atal horiek ondo euskaratzeko euskarazko UIra jo behar dela, eta horiek nola itzulita dauden begiratu. Demagun libreki itzuli direla, eta “Kudeatu ezarpenak” jarri beharrean “Administratu ezarpenak” jarri dela. Erabiltzaileak urratsei jarraitzen badie, nahasi egingo da urrats horretara heltzen denean, ez baitu aurkituko “Administratu ezarpenak” aukera softwarean. Horregatik, aurretik esan bezala, Ula UA baino lehenago itzuli behar da.

Bestalde, batzuetan gerta liteke softwarea bera ez itzultzea eta dokumentazioa bakarrik euskaratzea. Kasu horretan, argi dago, UIari egiten zaizkion erreferentziak itzuli gabe utzi beharko dira.

Azkenik, laguntza-dokumentu hauetan, askotan irudiak eta grafikoak erabiltzen dira argibide modura. Irudiak interfazearen pantaila-argazkiak direnean, softwarearen xede-hizkuntzako pantaila-argazki baliokideak egin beharko dira.

Legezko oharretan kontuan hartu beharrekoak

Softwareen legezko oharrek, zerbitzu-baldintzek, erabilera-oharrek eta cookie-oharrek badituzte berezitasunak.

Batetik, **zuzentasuna**. Berebiziko garrantzia dauka testu mota honetan esanahiak. Aurreko testu motetan itzulsormena⁶ presenteago dago, baina legezko testuetan oso zuhur jokatu behar da esaten denarekin; izan ere, itzulpen-akatsak erreklamazioetarako, salaketetarako edo bestelako arazo legaletarako zirrikituak dira.

Bestetik, **hizkera**. Alor juridiko-ekonomikoari buruzko hizkera erabiltzen dute mota honetako testuek; beraz, arlo horretako estiloa erabili beharko da euskaraz.

Azkenik, **letra larrien erabilera**. Legezko testuetan gaztelaniako testuen letra larriei jarraitu behar diegu aurretik definitutako termino legalen kasuan. Hitz horiek kakotz artean agertu ohi dira testuan lehenbiziko aldiz aipatzen direnean, errazago identifikatu ahal izateko, eta gero, testuan zehar letra larriz markatu ohi dira, anbiguotasunik egon ez dadin eta testua interpretatzea errazagoa izan dadin.

Te agradecemos que uses los productos y los servicios de Google (en adelante, los “Servicios”). Si resides habitualmente en el Espacio Económico Europeo [...]

El uso de nuestros Servicios implica la aceptación de estas condiciones. Te recomendamos que las leas detenidamente.

↓ Eskerrik asko gure produktuak eta zerbitzuak erabiltzeagatik (aurrerantzean, “Zerbitzuak”). Europako Esparru Ekonomikoan edo Suitzan bizi bazara [...]

Gure zerbitzuak erabilita, baldintza hauek onartzen dituzu. Irakur itzazu arretaz.

Eskerrik asko gure produktuak eta zerbitzuak erabiltzeagatik (aurrerantzean, “Zerbitzuak”). Europako Esparru Ekonomikoan edo Suitzan bizi bazara [...]

Gure Zerbitzuak erabilita, baldintza hauek onartzen dituzu. Irakur itzazu arretaz.

⁶ Itzulpena eta sormena konbinatzen dituen itzulpengintzaren espezialitate bat, batez ere, marketin- eta publizitate-testuetan erabilia.

Azpidazketan aritzeko jarraibideak

12

12 Azpidazketan aritzeko jarraibideak

Osakidetzan, askotan txertatu behar izaten dira euskarazko azpigituluak erdaraz sortutako bideoetan, dela iragarki-kanpainetan, dela prestakuntza-bideoetan. Hori dela eta, atal honetan, azpidazketan aritzeko jarraibide labur batzuk azalduko dira, Josu Barambonesen eta Beatriz Zabalondoren [Ikus-entzunezko itzulpena](#) liburuan oinarrituta.

Azpidazketaren ezaugarri orokorrak

- **Egokitzapena**

Azpidatzietan, egokitzapena egingo da, itzulpen laburtua, nolabait esan. Ez dago den-dena eman beharrik, funtsezkoena baizik. Hain zuzen ere, jarraian ikusiko diren beharrezko murrizketak aplikatuz gero, argi dago ezin dela jatorrizkoan esaten den informazio guzti-guztia eman azpigituluan, eta, testuinguruaren arabera, erabaki beharko da zer den ezinbestekoa ematea eta zer omiti daitekeen.

Horrez gain, informazioa ahalik eta modu naturalenean emateko hizkuntza-baliabideak erabili beharko dira.

- **Lerro bateko edo biko azpidatziak**

Azpidatzi bat lerro batekoa edo bikoa izan behar da, gehienez ere. Normalean, pantailaren behealdean agertzen da.

- **Lerroko 35 karaktere**

Lerroko 35 karaktere inguru onartzen dira. Hitz-tarteak eta puntuazio markak ere karaktere gisa zenbatzen dira.

- **6 segundoen araua**

Azpidatziak pantailan egon beharreko denbora erabakitzeko, jatorrizko ahozko ekoizpenaren abiadurari eta erritmoari eta ikusleek ustez duten irakurketa-abiadurari erreparatu behar zaie. Alabaina, ikusleen irakurketa-abiadura datu heterogeneoa dela kontuan hartuta, oso zaila da azpidatzien abiadurari buruzko irizpide finko eta itxi bat ezartzea. Hala ere, azken hamarkadetan, azpidazketaren alorrean 6 segundoen arauari jarraitu zaio. Arau horren arabera, ikuslea 2 lerro eta lerro bakoitzeko 35 karaktere irakurtzeko gai da 6 segundoan.

Beraz, azpidatzi batean sartu ahal den karaktere kopurua azpidatziak pantailan irauten duenaren arabera izango da. Hementxe daude baliokidetzak:

SEGUNDO	KARAKTERE	SEGUNDO	KARAKTERE	SEGUNDO	KARAKTERE
00:04	2	02:04	26	04:04	49
00:06	4	02:06	27	04:06	50
00:08	6	02:08	28	04:08	51
00:10	5	02:10	29	04:10	52
00:12	6	02:12	30	04:12	53
00:14	7	02:14	31	04:14	54
00:16	8	02:16	32	04:16	55
00:18	9	02:18	33	04:18	56
00:20	10	02:20	34	04:20	57
00:22	11	02:22	35	04:22	58
01:00	12	03:00	36	05:00	59
01:02	13	03:02	37	05:02	60
01:04	14	03:04	38	05:04	61
01:06	15	03:06	39	05:06	62
01:08	16	03:08	40	05:08	63
01:10	17	03:10	41	05:10	64
01:12	18	03:12	42	05:12	65
01:14	19	03:14	43	05:14	66
01:16	20	03:16	44	05:16	67
01:18	21	03:18	45	05:18	68
01:20	22	03:20	46	05:20	69
01:22	23	03:22	47	05:22	70
02:00	24	04:00	48	06:00	70
02:02	25	04:02	49		

- **Planoak eta sekuentziak errespetatzea**

Komeni da azpidatziak antolatzea film edo ikus-entzunezkoaren soinu eta irudien parean. Ahal dela, kontuan hartuko dira plano- eta sekuentzia-aldaketak, baita pertsonaiek edo narratzaileek zer erritmotan hitz egiten duten ere, hau da, hitz egiten dutenek egiten dituzten eten eta isiluneak.

- **Etenak azpidatzien artean**

Azpidatzi batetik bestera etena egin behar da: azpidatzi baten eta hurrengoaren artean tartetxo bat utzi behar da, bestela, ikuslearen begiak ez du antzemango noiz aldatu den azpidatzia.

Hizkuntza-irizpideak

- **Azpidaztea ez da itzultzea**

Batetik, ezin da jatorrizko testu guztia itzuli, eta, nahi eta nahi ez, ia beti laburtu egin behar da jatorrizkoan esandakoa, muga fisikoengatik, bistan denez. Bestetik, audio-kanalari ez baizik irudizkoari dagozkion segmentuak ere eman behar dira azpidatzietan (egunkari-tituluak, kartelak, eta abar). Beraz, azpidazketa egokitzapena da.

- **Laburtasuna**

Jatorrizko ikus-entzunezkoan esandakoaren ideia bat emateko hainbat azpidatzi egin behar badira, ahalik eta azpidatzi gutxien egitea da joera, ikusleak haria gal ez dezan.

- **Zuzen eta egoki**

Azpidatzi bakoitzak osotasun semantiko eta sintaktikoa gorde behar du, eta koherentzia eta kohesioa dira elkarriketak ulertzeko bidea. Horrez gain, azpidatzietako testuaren zatikatzea unitate gramatikalak errespetatuta egin behar da, hala lerroz lerrokoa nola proiektio batetik besterakoa.

- **Errepikak saihestu**

Izen bereziak nahiz esaldi edo errepikak ez dira behin eta berriro azpidatziko.

Arau ortotipografikoak

Azpitituluak irakurtzeko denbora nahikoa emateaz gain, gogoan izan behar da azpidatziak bisualki ere atseginak izan behar direla, eta, ildo horretatik, komeni da azpidatziak puntuazio-markaz ez betetzea, irakurketa arindu behar zaiolako ikus-entzuleari.

- Letrakera arruntez idazten dira azpidatziak.

- Letra larriak gutxitan erabiltzen dira.

- Hauek eman ohi dira letra etzanez: gutunak, abestiak, liburuetakoa aipuak, telebista nahiz irratiko ahotsek diotena, edo film beraren barruan beste hizkuntza batean esaten dena.

- Zenbakiak zifretan ematen dira.
- Puntuak eta komak idazketa arrunteko balio bera dute. Puntu eta koma ez da inoiz erabiltzen.
- Bi puntuek eta harridura- eta galdera-ikurrek erabilera arrunta dute.
- Marra luzea elkarrizketak markatzeko erabiltzen da. Marra luzea markatuko da bakarrik azpidatzi berean bi pertsonak hitz egiten badute, eta, orduan, beheko lerrokoari bakarrik jarriko zaio.
- Eten puntuek bi funtzio nagusi izango dituzte:
 - a) Azpidatzi batean esaldi bat ez dela amaitu adierazteko:

Ez diogu inori ezer esan behar,
ez pazienteari ez familiari...
...protokoloa abiarazi behar dugu.
Arauk ezagutzen ditugu.
 - b) Pertsona batek zalantza-edo agertzen duenean hizketaldian:

Non daukazu min?
—Zera... orain esango dizut.
- Komatxoak ez dira erabiltzen. Letra etzanaren alde egiten da; izan ere, komatxoak erabilia bi karaktere gehitzen zaizkio azpidatziari.
- Parentesiak oso gutxitan erabiltzen dira.

**Itzultzaile
automatikoa eta
postedizioa**

13

13 Itzultzaile automatikoa eta posteditzioa

Azken urteotan, asko garatu dira hizkuntza-teknologiak, eta argi dago itzulpen automatikoko (IA) sistemak gure egunerokoaren parte direla. Erregeletan edota estatistiketan oinarritutako itzulpen automatikoko sistemek sare neuronaletan oinarritutakoei eman diete bidea, eta gaztelania-euskara-gaztelania hizkuntza-konbinazioan emaitza oso onak ematen dituzten tresnak garatzen ari dira.

Gaur egun, hizkuntza-konbinazio horretan, besteak beste, honako tresna hauek daude erabilgarri:

- [Eusko Jaurlaritzaren Itzultzaile Neuronal](#)
- Elhuyarrek garatutako [Itzultzaile automatikoa \(neuronal\)](#)
- [EITBren Batua.eus itzultzailea](#) (albisteak itzultzeko, batez ere)

Tresna horietako gehienak publikoak dira, baina, itzulpenak berrikusi beharra dago. Itziar Cortése eta Saroi Jauregik Senez aldizkarian argitaratutako “[Itzultzaile automatikoa: mehatxua ala aukera?](#)” artikuluan ondo azaltzen duten bezala, “itzulpen automatikoa denon eskura dago, Internet eskuragarri duen edonork erabil dezake, eta erabiltzailearen erantzukizuna da emaitza hori zertarako eta nola erabili”. Beraz, edonora bidaltzeko edo argitaratzeko testu bat itzultzaile automatikoaren bidez euskaratu edo gaztelaniaratu nahi izanez gero, argi eduki behar da ezinbestekoa izango dela sistema automatikoak ematen duen emaitza berrirakurri eta behar den neurrian posteditatzea.

Lerro batean bilduta: **beti-beti berrirakurri eta posteditatu behar da itzulpen automatikoaren emaitza.**

Itzulpen automatikoaren erabilera aurreratua egitea: posteditatzea

Posteditatzea itzulpen automatikoko testu bat berrirakurri eta beharrezkoak diren doikuntzak egitea da, testua egokia eta zuzena izan dadin. Posteditatzea deritza itzultzaileek/zuzentzaileek sistema automatikoen bidez itzuli diren testuak orraztean egiten duten lanari. Posteditatzean, besteak beste, egon litezkeen akats ortografiko, gramatikal, terminologiko, sintaktiko eta estilistikoak zuzendu beharko dira, eta testua bere beharretara egokitu.

Itzulpen automatikoak (eta posteditzioak) laguntza bat izan behar du erabiltzen duenarentzat. Beraz, kasuan-kasuan erabaki beharko da IA erabiltzeak denbora edota esfortzua aurrezten duen; izan ere, baliteke testu motak, edukiaren konplexutasunak

edota gaiaren espezializazio-mailak IAren emaitza baldintzatzea. Hortaz, egoera bakoitzean, IAren emaitzen baliagarritasuna neurtu beharko da. Ildo horretatik, Nora Aranbarriren [“Ba al dago lekurik euskararako postedizioarentzat?”](#) artikuluan (Senez aldizkaria), 5 hitzen teoria eta 3 segundoen araua aipatzen dira. “5 hitzen teoriaren arabera, posteditoreak itzulpenaren lehenengo eta azken 5 hitzak irakurri behar ditu, eta erabilgarritasuna hortik ondorioztatu. Aldiz, 3 segundoen teoriaren arabera, denbora tarte hori uzten zaio posteditoreari, nahi duena irakurri eta erabaki bat hartzeko. Bien oinarrian, zera dago: posteditoreari irizpide bat edo beste ematea, ahalik eta azkarren har dezan erabakia”.

Bibliografia

14

14 Bibliografia

ANSUATEGI, Eukene eta UBEDA, Marimar: *Erreferentzia bibliografikoak euskaraz. Vancouver estiloa jarraituz*, [Internet], OEE eta UEU, Donostia, 2018, [Kontsulta: 2020/08/26].

Eskuragarri:

<http://www.osagaiz.eus/public/site/images/ielezgarai/Erreferentzia-bibliografikoak-euskaraz-vancouver-estiloa.pdf>

ARANBERRI, Nora: “Ba al dago lekurik euskararako postedizioarentzat?” [Internet], *in Senez*, 47 (2016), [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: <https://eizie.eus/eu/argitalpenak/senez/20161103/13aranberri>.

BARAMBONES, Josu eta ZABALONDO, Beatriz: *Ikus-entzunezko itzulpena* [Internet], UEU, Bilbo, 2006, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: <https://www.buruxkak.eus/liburua/ikus-entzunezko-itzulpena/238>.

BERRIA (2018): Estilo-liburua, Donostia. <https://www.berria.eus/estiloliburua>

BFA: *Adinekoak eta Hedabideak Bizkaian* [Internet], Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Saila, Bilbo, 2011, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: https://www.bizkaia.eus/home2/Archivos/DPT03/Temas/Pdf/medios_WEB_eu.pdf?hash=5dc5a42605f0f8dcbce0d56bdb7e5767&idioma=EU.

CORTES, Itziar eta JAUREGI, Saroi: “Itzultzaile automatikoa: mehatxua ala aukera?” [Internet], *in Senez*, 50 (2019), [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: <https://eizie.eus/eu/jarduerak/argitalpenak/senez/senez-50-2019/itzultzaile-automatikoa-mehatxua-ala-aukera>.

ELHUYAR ETA UPV/EHU: Zientzia eta teknologiaren hiztegi entziklopedikoa, Donostia.

<https://zthiztegia.elhuyar.eus/>

ETXEBARRIA, Jose Ramon: *Zientzia eta teknikako euskara arautzeko gomendioak* [Internet], Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Gasteiz, 2011, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/eima_estilo_liburu/eu_def_adjuntos/Zientzia_22_06.pdf.

EUSKALTZAINDIA: *Arauk*, Bilbo. <http://www.euskaltzaindia.eus>

EUSKALTZAINDIA: *Euskal Gramatika. Lehen Urratsak (EGLU) I, II, III, IV, V, VI, VII* [Internet], Euskaltzaindia, Bilbo, 1985-2011, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: <https://www.euskaltzaindia.eus/hizkuntza-baliabideak/baliabide-orokorrak/arauk>

EUSKALTZAINDIA: *Euskara Batuaren Eskuliburua (EBE): A-tik Z-ra, zalantzak eta argibideak* [Internet], Euskaltzaindia, Bilbo, 2018, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: https://www.euskaltzaindia.eus/index.php?option=com_ebe&view=bilaketa&task=sarrera&Itemid=1161

EUSKALTZAINDIA: *Euskaltzaindiaren Hiztegia* [Internet], Euskaltzaindia, Bilbo, 2013, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: https://www.euskaltzaindia.eus/index.php?option=com_hiztegianbilatu&view=frontpage&Itemid=410&lang=eu.

EZEZAGUNA: *EHAAn argitaratu behar diren testuen aurkezpenaren eta estiloaren gaineko arau orokorrak*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz, 2020.

EZEZAGUNA: *Erakunde irudiaren eskuliburua – Komunikazioa*, EHU, 2006. [Kontsulta: 2022/05/11].

Eskuragarri: https://www.ehu.es/documents/2947353/2965389/MIC_KOMUNIKAZIOA_COMUNICACION.pdf/99da4cf8-c2b5-4c4a-9334-91f318d0d9f7?t=1412871566000

EZEZAGUNA: *Ortotipografia*, Eusko Legebiltzarra – Itzulpen Zerbitzua.

FERNÁNDEZ, June: *Euskararen erabilera inklusiboa* [Internet], UPV/EHUko Berdintasunerako Zuzendaritza eta Pikara Magazine, Bilbo, 2018, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: <https://www.ehu.es/documents/2007376/12795677/Euskararen-erabilera-inklusiboa.pdf/9d3417d4-4479-9b9c-e744-a49c31e65369>

Fundéu: *Escribir en Internet. Guía para los nuevos medios y las redes sociales*, Galaxia Gutenberg, Bartzelona, 2012.

GARZIA, Juan: “*Aditza amaieran?*” [Internet], in 31 eskutik bloga (2013), [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: <http://31eskutik.eizie.eus/2013/05/06/aditza-amaieran/>

GARZIA, Juan: *Kalko okerrak* [Internet], Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Gasteiz, 2005, [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: http://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/eima_estilo_liburu/eu_def/adjuntos/kalko_okerrak.pdf

GARZIA, Juan: *Puntuazioa egoki erabiltzeko gida: oinarriak, jarraibideak eta aholkuak* [Internet], Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Gasteiz, 2014, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: http://www.euskadi.eus/web01-a2aznscp/es/k75aWebPublicacionesWar/k75aObtenerPublicacionDigitalServlet?R01HNoPortal=true&N_LIBR=051476&N_EDIC=0001&C_IDIOM=eu&FORMATO=.pdf

GARZIA, Juan: *Esaldiaren antolaera. Funtzio informatiboak gako*, Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua, Bilbo, 2014.

GARZIA, Juan: *Esaldiak josten. Anaforak, lokailuak, aditz-isiltzea, sasimenderakuntza, nominalizaziozko joskera, esaldi-adjektiboak, joskeren aukera, puntuazio elkargailu*, Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua, Bilbo, 2017.

HAEE: *IVAPeko estilo-liburua* [Internet], Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea, Gasteiz, 2005, [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: https://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/euskalduntze_argit/eu_def/adjuntos/estilo_liburua.pdf

IÑURRIETA, Iñaki: “Legeen izenez II” [Internet], *in* 2tzul (2012), [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: <https://eizie.eus/eu/argitalpenak/azterketak-txostenak/2tzul/legeen-izenez-ii>

IZO: *Itzulpen eta Berrikusketak-irizpideak: Erabakiak eta gomendioak* [Internet], [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: https://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/itzulpen_irizpideak/es_def/adjuntos/Hizkuntza-irizpideak.pdf

LIBREZALE: *Estilo-liburua*. <https://librezale.eus/wiki/Estilo-liburua>

LÓPEZ, Ane: *Lokalizazio-moduluko apunteak*, Itzulpengintza eta Teknologia Graduondokoa, UEU eta UPV/EHU, Eibar, 2015.

MEJUTO, Gilen: “Arau-izenburuen katramila sintaktikoak” [Internet], *in* Senez, 49 (2018), [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: <https://eizie.eus/eu/argitalpenak/senez/2018/arau-izenburuen-katramila-sintaktikoak>

MICROSOFT: *Basque Style Guide*. <https://www.microsoft.com/en-us/language>

MUJIKA, Alfontso: *Letra larriak erabiltzeko irizpideak* [Internet], Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Gasteiz, 2008, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/eima_estilo_liburu/eu_def/adjuntos/letra_larriak.pdf

ONOMASTIKA BATZORDEA: *Kale eta karriken izenak hautatzeko eta idazteko irizpideak* [Internet], Euskaltzaindia, Bilbo, 2019, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: https://www.euskaltzaindia.eus/dok/iker_jagon_tegiak/82190.pdf

PETRIRENA, Patxi: *Administrazioko testugintzaren lantegia ikastaroko apunteak*, EIZIE, online, 2019.

PETRIRENA, Patxi: “Desegoki* gerundiotuz” [Internet], *in* Administrazioa Euskaraz, 110 (2020), [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: <https://apps.euskadi.eus/r61-appadmeu/eu/t59auUdaWar/R1?locale=eu>

PETRIRENA, Patxi: *Morfosintaxiaren inguruko zalantzak eta argibideak* [Internet], Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Gasteiz, 2011, [Kontsulta: 2020/11/19].

Eskuragarri: https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/eima_estilo_liburu/eu_def/adjuntos/MORFOSINTAXIA_PDFa.pdf

PETRIRENA, Patxi: “Legeen izenez” [Internet], *in* 2tzul (2011), [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri:

<https://eizie.eus/eu/argitalpenak/azterketak-txostenak/2tzul/legeen-izenez-eta-parteez>

UPV/EHU: *APA estiloa: Nola aipatu eta osatu bibliografia* [Internet], UPV/EHU, Bilbo, 2019 [Kontsulta:2020-08-26]. Eskuragarri:<https://addi.ehu.es/bitstream/handle/10810/42398/Gu%C3%ADa-Gidaliburua.pdf?sequence=9&isAllowed=y>

ZENBAITEN ARTEAN: *Donostia Unibertsitate Ospitaleko alta-txostenak*, Donostia Unibertsitate Ospitalea – Komunikazio Unitatea, Donostia, 2014.

ZENBAITEN ARTEAN: *Feminismoa eta Berdintasuna Hiztegia* [Internet], Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Araba, 2020, [Kontsulta: 2020/12/16].

Eskuragarri:https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/hiztegiak_euskara/eu_def/adjuntos/WEB_FEMINISMO_ETA_BERDINTASUN_HIZTEGIA.pdf

ZENBAITEN ARTEAN: *Osasun mentalaren gainean komunikatzeko estilo-gida: hitzek badute zer esana* [Internet], SALUD MENTAL ESPAÑA konfederazioa, Madril, 2018, [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: <https://www.consaludmental.org/publicaciones/Guia-estilo-salud-mental-euskera.pdf>

ZUBIMENDI, Joxe Ramón: *Ortotipografia* [Internet], Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Gasteiz, 2004, [Kontsulta: 2020/11/19]. Eskuragarri: http://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/eima_estilo_liburu/eu_def/adjuntos/ortotipografia.pdf

Eranskinak

15

>> I. eranskina

Osakidetzan gehien erabiltzen diren testu motak

Aurretik aipatutako estilo-irizpide guztiak aplikatzeko orduan, landuko den testu mota zein den identifikatu behar da. Hori dela eta, Osakidetzak, 2016. urtean, kanpoko zein barruko erabiltzaileekin gehien erabiltzen diren dokumentuen sailkapen bat egin zuen. Hona hemen proiektu horretako lantaldeak egindako zerrenda, dokumentuen erabilera esparruaren eta generoaren arabera.

DOCUMENTOS DEL ÁREA ASISTENCIAL	ASISTENTZIAREN ARLOKO DOKUMENTUAK
Información y consejos sobre enfermedad	Gaixotasunari buruzko informazioa eta aholkuak
Dieta	Dieta
Ejercicios	Ariketak
Tratamiento	Tratamendua
Cuidados y recomendaciones	Zainketak eta gomendioak
Cuestionario	Galdetegia
Test de valoración	Balorazio-testa
Informe médico de salud para valoración de dependencia	Menpekotasuna baloratzeko osasun-txosten medikoa
Volante médico de interconsulta	Kontsultarteko bolante medikoa
Solicitud de prueba médica	Proba medikoa egiteko eskaria
Información y preparación para la realización de prueba médica	Proba medikoa egiteko informazioa eta prestaketa
Solicitud de intervención quirúrgica	Ebakuntza kirurgikoa egiteko eskaria
Consentimiento informado	Baimen informatua
Informe de prueba médica	Proba medikoari buruzko txostena
Informe de intervención quirúrgica	Ebakuntza kirurgikoari buruzko txostena
Informe de cuidados de enfermería	Erizaintzako zainketei buruzko txostena
Informe médico de alta	Alta-txosten medikoa
Alta voluntaria del paciente	Pazientearen borondatezko alta
Parte de lesiones	Lesioei buruzko partea
Informe de accidente o agresión	Istripu edo erasoei buruzko txostena

DOCUMENTOS DE LA ADMINISTRACIÓN SANITARIA	ADMINISTRAZIO SANITARIOAREN ARLOKO DOKUMENTUAK
Hoja o Tique de cita previa	Hitzordur-orria edo -tiketa
Justificante de asistencia	Bertaratze-agiria
Solicitud de elección de médico	Medikua aukeratzeko eskaria
Solicitud de documentación clínica	Dokumentazio klinikoaren eskaria
Solicitud de segunda opinión médica	Bigarren iritzi medikoaren eskaria
Normas de funcionamiento	Funtzionamendu-arauak
Solicitud de gastos por prestación sanitaria	Prestazio sanitarioen gastuen eskaria
Solicitud de facturación a terceros	Hirugarrenei fakturatzeko eskaria
Elección de menú	Menu-aukeraketa
Hoja de reclamaciones y sugerencias	Erreklamazio- eta iradokizun-orria

DOCUMENTOS DEL ÁREA DE LA COMUNICACIÓN Y LOS RECURSOS HUMANOS	KOMUNIKAZIOAREN ETA GIZA BALIABIDEEN ARLOKO DOKUMENTUAK
Oficio	Ofizioa
Carta	Gutuna
Mensaje de correo electrónico	Mezu elektronikoa
Página web	Webgunea
Anuncio	Iragarkia
Nota de prensa	Prentsa-oharra
Hoja de solicitud	Eskabide-orria
Hoja de reclamaciones y sugerencias	Erreklamazio- eta iradokizun-orria

DOCUMENTOS DEL ÁREA ECONÓMICO-FINANCIERA	EKONOMIA ETA FINANTZAREN ARLOKO DOKUMENTUAK
Presupuesto	Aurrekontua
Pedido	Eskaera
Factura	Faktura
Contrato administrativo	Administrazio-kontratua
Liquidación de gastos de viaje	Bidaia-gastuen kitapena
Solicitud de pago de congresos, jornadas y cursos	Kongresu, ikastaro eta jardunaldietarako ordainketa-eskaera

>> II. eranskina

Osakidetzako osasun-zentroak

ARABAKO ERRIOXAKO ESI-A	
Centro de Salud de Labastida	Bastidako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Laguardia	Guardiako Osasun Zentroa
Consultorio de Baños de Ebro	Mañuetako Kontsultategia
Consultorio de Barriobusto	Gorribustoko Kontsultategia
Consultorio de Elciego	Eltziegoko Kontsultategia
Consultorio de Elvillar	Elvillarko Kontsultategia
Consultorio de Kripan	Kripango Kontsultategia
Consultorio de Labraza	Labrazako Kontsultategia
Consultorio de Lanciego	Lantziegoko Kontsultategia
Consultorio de Lapuebla de Labarca	Lapuebla de Labarcako Kontsultategia
Consultorio de Leza	Lezako Kontsultategia
Consultorio de Moreda de Álava	Moredako Kontsultategia
Consultorio de Navaridas	Navaridasko Kontsultategia
Consultorio de Oyón	Oiongo Kontsultategia
Consultorio de Samaniego	Samaniegoko Kontsultategia
Consultorio de Villabuena de Álava	Villabuenako Kontsultategia
Consultorio de Viñaspre	Binasperiko Kontsultategia
Consultorio de Yécora	Ekorako Kontsultategia
Hospital de Leza	Lezako Ospitalea

ARABAKO ESI-A	
Ambulatorio de Olaguibel	Olagibelgo Anbulatorioa
Centro de Salud Aranbizkarra 1	Aranbizkarra-1 Osasun Zentroa
Centro de Salud Aranbizkarra 2	Aranbizkarra-2 Osasun Zentroa
Centro de Salud de Abetxuko	Abetxukoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Campezo	Kanpezuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Espejo	Espejoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Gazalbide-Txagorritxu	Gazalbide-Txagorritxuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Habana-Cuba	Habana-Kubako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Iruña de Oca	Iruña Okako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Lakua-Arriaga	Lakua-Arriagako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Lakuabizkarra	Lakuabizkarreko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Legutiano	Legutioko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Olarizu	Olarizuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Salburua	Salburuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Salvatierra	Aguraingo Osasun Zentroa
Centro de Salud de San Martín	San Martingo Osasun Zentroa
Centro de Salud de Sansomendi	Sansomendiko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zabalgana	Zabalganeko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zaballa (Centro Penitenciario)	Zaballako Osasun Zentroa - Espetxea
Centro de Salud de Zaramaga	Zaramagako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zuia-Murgia	Zuia-Murgiako Osasun Zentroa
Centro de Salud del Casco Viejo	Alde Zaharreko Osasun Zentroa
Consultorio de Alda	Aldako Kontsultategia
Consultorio de Alegría-Dulantzi	Dulantziko Kontsultategia
Consultorio de Antoñana	Antoñanako Kontsultategia
Consultorio de Apellániz	Apilaizgo Kontsultategia
Consultorio de Arraia-Maeztu	Arraia-Maeztuko Kontsultategia
Consultorio de Asparrena-Araia	Asparrena-Araiako Kontsultategia

ARABAKO ESI-A	
Consultorio de Barrundia-Ozaeta	Barrundia-Ozaetako Kotsultategia
Consultorio de Berantevilla	Berantevillako Kotsultategia
Consultorio de Bergüenda	Bergondako Kotsultategia
Consultorio de Bernedo	Bernedoko Kotsultategia
Consultorio de Durana	Duranako Kotsultategia
Consultorio de Fontecha	Fontechako Kotsultategia
Consultorio de Kontrasta	Kontrastako Kotsultategia
Consultorio de Lagrán	Lagrango Kotsultategia
Consultorio de Lantarón-Salcedo	Lantaron-Salcedoko Kotsultategia
Consultorio de Orbiso	Orbisoko Kotsultategia
Consultorio de Otxandio	Otxandioko Kotsultategia
Consultorio de Peñacerrada	Urizarreko Kotsultategia
Consultorio de Puentelarrá	Larrazubiko Kotsultategia
Consultorio de Ribera Alta-Pobes	Erriberagoitia-Pobesko Kotsultategia
Consultorio de Ribera Baja-Rivabellosa	Erriberabeitia-Ribabellosako Kotsultategia
Consultorio de Salinas de Añana	Gesaltza-Añanako Kotsultategia
Consultorio de San Vicente de Arana	Done Bikendi Haraneko Kotsultategia
Consultorio de Ubidea	Ubideko Kotsultategia
Consultorio de Ullíbarri-Arana	Uribarri Haraneko Kotsultategia
Consultorio de Urkabustaiz-Izarra	Urkabustaiz-Izarrako Kotsultategia
Consultorio de Valdegovía	Gaubeako Kotsultategia
Consultorio de Zambrana	Zambranako Kotsultategia
Consultorio de Zigoitia-Gopegi	Zigoitia-Gopegiko Kotsultategia
Consultorio de Zuhatzu Kuartango	Zuhatzu Kuartangoko Kotsultategia
Hospital Universitario de Araba - Sede Santiago	Arabako Unibertsitate Ospitalea - Santiago egoitza
Hospital Universitario de Araba - Sede Txagorritxu	Arabako Unibertsitate Ospitalea - Txagorritxuko egoitza

ARABAKO OSASUN MENTALEKO SAREA (AOMS)

Centro de Orientación y Tratamiento Adicciones (COTA)	Mendekotasunen Orientazio eta Tratamendu Zentroa (MOTZ)
Centro de Salud Mental de Ayala-Llodio	Aiara-Laudioko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Salburua	Salburuko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Zabalgana	Zabalganeko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Zaballa (Centro Penitenciario)	Zaballako Osasun Mentaleko Zentroa - Espetxea
Hospital de Día de Psiquiatría	Psikiatriako Eguneko Ospitalea
Hospital Psiquiátrico de Araba	Arabako Ospitale Psikiatrikoa
Servicio de Rehabilitación Comunitaria	Errehabilitazio Komunitarioko Zerbitzua
Unidad de Salud Mental Infanto-Juvenil	Haur eta Gazteen Osasun Mentaleko Unitatea
Unidad Terapéutica Educativa de Vitoria-Gasteiz	Gasteizko Hezkuntza Unitate Terapeutikoa

BARAKALDO-SESTAOKO ESI-A

Ambulatorio de Markonzaga	Markonzagako Ambulatorioa
Ambulatorio de Zaballa	Zaballako Ambulatorioa
Centro de Salud de Kuetu	Kuetoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de La Paz	Bakeako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Lutxana	Lutxanako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Rontegui	Arrontegiko Osasun Zentroa
Centro de Salud de San Vicente	San Bizenteko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Urban	Urbango Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zuazo	Zuhatzuko Osasun Zentroa
Consultorio de La Iberia	La Iberiako Kontsultategia
Consultorio de Retuerto	Retuertoko Kontsultategia
Hospital San Eloy	San Eloy Ospitalea

BARRUALDE-GALDAKAOKO ESI-A

Ambulatorio de Basauri-Ariz	Basauri-Arizko Anbulatorioa
Ambulatorio de Durango	Durangoko Anbulatorioa
Ambulatorio de Galdakao	Galdakaoko Anbulatorioa
Ambulatorio de Llodio	Laudioko Anbulatorioa
Centro de Salud de Abadiño-Matiena	Abadiño-Matienako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Amorebieta-Etxano	Zornotzako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Amurrio	Amurrioko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Arrigorriaga	Arrigorriagako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Bermeo	Bermeoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Durango-Landako	Durango-Landakoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Etxebarri	Etxebarriko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Gernika-Lumo	Gernika-Lumoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Igorre	Igorreko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Kareaga	Kareagako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Lekeitio	Lekeitioko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Markina-Xemein	Markina-Xemeingo Osasun Zentroa
Centro de Salud de Ondarroa	Ondarroako Osasun Zentroa
Consultorio de Abadiño-Zelaieta	Abadiño-Zelaietako Kotsultategia
Consultorio de Amoroto	Amorotoko Kotsultategia
Consultorio de Aperribai	Aperribaiko Kotsultategia
Consultorio de Arantzazu	Arantzazuko Kotsultategia
Consultorio de Areatza	Areatzako Kotsultategia
Consultorio de Arkotxa	Arkotxako Kotsultategia
Consultorio de Arrankudiaga	Arrankudiagako Kotsultategia
Consultorio de Arratzu	Arratzuko Kotsultategia
Consultorio de Artea	Arteagako Kotsultategia
Consultorio de Artziniega	Artziniegako Kotsultategia

BARRUALDE-GALDAKAKO ESI-A	
Consultorio de Atxondo	Atxondoko Kontsultategia
Consultorio de Aulesti	Aulestiko Kontsultategia
Consultorio de Basauri-San Miguel	Basauri-San Migelgo Kontsultategia
Consultorio de Bedia	Bediako Kontsultategia
Consultorio de Berriatua	Berriatuko Kontsultategia
Consultorio de Berriz	Berrizko Kontsultategia
Consultorio de Busturia	Busturiko Kontsultategia
Consultorio de Dima	Dimako Kontsultategia
Consultorio de Ea	Eako Kontsultategia
Consultorio de Elantxobe	Elantxobeko Kontsultategia
Consultorio de Elorrio	Elorrioko Kontsultategia
Consultorio de Ereño	Ereñoiko Kontsultategia
Consultorio de Errigoiti	Errigoitiko Kontsultategia
Consultorio de Etxebarria	Etxebarriko Kontsultategia
Consultorio de Forua	Foruko Kontsultategia
Consultorio de Gaategiz Arteaga	Gaategiz Arteagako Kontsultategia
Consultorio de Gizaburuaga	Gizaburuagako Kontsultategia
Consultorio de Gorozika	Gorozikako Kontsultategia
Consultorio de Ibarangelu	Ibarangeluko Kontsultategia
Consultorio de Ibaruri	Ibaruriko Kontsultategia
Consultorio de Ispaster	Ispasterko Kontsultategia
Consultorio de Iurreta	Iurretako Kontsultategia
Consultorio de Izurtza	Izurtzako Kontsultategia
Consultorio de Larrabetzu	Larrabetzuko Kontsultategia
Consultorio de Lemoa	Lemoako Kontsultategia
Consultorio de Luiaondo	Luiaondoko Kontsultategia
Consultorio de Mañaria	Mañariko Kontsultategia
Consultorio de Mendata	Mendatako Kontsultategia

BARRUALDE-GALDAKAOKO ESI-A

Consultorio de Mendexa	Mendexako Kontsultategia
Consultorio de Morga	Morgako Kontsultategia
Consultorio de Mundaka	Mundakako Kontsultategia
Consultorio de Munitibar	Munitibarko Kontsultategia
Consultorio de Murueta	Muruetako Kontsultategia
Consultorio de Muxika	Muxikako Kontsultategia
Consultorio de Nabarniz	Nabarnizko Kontsultategia
Consultorio de Okondo	Okondoko Kontsultategia
Consultorio de Orduña	Urduñako Kontsultategia
Consultorio de Orozko	Orozkoko Kontsultategia
Consultorio de Respaldiza	Arespalditzako Kontsultategia
Consultorio de Sukarrieta	Sukarrietako Kontsultategia
Consultorio de Ugao-Miraballes	Ugaoko Kontsultategia
Consultorio de Usansolo	Usansoloko Kontsultategia
Consultorio de Zaldibar	Zaldibarko Kontsultategia
Consultorio de Zaratamo	Zaratamoko Kontsultategia
Consultorio de Zeanuri	Zeanuriko Kontsultategia
Consultorio de Zeberio	Zeberioko Kontsultategia
Consultorio de Ziortza-Bolibar	Ziortza-Bolibarko Kontsultategia
Hospital Universitario de Galdakao-Usansolo	Galdakao-Usansoloko Unibertsitate Ospitalea
Hospital de Gernika-Lumo	Gernika-Lumoko Ospitalea

BIDASOKO ESI-A

Ambulatorio de Irun Centro	Irungo Erdialdeko Ambulatorioa
Centro de Salud de Dunboa	Dunboako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Hondarribia	Hondarribiko Osasun Zentroa
Hospital de Bidasoa	Bidasoko Ospitalea

BILBO-BASURTUKO ESI-A	
Ambulatorio de Begoña	Begoñako Anbulatorioa
Ambulatorio de Bombero Etxaniz	Etxaniz Suhiltzailearen Anbulatorioa
Ambulatorio de Deusto	Deustuko Anbulatorioa
Ambulatorio de Doctor Areilza	Areiltza Doktoarearen Anbulatorioa
Ambulatorio de Rekalde	Errekaldeko Anbulatorioa
Ambulatorio de Santutxu-Solokoetxe	Santutxu-Solokoetxeko Anbulatorioa
Ambulatorio de Txurdinaga	Txurdinagako Anbulatorioa
Centro de Salud de Basauri-Urbi (Centro Penitenciario)	Basauri-Urbiko Osasun Zentroa - Espetxea
Centro de Salud de Basurto	Basurtuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Bilbao-Casco Viejo	Zazpikaleetako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Bolueta-Sagarminaga	Bolueta-Sagarminagako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Gazteleku	Gaztelekuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de La Peña	Abusuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Mina del Morro	Larreagaburuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Miribilla	Miribillako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Otxarkoaga	Otxarkoagako Osasun Zentroa
Centro de Salud de San Adrián	San Adriango Osasun Zentroa
Centro de Salud de San Ignacio	San Ignazioko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Santutxu-El Karmelo	Santutxu-Karmeloko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Txurdinaga	Txurdinagako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zorroza	Zorrotzako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zurbaran	Zurbarango Osasun Zentroa
Centro de Salud Javier Saenz de Buruaga	Javier Saenz Buruaga Osasun Zentroa
Centro Infanto Juvenil de Saralegi	Saralegiko Haur eta Gazteen Zentroa
Consultorio de Alonsotegi	Alonsotegiko Kontsultategia
Consultorio de Altamira	Altamirako Kontsultategia
Consultorio de Arangoiti	Arangoitiko Kontsultategia
Consultorio de Irala	Iralako Kontsultategia
Consultorio de La Merced	Mesedeetako Kontsultategia
Hospital Universitario de Basurto	Basurtuko Unibertsitate Ospitalea

BIZKAIKO OSASUN MENTALEKO SAREA (BOMS)	
Administración de la Red Salud Mental de Bizkaia	Bizkaiko Osasun Mentaleko Sareko Administrazioa
Centro de Salud Mental de Adicciones de Novia Salcedo	Novia Salcedoko Osasun Mentaleko Zentroa - Adikzioak
Centro de Salud Mental de Adicciones Julián de Ajuriaguerra	Julian Ajuriaguerra Osasun Mentaleko Zentroa - Adikzioak
Centro de Salud Mental de Barakaldo	Barakaldoko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Barakaldo - Adicciones	Barakaldoko Osasun Mentaleko Zentroa - Adikzioak
Centro de Salud Mental de Basauri	Basauriko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Basauri-Gaztela	Basauri-Gaztelako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Bermeo	Bermeoko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Bombero Etxaniz	Etxaniz Suhiltzailearen Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Derio	Derioko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Durango	Durangoko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Erandio	Erandioko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Ercilla	Ercillako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Galdakao	Galdakaoko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Gernika	Gernikako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Niños y Adolescentes de Barrualde	Barrualdeko Haur eta Nerabeen Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Niños y Adolescentes de Bilbao	Bilboko Haur eta Nerabeen Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Niños y Adolescentes de Ezkerraldea	Ezkerraldeko Haur eta Nerabeen Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Niños y Adolescentes de Uribe	Uribeko Haur eta Nerabeen Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Ortuella	Ortuellako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Otxarkoaga	Otxarkoagako Osasun Mentaleko Zentroa

BIZKAIKO OSASUN MENTALEKO SAREA (BOMS)	
Centro de Salud Mental de Portugalete	Portugaleteko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Santurtzi	Santurtziko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Sestao	Sestaoko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Uribe	Uribeko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Zalla	Zallako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental Julián de Ajuriaguerra	Julian Ajuriagerra Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental Urbi 2	Urbi-2 Osasun Mentaleko Zentroa
Hospital de Bermeo	Bermeoko Ospitalea
Hospital de Día Barakaldo 1	Barakaldo-1 Eguneko Ospitalea
Hospital de Día Barakaldo 2	Barakaldo-2 Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Adicciones de Manuene	Manueneko Eguneko Ospitalea - Adikzioak
Hospital de Día de Adolescentes	Nerabeen Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Basauri	Basauriko Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Durango	Durangoko Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Erandio	Erandioko Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Ermua	Ermuko Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Garamendi	Garamendiko Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Gernika	Gernikako Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Ortuella	Ortuellako Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Sestao	Sestaoko Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Txurdinaga	Txurdinagako Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Uribe	Uribeko Eguneko Ospitalea
Hospital de Día de Uribe-Las Arenas	Uribe-Areetako Eguneko Ospitalea
Hospital de Día Julián de Ajuriaguerra	Julian Ajuriagerra Eguneko Ospitalea
Hospital de Día Unidad de Subagudos del Hospital de Zamudio	Zamudioko Ospitaleko Azpiakutuen Unitateko Eguneko Ospitalea
Hospital de Zaldibar	Zaldibarko Ospitalea
Hospital de Zamudio	Zamudioko Ospitalea

BIZKAIKO OSASUN MENTALEKO SAREA (BOMS)

Miniresidencia de Bilbao-Begoña	Bilbo-Begoñako Egoitza Txikia
Pisos Tutelados de Zaldibar	Zaldibarko Tutoretzapeko Etxebizitzak
Primeros Episodios Barrualde	Barrualdeko Lehen Gertakariak
Primeros Episodios Bilbao	Bilboko Lehen Gertakariak
Primeros Episodios Uribe	Uribeko Lehen Gertakariak
Tratamiento Asertivo Comunitario de Barrualde	Barrualdeko Tratamendu Asertibo Komunitarioa
Tratamiento Asertivo Comunitario de Bilbao	Bilboko Tratamendu Asertibo Komunitarioa
Tratamiento Asertivo Comunitario de Ezkerraldea	Ezkerraldeko Tratamendu Asertibo Komunitarioa
Tratamiento Asertivo Comunitario de Uribe	Uribeko Tratamendu Asertibo Komunitarioa
Tratamiento Asertivo Comunitario para Sin Hogar	Etxegabeen Tratamendu Asertibo Komunitarioa
Unidad Terapéutica Educativa de Ortuella	Ortuellako Hezkuntza Unitate Terapeutikoa

DEBABARRENEKO ESI-A

Almacén de la OSI Debabarrena	Debabarreneko ESIko Biltegia
Ambulatorio de Eibar	Eibarko Ambulatorioa
Centro de Salud de Deba	Debako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Elgoibar	Elgoibarko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Ermua	Ermuko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Torrekua	Torrekuako Osasun Zentroa
Consultorio de Itziar	Itziarko Kontsultategia
Consultorio de Mallabia	Mallabiko Kontsultategia
Consultorio de Mendaro	Mendaroko Kontsultategia
Consultorio de Mutriku	Mutrikuko Kontsultategia
Consultorio de Soraluze	Soraluzeko Kontsultategia
Hospital de Eibar	Eibarko Ospitalea
Hospital de Mendaro	Mendaroko Ospitalea

DEBAGOIENeko ESI-A

Centro de Salud de Aretxabaleta	Aretxabaletako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Arrasate	Arrasateko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Bergara	Bergarako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Oñati	Oñatiko Osasun Zentroa
Consultorio de Angiozar	Angiozarko Kontsultategia
Consultorio de Antzuola	Antzuolako Kontsultategia
Consultorio de Aramaio	Aramaioko Kontsultategia
Consultorio de Elgeta	Elgetako Kontsultategia
Consultorio de Eskoriatza	Eskoriatzako Kontsultategia
Consultorio de Leintz-Gatzaga	Leintz-Gatzagako Kontsultategia
Hospital de Debagoiena (Mondragón)	Debagoieneko Ospitalea (Arrasate)

DONOSTIALDEKO ESI-A

Ambulatorio de Amara Berri	Amara Berriko Ambulatorioa
Ambulatorio de Gros	Groseko Ambulatorioa
Ambulatorio de Larzabal	Lartzabalgo Ambulatorioa
Ambulatorio de Pasai San Pedro	Pasai San Pedroko Ambulatorioa
Ambulatorio de Zarautz	Zarauzko Ambulatorioa
Centro de Salud de Aiete	Aieteko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Alde Zaharra	Alde Zaharreko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Altza	Altzako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Amara Centro	Amarako Erdialdeko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Bidebieta	Bidebietako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Egia	Egiako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Errenteria-Beraun	Errenteria-Beraungo Osasun Zentroa
Centro de Salud de Errenteria-Iztietia	Errenteria-Iztietako Osasun Zentroa

DONOSTIALDEKO ESI-A	
Centro de Salud de Hernani	Hernaniko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Intxaurreondo	Intxaurreondoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Lasarte-Oria	Lasarte-Oriako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Lezo	Lezoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Loiola	Loiolako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Martutene (Centro Penitenciario)	Martuteneko Osasun Zentroa - Espetxea
Centro de Salud de Oiartzun	Oiartzungo Osasun Zentroa
Centro de Salud de Ondarreta	Ondarretako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Pasai Antxo	Pasai Antxoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zumaia	Zumaiako Osasun Zentroa
Consultorio de Aia	Aiako Kontsultategia
Consultorio de Aizarnazabal	Aizarnazabalgo Kontsultategia
Consultorio de Astigarraga	Astigarragako Kontsultategia
Consultorio de Getaria	Getariako Kontsultategia
Consultorio de Orio	Orioko Kontsultategia
Consultorio de Pasai Donibane	Pasai Donibaneko Kontsultategia
Consultorio de Urnieta	Urnietako Kontsultategia
Consultorio de Usurbil	Usurbilgo Kontsultategia
Consultorio de Zestoa	Zestoako Kontsultategia
Hospital Universitario de Donostia	Donostiako Unibertsitate Ospitalea

EMERGENTZIAK	
Administración de Emergencias de Araba	Emergentzietako Arabako Administrazioa
Administración de Emergencias de Bizkaia	Emergentzietako Bizkaiko Administrazioa
Centro Coordinador de Emergencias de Araba	Emergentzietako Arabako Zentro Koordinatzailea
Centro Coordinador de Emergencias de Bizkaia	Emergentzietako Bizkaiko Zentro Koordinatzailea
Centro Coordinador de Emergencias de Gipuzkoa	Emergentzietako Gipuzkoako Zentro Koordinatzailea
Consejo Sanitario	Osasun Aholkua
Equipo de Emergencias de Arrasate	Emergentzietako Arrasateko Taldea
Equipo de Emergencias de Artaza	Emergentzietako Artatzako Taldea
Equipo de Emergencias de Bidasoa	Emergentzietako Bidasoko Taldea
Equipo de Emergencias de Bilbao	Emergentzietako Bilboko Taldea
Equipo de Emergencias de Donostia	Emergentzietako Donostiako Taldea
Equipo de Emergencias de Gernika	Emergentzietako Gernikako Taldea
Equipo de Emergencias de Helicóptero	Emergentzietako Helikopteroko Taldea
Equipo de Emergencias de Urioste	Emergentzietako Uriosteko Taldea
Equipo de Emergencias de Vitoria-Gasteiz	Emergentzietako Gasteizko Taldea
Oficina de Emergencias de Gipuzkoa	Emergentzietako Gipuzkoako Bulegoa

EZKERRALDE-ENKARTERRI-GURUTZETAKO ESI-A	
Ambulatorio de Kabiezes	Kabiezesko Anbulatorioa
Ambulatorio de Ortuella	Ortuellako Anbulatorioa
Ambulatorio de Repelega	Errepelegako Anbulatorioa
Ambulatorio de Zalla	Zallako Anbulatorioa
Centro de Salud de Balmaseda	Balmasedako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Buenavista	Buenavistako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Castaños	Castañosko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Gallarta	Gallartako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Mamariga	Mamarigako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Sodupe	Sodupeko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Trapagaran	Trapagarango Osasun Zentroa
Consultorio de Aranguren	Arangurengo Kotsultategia
Consultorio de Artzetales-San Miguel	Artzetales-San Migelgo Kotsultategia
Consultorio de Artzetales-Traslaviña	Artzetales-Traslaviñako Kotsultategia
Consultorio de Galdames-San Esteban	Galdames-San Estebango Kotsultategia
Consultorio de Galdames-San Pedro	Galdames-San Pedroko Kotsultategia
Consultorio de Gordexola	Gordexolako Kotsultategia
Consultorio de Güeñes	Gueñesko Kotsultategia
Consultorio de Karrantza	Karrantzako Kotsultategia
Consultorio de La Arboleda	Zugaztietako Kotsultategia
Consultorio de La Quadra	Quadrako Kotsultategia
Consultorio de Lanestosa	Lanestosako Kotsultategia
Consultorio de Las Carreras	Las Carrerasko Kotsultategia
Consultorio de Muskiz	Muskizko Kotsultategia
Consultorio de Sopena-La Baluga	Sopena-Balugako Kotsultategia
Consultorio de Sopena-Mercadillo	Sopena-Mercadilloko Kotsultategia
Consultorio de Trucios	Turtziozko Kotsultategia
Consultorio de Zaramillo	Zaramilloko Kotsultategia
Consultorio de Zierbana	Zierbenako Kotsultategia
Hospital Universitario de Cruces	Gurutzetako Unibertsitate Ospitalea

GIPUZKOAKO OSASUN MENTALEKO SAREA (GOMS)

Administración de la Red Salud Mental de Gipuzkoa	Gipuzkoako Osasun Mentaleko Sareko Administrazioa
Centro de Adicciones Bitarte	Bitarte Adikzioen Zentroa
Centro de Día de Errenteria	Errenteriako Eguneko Zentroa
Centro de Día de Irun	Irungo Eguneko Zentroa
Centro de Salud Mental de Andoain	Andoaingo Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Arrasate	Arrasateko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Azpeitia	Azpeitiko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Beasain	Beasaingo Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Donostia-Amara	Donostia-Amarako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Donostia-Egia	Donostia-Egiako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Donostia-Ondarreta	Donostia-Ondarretako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Eibar	Eibarko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Errenteria	Errenteriako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Irun	Irungo Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Martutene (Centro Penitenciario)	Martuteneko Osasun Mentaleko Zentroa - Espetxea
Centro de Salud Mental de Tolosa	Tolosako Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Zarautz	Zarauzko Osasun Mentaleko Zentroa
Centro de Salud Mental de Zumarraga	Zumarragako Osasun Mentaleko Zentroa
Equipo de Psiquiatría Infanto-Juvenil de Donostialdea	Donostialdeko Haurren eta Gazteen Psikiatria Taldea
Hospital de Día de Zumarraga	Zumarragako Eguneko Ospitalea
Unidad de Atención Intensiva de Día	Eguneko Arreta Intentsiboko Unitatea
Unidad de Atención Precoz	Arreta Goiztiarreko Unitatea
Unidad Terapéutica Educativa de Lasarte-Oria	Lasarte-Oriako Hezkuntza Unitate Terapeutikoa

GOIERRI-UROLA GARAICO ESI-A

Ambulatorio de Azpeitia	Azpeitiko Ambulatorioa
Ambulatorio de Beasain	Beasaingo Ambulatorioa
Centro de Salud de Azkoitia	Azkoitiko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Lazkao	Lazkaoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Legazpi	Legazpiko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Ordizia	Ordiziako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Zumarraga	Zumarragako Osasun Zentroa
Consultorio de Ataun-San Gregorio	Ataun-San Gregorioko Kotsultategia
Consultorio de Ataun-San Martín	Ataun-San Martingo Kotsultategia
Consultorio de Errezil	Errezilgo Kotsultategia
Consultorio de Ezkio-Itsaso	Ezkio-Itsasoko Kotsultategia
Consultorio de Gabiria	Gabiriako Kotsultategia
Consultorio de Idiazabal	Idiazabalgo Kotsultategia
Consultorio de Itsasondo	Itsasondoko Kotsultategia
Consultorio de Mutiloa	Mutiloako Kotsultategia
Consultorio de Olaberria	Olaberriko Kotsultategia
Consultorio de Ormaiztegi	Ormaiztegiko Kotsultategia
Consultorio de Segura	Segurako Kotsultategia
Consultorio de Urrestilla	Urrestillako Kotsultategia
Consultorio de Zaldibia	Zaldibiako Kotsultategia
Consultorio de Zegama	Zegamako Kotsultategia
Consultorio de Zerain	Zeraingo Kotsultategia
Hospital de Zumarraga	Zumarragako Ospitalea
Hospital de Gorniz	Gornizko Ospitalea
Hospital Santa Marina	Santa Marina Ospitalea

TRANSFUSIO ETA GIZA EHUNEN EUSKAL ZENTROA (TGEEZ)

Centro Vasco de Transfusión y Tejidos Humanos - Galdakao	Transfusio eta Giza Ehunen Euskal Zentroa - Galdakao
Centro Vasco de Transfusión y Tejidos Humanos - Gasteiz	Transfusio eta Giza Ehunen Euskal Zentroa - Gasteiz
Fundación Centro Vasco de Transfusión y Tejidos Humanos - Gipuzkoa	Transfusio eta Giza Ehunen Euskal Zentroa-Gipuzkoa Fundazioa

TOLOSALDEKO ESI-A

Administración de la OSI Tolosaldea	Tolosaldeko ESIko Administrazioa
Centro de Salud de Alegia	Alegiako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Andoain	Andoaingo Osasun Zentroa
Centro de Salud de Ibarra	Ibarrako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Tolosa	Tolosako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Villabona	Villabonako Osasun Zentroa
Consultorio de Abaltzisketa	Abaltzisketako Kontsultategia
Consultorio de Albiztur	Albizturko Kontsultategia
Consultorio de Amaro	Amarozko Kontsultategia
Consultorio de Amezketa	Amezketako Kontsultategia
Consultorio de Anoeta	Anoetako Kontsultategia
Consultorio de Asteasu	Asteasuko Kontsultategia
Consultorio de Baliarrain	Baliarraingo Kontsultategia
Consultorio de Beizama	Beizamako Kontsultategia
Consultorio de Belauntza	Belauntzako Kontsultategia
Consultorio de Berastegi	Berastegiko Kontsultategia
Consultorio de Berrobi	Berrobiko Kontsultategia
Consultorio de Bidania-Goiaz	Bidania-Goiazko Kontsultategia
Consultorio de Elduain	Elduaingo Kontsultategia
Consultorio de Gaztelu	Gazteluko Kontsultategia
Consultorio de Ikaztegieta	Ikaztegieta Kontsultategia
Consultorio de Irura	Irurako Kontsultategia
Consultorio de Leaburu	Leaburuko Kontsultategia
Consultorio de Legorreta	Legorretako Kontsultategia
Consultorio de Lizartza	Lizartzako Kontsultategia
Consultorio de Oresa	Orexako Kontsultategia
Consultorio de Txarama	Txaramako Kontsultategia

URIBEKO ESI-A	
Ambulatorio de Las Arenas	Areetako Anbulatorioa
Centro de Salud de Alango	Alangoko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Algorta	Algortako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Astrabudua	Astrabuduko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Derio	Derioko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Erandio	Erandioko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Gorniz	Gornizko Osasun Zentroa
Centro de Salud de Leioa	Leioako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Mungia	Mungiako Osasun Zentroa
Centro de Salud de Sopela	Sopelako Osasun Zentroa
Consultorio de Armintza	Armintzako Kotsultategia
Consultorio de Arrieta	Arrietako Kotsultategia
Consultorio de Bakio	Bakioko Kotsultategia
Consultorio de Barrika	Barrikako Kotsultategia
Consultorio de Berango	Berangoko Kotsultategia
Consultorio de Erandiogoikoa	Erandiogoikoako Kotsultategia
Consultorio de Fika	Fikako Kotsultategia
Consultorio de Fruiz	Fruizko Kotsultategia
Consultorio de Gamiz	Gamizko Kotsultategia
Consultorio de Gatika	Gatikako Kotsultategia
Consultorio de Laukiz	Laukizko Kotsultategia
Consultorio de Lemoiz	Lemoizko Kotsultategia
Consultorio de Lezama	Lezamako Kotsultategia
Consultorio de Loiu	Loiuko Kotsultategia
Consultorio de Maruri	Maruriko Kotsultategia
Consultorio de Meñaka	Meñakako Kotsultategia

URIBEKO ESI-A	
Consultorio de Plentzia	Plentziako Kontsultategia
Consultorio de Sondika	Sondikako Kontsultategia
Consultorio de Urduliz	Urdulizko Kontsultategia
Consultorio de Zamudio	Zamudioko Kontsultategia
Hospital de Urduliz	Urdulizko Ospitalea
Dirección General	Zuzendaritza Nagusia

» III. eranskina

Osakidetzako lanpostu funtzionalak

GAZTELANIA	EUSKARA
Subdirector/a Médico/a de Hospital	Ospitaleko Zuzendariorde Medikoa
Coordinador/a General	Koordinatzaile Nagusia
Coordinador/a Territorial de Trasplantes	Lurraldeko Transplanteen Koordinatzailea
Coordinador/a Intrahospitalario/a de Trasplantes	Ospitale Barneko Transplanteen Koordinatzailea
Jefe/a de Unidad Gestión Clínica	Kudeaketa Klinikoko Unitateburua
Jefe/a de Servicio Sanitario	Zerbitzu Sanitarioko Burua
Jefe/a de Sección Sanitaria	Atal Sanitarioko Burua
Jefe/a de Unidad de Atención Primaria	Lehen Mailako Arretako Unitateburua
Jefe/a de Unidad de Salud Mental	Osasun Mentaleko Unitateburua
Coordinador/a de Emergencias	Emergentzien Koordinatzailea
Coordinador/a de Unidades Básicas de Prevención	Prebentzioko Oinarrizko Unitateen Koordinatzailea
Coordinador/a de Docencia de Medicina Familiar y Comunitaria	Familia eta Komunitate Medikuntzaren Irakaskuntzako Koordinatzailea
Facultativo/a Especialista Médico/a de Familia - EAP	Familia Medikuntzako Fakultatibo Espezialista Medikoa - LMAT
Facultativo/a Especialista Médico/a Pediatra - EAP	Pediatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa - LMAT
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cupo	Kupodun Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a Ayudante/a de Cupo	Kupodun Fakultatibo Espezialista Mediko Laguntzailea
Facultativo/a Especialista Médico/a General de Cupo	Kupodun Fakultatibo Espezialista Mediko Orokorra
Facultativo/a Especialista Médico/a Pediatra de Cupo	Pediatriako Kupodun Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Alergología	Alergologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa

GAZTELANIA	EUSKARA
Facultativo/a Especialista Médico/a-Técnico/a de Análisis Clínicos	Analisi Klinikoko Fakultatibo Espezialista Mediko Teknikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Anatomía Patológica	Anatomia Patologikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Anestesiología y Reanimación	Anestesiologiako eta Bizkorketako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Angiología y Cirugía Vasular	Angiologiako eta Kirurgia Baskularreko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Aparato Digestivo	Digestio Aparatuko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Aparato Digestivo - Hepatología	Digestio Aparatuko Fakultatibo Espezialista Medikoa - Hepatologia
Facultativo/a Especialista Médico/a-Técnico/a de Bioquímica Clínica	Biokimika Klinikoko Fakultatibo Espezialista Mediko Teknikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cardiología	Kardiologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cardiología Hemodinámica	Kardiologia Hemodinamikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía Cardiovascular	Bihotz Hodietako Kirurgiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía General y Aparato Digestivo	Kirurgia Orokorreko eta Digestio Aparatuko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía General y Aparato Digestivo - Cirugía Hepática	Kirurgia Orokorreko eta Digestio Aparatuko Fakultatibo Espezialista Medikoa - Kirurgia Hepatiko
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía Oral y Maxilofacial	Ahoko eta Aurpegi Masailletako Kirurgiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía Ortopédica y Traumatología	Kirurgia Ortopedikoko eta Traumatologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía Pediátrica	Kirurgia Pediatrikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía Plástica, Estética y Reparadora	Kirurgia Plastiko, Estetiko eta Konpontzaileko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cirugía Torácica	Toraxeko Kirurgiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Cuidados Paliativos	Zainketa Aringarrien Fakultatibo Espezialista Medikoa

GAZTELANIA	EUSKARA
Facultativo/a Especialista Médico/a de Dermatología Médica Quirúrgica y Venereología	Dermatologia Mediko Kirurgikoko eta Benereologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Emergencias	Emergentsietako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Endocrinología y Nutrición	Endokrinologiako eta Nutrizioko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Enfermedades Infecciosas	Gaixotasun Infekziosoen Arloko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Enfermedades Infecciosas - ETS	Gaixotasun Infekziosoen Arloko Fakultatibo Espezialista Medikoa - STG
Facultativo/a Especialista Médico/a de Epidemiología Clínica	Epidemiologia Klinikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Farmacología Clínica	Farmakologia Klinikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Hematología y Hemoterapia	Hematologiako eta Hemoterapiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Hematología y Hemoterapia - Clínica	Hematologia Klinikoko eta Hemoterapiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Hospitalización a Domicilio	Etxeko Ospitalizazioko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a Técnico/a de Inmunología	Imunologiako Fakultatibo Espezialista Mediko Teknikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Medicina del Trabajo	Laneko Medikuntzako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Medicina Física y Rehabilitación	Medikuntza Fisikoko eta Errehabilitazioko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Medicina Intensiva	Medikuntza Intentsiboko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Medicina Interna	Barne Medikuntzako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Medicina Nuclear	Medikuntza Nuklearreko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Medicina Preventiva y Salud Pública	Prebentzio Medikuntzako eta Osasun Publikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a-Técnico/a de Microbiología y Parasitología	Mikrobiologiako eta Parasitologiako Fakultatibo Espezialista Mediko Teknikoa

GAZTELANIA	EUSKARA
Facultativo/a Especialista Médico/a de Nefrología	Nefrologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Neumología	Pneumologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Neurocirugía	Neurokirurgiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Neurofisiología Clínica	Neurofisiologia Klinikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Neurofisiología Clínica - Epilepsia y Enfermedad de Parkinson	Neurofisiologia Klinikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa - Epilepsia eta Parkinsona
Facultativo/a Especialista Médico/a de Neurología	Neurologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Obstetricia y Ginecología	Obstetriziako eta Ginekologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Oftalmología	Oftalmologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Oncología Médica	Onkologia Medikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Oncología Radioterápica	Onkologia Erradioterapikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Otorrinolaringología	Otorrinolaringologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Pediatría Hospitalaria	Ospitaleko Pediatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Pediatría Hospitalaria - Endocrinología	Ospitaleko Pediatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa - Endokrinologia
Facultativo/a Especialista Médico/a de Pediatría Hospitalaria - Infecciosas	Ospitaleko Pediatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa - Infekziosak
Facultativo/a Especialista Médico/a de Pediatría Hospitalaria - Intensiva	Ospitaleko Pediatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa - Intentsiboak
Facultativo/a Especialista Médico/a de Pediatría Hospitalaria - Neonatología	Ospitaleko Pediatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa - Neonatologia
Facultativo/a Especialista Médico/a de Pediatría Hospitalaria - Oncología	Ospitaleko Pediatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa - Onkologia

GAZTELANIA	EUSKARA
Facultativo/a Especialista Médico/a de Psiquiatría	Psikiatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Psiquiatría Infantil	Haur Psikiatriako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Radiodiagnóstico	Erradiodiagnostikoko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Radiodiagnóstico Intervencionista	Erradiodiagnostiko Interbentzionistako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a-Técnico/a de Radiofísica Hospitalaria	Ospitaleko Erradiofisikako Fakultatibo Espezialista Mediko Teknikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Reumatología	Erreumatologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de UGS	KSUko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Unidad Docente Multidisciplinar de Atención Familiar y Comunitaria	Familia eta Komunitate Arretako Diziplina Anitzeko Irakaskuntza Unitateko Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a-Técnico/a de Unidad Investigación	Ikerkuntza Unitateko Fakultatibo Espezialista Mediko Teknikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Urgencias Hospitalarias	Ospitaleko Larrialdien Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Médico/a de Urología	Urologiako Fakultatibo Espezialista Medikoa
Facultativo/a Especialista Técnico/a de Farmacia Hospitalaria	Ospitaleko Farmaziako Fakultatibo Espezialista Teknikoa
Facultativo/a Especialista Técnico/a Psicólogo/a Clínico/a	Psikologia Klinikoko Fakultatibo Espezialista Teknikoa
Facultativo/a Técnico/a Odontólogo/a	Odontologiako Fakultatibo Teknikoa
Facultativo/a Técnico/a Farmacéutico/a	Farmaziako Fakultatibo Teknikoa
Facultativo/a Técnico/a Biólogo/a	Biologiako Fakultatibo Teknikoa
Facultativo/a Técnico/a de Ciencia y Tecnología de los alimentos	Elikagaien Zientzia eta Teknologiako Fakultatibo Teknikoa
Subdirector/a de División Corporativa	Dibisio Korporatiboko Zuzendariordea
Subdirector/a de Gestión de Hospital	Ospitaleko Kudeaketako Zuzendariordea

GAZTELANIA	EUSKARA
Jefe/a de Servicio Corporativo	Zerbitzu Korporatiboko Burua
Jefe/a de Servicio de Administración y Gestión	Administrazioko eta Kudeaketako Zerbitziburua
Jefe/a de Sección Corporativa	Atal Korporatiboko Burua
Jefe/a de Unidad Corporativa	Unitate Korporatiboko Burua
Letrado/a Corporativo/a	Letradu Korporatiboa
Técnico/a Responsable de Área Corporativa	Arlo Korporatiboko Teknikari Arduraduna
Técnico/a Superior Jurídico/a	Goi Mailako Teknikari Juridikoa
Técnico/a Superior de Mantenimiento e Instalaciones	Mantentze Lanetako eta Instalazioetako Goi Mailako Teknikaria
Técnico/a Superior de Informática	Informatikako Goi Mailako Teknikaria
Técnico/a Superior Económico/a	Ekonomiako Goi Mailako Teknikaria
Técnico/a Superior de Organización	Antolakuntzako Goi Mailako Teknikaria
Técnico/a de Prevención de Ergonomía y Psicosociología	Ergonomiako eta Psikosoziologiako Prebentzioko Teknikaria
Técnico/a Superior de Normalización de Euskera	Euskararen Normalizazioko Goi Mailako Teknikaria
Técnico/a Superior de Prevención, Seguridad e Higiene	Segurtasuneko eta Higieneko Prebentzioko Goi Mailako Teknikaria
Técnico/a Superior de Administración y Gestión	Administrazioko eta Kudeaketako Goi Mailako Teknikaria
Bibliotecario/a	Liburuzaina
Subdirector/a de Enfermería de Hospital	Ospitaleko Erizaintzako Zuzendariordea
Adjunto/a de Enfermería	Erizaintzako Ondokoa
Director/a Técnico/a de la Escuela Universitaria Enfermería	Erizaintzako Unibertsitate Eskolako Zuzendari Teknikoa
Jefe/a de Estudios de la Escuela Universitaria Enfermería	Erizaintzako Unibertsitate Eskolako Ikasketaburua
Supervisor/a	Gainbegiralea

GAZTELANIA	EUSKARA
Coordinador/a de Docencia de Especialidades de Enfermería	Erizaintzako Espezialitateen Irakaskuntzako Koordinatzailea
Profesor/a de la Escuela Universitaria Enfermería	Erizaintzako Unibertsitate Eskolako Irakaslea
Matron/a	Emagina
Matron/a de Cupo	Kupodun Emagina
Enfermero/a de Salud Mental	Osasun Mentaleko Erizaina
Enfermero/a	Erizaina
Enfermero/a de Salud Laboral	Lan Osasuneko Erizaina
Practicante/a de Cupo	Kupodun Praktikantea
Fisioterapeuta	Fisioterapeuta
Terapeuta Ocupacional	Terapeuta Okupazionala
Diplomado/a en Nutrición Humana y Dietética	Giza Nutrizioan eta Dietetikan Diplomaduna
Diplomado/a en Óptica y Optometría	Optikan eta Optometriari Diplomaduna
Diplomado/a en Logopedia	Logopedian Diplomaduna
Jefe/a de Sección de Administración y Gestión	Administrazioko eta Kudeaketako Atalburua
Técnico/a Medio/a de Mantenimiento e Instalaciones	Mantentze Lanetako eta Instalazioetako Erdi Mailako Teknikaria
Técnico/a Medio/a de Electromedicina	Elektromedikuntzako Erdi Mailako Teknikaria
Técnico/a Medio/a de Informática	Informatikako Erdi Mailako Teknikaria
Técnico/a Medio/a de Normalización de Euskera	Euskararen Normalizazioko Erdi Mailako Teknikaria
Técnico/a Medio/a de Administración y Gestión	Administrazioko eta Kudeaketako Erdi Mailako Teknikaria
Técnico/a Medio/a de Prevención, Seguridad e Higiene	Segurtasuneko eta Higieneko Prebentzioko Erdi Mailako Teknikaria
Trabajador/a Social	Gizarte Langilea

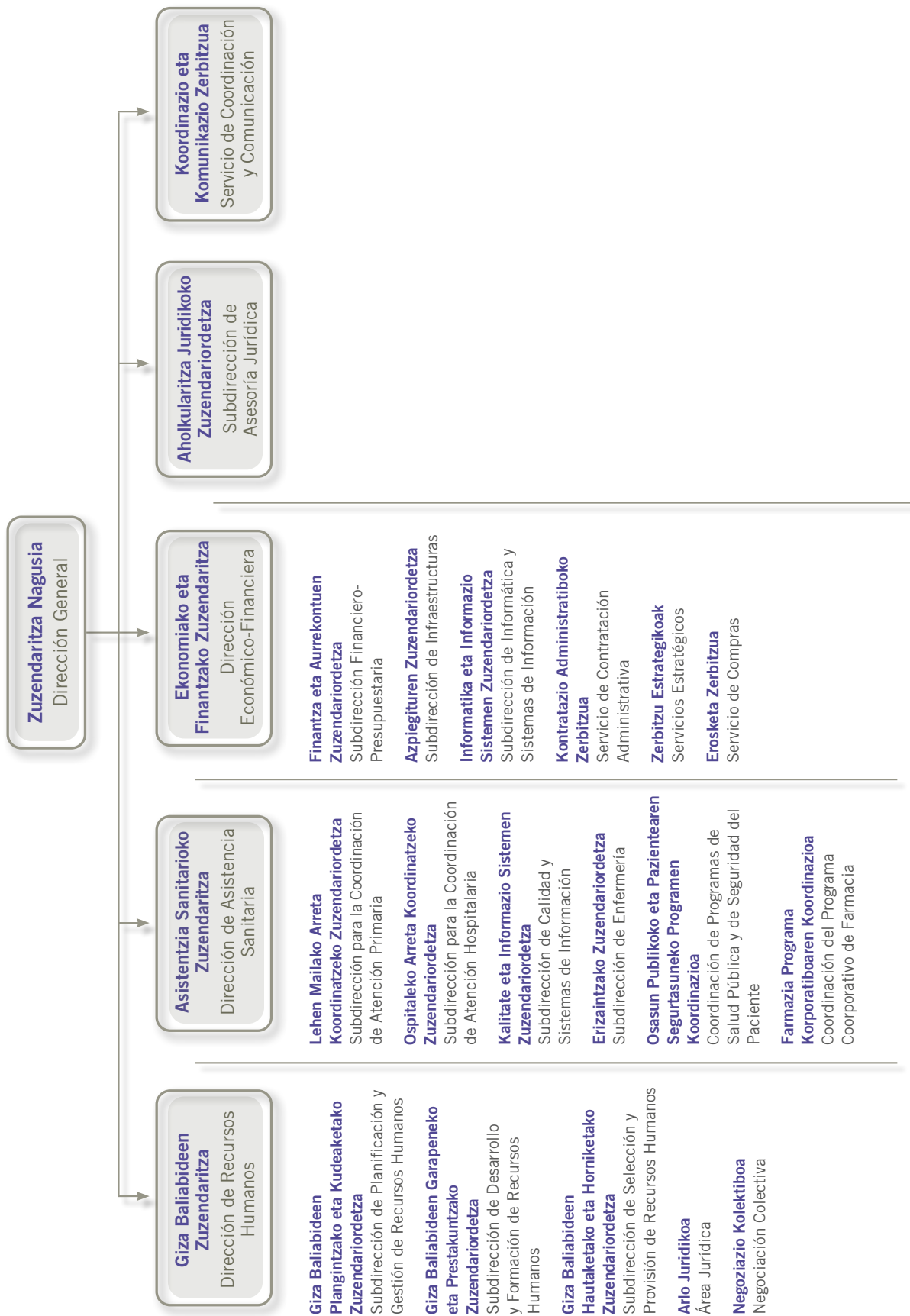
GAZTELANIA	EUSKARA
Coordinador/a de Unidad Central	Unitate Zentraleko Koordinatzailea
Técnico/a de Radiodiagnóstico	Erradiodiagnostikoko Teknikaria
Técnico/a de Laboratorio	Laborategiko Teknikaria
Técnico/a de Anatomía Patológica y Citología	Anatomia Patologikoko eta Zitologiako Teknikaria
Técnico/a de Dietética	Dietetikako Teknikaria
Técnico/a de Documentación Sanitaria	Dokumentazio Sanitarioko Teknikaria
Técnico/a de Radioterapia	Erradioterapiako Teknikaria
Técnico/a de Protección Radiológica	Babes Erradiologikoko Teknikaria
Técnico/a de Audioprótesis	Audioprotesiko Teknikaria
Secretario de Dirección División Corporativa	Dibisio Korporatiboko Zuzendaritzako Idazkaria
Secretario de Dirección	Zuzendaritzako Idazkaria
Jefe/a de Grupo de Administración	Administrazioko Taldeburua
Jefe/a de Equipo de Administración	Administrazioko Azpitaldeko Burua
Administrativo/a	Administraria
Jefe/a de Área Servicios Generales	Zerbitzu Orokorren Arloko Burua
Jefe/a de Grupo Servicios Generales	Zerbitzu Orokorretako Taldeburua
Jefe/a de Equipo Servicios Generales	Zerbitzu Orokorretako Azpitaldeko Burua
Jefe/a de Mantenimiento e Instalaciones	Mantentze Lanetako eta Instalazioetako Burua
Jefe/a de Cocina	Sukaldeko Burua
Jefe/a de Equipo Mantenimiento e Instalaciones	Mantentze Lanetako eta Instalazioetako Azpitaldeko Burua
Cocinero/a	Sukaldaria
Técnico/a de Informática	Informatikako Teknikaria
Técnico/a de Delineación	Delineazioko Teknikaria

GAZTELANIA	EUSKARA
Técnico/a de Instalaciones de Electromedicina	Elektromedikuntzako Instalazioetako Teknikaria
Técnico/a de Instalaciones Eléctricas	Instalazio Elektriakoetako Teknikaria
Técnico/a de Instalaciones de Climatización	Giroitze Instalazioetako Teknikaria
Técnico/a de Medio Ambiente	Ingurumeneko Teknikaria
Técnico/a de Prevención de Riesgos	Arriskuen Prebentzioko Teknikaria
Auxiliar de Enfermería	Erizaintzako Laguntzailea
Auxiliar de Farmacia	Farmaziako Laguntzailea
Auxiliar de Enfermería de Salud Mental	Osasun Mentaleko Erizaintzako Laguntzailea
Monitor/a de Salud Mental	Osasun Mentaleko Monitorea
Auxiliar de Administración y Atención a Personas Usuarias	Administrazioko eta Erabiltzailearen Arretako Laguntzailea
Auxiliar de Administración de Especial Responsabilidad	Ardura Bereziko Administrari Laguntzailea
Jefe/a de Equipo de Celadores/as	Zeladoreen Azpitaldeko burua
Encargado/a de Equipo de Servicios Generales	Zerbitzu Orokorretako Azpitaldearen Arduraduna
Conductor/a de Vehículos de Emergencias	Emergentsietako Ibilgailuen gidaria
Conductor/a de Transporte Sanitario	Garraio Sanitarioaren gidaria
Conductor/a de Servicios Generales	Zerbitzu Orokorretako gidaria
Oficial/a de Costura	Joskintzako Ofiziala
Oficial/a de Fotografía e Imagen	Argazkigintzako eta Irudigintzako Ofiziala
Oficial/a de Mantenimiento de Instalaciones	Instalazioen Mantentze Lanetako Ofiziala
Oficial/a de Mantenimiento Eléctrico	Mantentze Lan Elektriakoetako Ofiziala
Oficial/a de Mantenimiento Mecánico	Mantentze Lan Mekanikoetako Ofiziala
Oficial/a de Mantenimiento de Calefactor-Fontanero/a	Berogailuen Mantentze Lanetako Ofiziala - Iturgina

GAZTELANIA	EUSKARA
Oficial/a de Mantenimiento de Albañilería	Igeltserotzako Mantentze Lanetako Ofiziala
Oficial/a de Mantenimiento de Pintura	Pinturako Mantentze Lanetako Ofiziala
Oficial/a de Mantenimiento de Carpintería	Arotzeriako Mantentze Lanetako Ofiziala
Encargado/a Celadores/as	Zeladoreen Arduraduna
Celador/a de Unidad Investigación	Ikerkuntza Unitateko Zeladorea
Celador/a de Unidad Especializada	Unitate Espezializatuko Zeladorea
Celador/a	Zeladorea
Operario/a de Servicios - Mantenimiento de Almacén	Zerbitzuetako Langilea - Biltegiko Mantentze Lanak
Operario/a de Servicios - Servicios Generales	Zerbitzuetako Langilea - Zerbitzu Orokorrak

» IV. eranskina

Osakidetzako zuzendaritzak, zuzendariordetzak eta karguak

Osakidetzako karguak

director/a general

director/a de Recursos Humanos

subdirector/a de Planificación y Gestión de Recursos Humanos

subdirector/a de Desarrollo y Formación de Recursos Humanos

subdirector/a de Selección y Provisión de Recursos Humanos

director/a del Área Jurídica

director/a de la Negociación Colectiva

director/a de Asistencia Sanitaria

subdirector/a para la Coordinación de Atención Primaria

subdirector/a para la Coordinación de Atención Hospitalaria

subdirector/a de Calidad y Sistemas de Información

subdirector/a de Enfermería

coordinador/a de Programas de Salud Pública y de Seguridad del Paciente

coordinador/a del Programa Corporativo de Farmacia

director/a económico-financiero/a

subdirector/a financiero-presupuestario/a

subdirector/a de Infraestructuras

subdirector/a de Informática y Sistemas de Información

jefe/a del Servicio de Contratación Administrativa

jefe/a de Servicios Estratégicos

jefe/a del Servicio de Compras

subdirector/a de Asesoría Jurídica

jefe/a de Servicio de Comunicación y Coordinación

Zuzendari nagusia

Giza Baliabideen zuzendaria

Giza Baliabideen Plangintzako eta Kudeaketako zuzendariordea

Giza Baliabideen Garapeneko eta Prestakuntzako zuzendariordea

Giza Baliabideen Hautaketako eta Horniketako zuzendariordea

Arlo Juridikoko zuzendaria

Negoiazio Kolektiboko zuzendaria

Asistentzia Sanitarioko zuzendaria

Lehen Mailako Arreta Koordinatzeko zuzendariordea

Ospitaleko Arreta Koordinatzeko zuzendariordea

Kalitate eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza

Erizaintzako zuzendariordea

Osasun Publikoko eta Pazientearen Segurtasuneko Programen koordinatzailea

Farmazia Programa Korporatiboaren koordinatzailea

Ekonomiako eta Finantzako zuzendaria

Finantza eta Aurrekontuen zuzendariordea

Azpiegituren zuzendariordea

Informatika eta Informazio Sistemen zuzendariordea

Kontratazio Administratiboko zerbitziburua

Zerbitzu Estrategikoen burua

Erosketa Zerbitzuko burua

Aholkularitza Juridikoko zuzendariordea

Koordinazio eta Komunikazioko zerbitziburua

ESletako organoak

Dirección Gerencia

Dirección de Gestión

Dirección Médica

Dirección de Enfermería

Dirección de Personas

Dirección de Integración Asistencial

Dirección Económico Financiera

Consejo de dirección

Dirección

Subdirección

Secretaría Académica

Dirección de Coordinación Asistencial
Área Médica

Dirección de Coordinación Asistencial
Área Enfermería

Zuzendaritza Gerentzia

Kudeaketako Zuzendaritza

Zuzendaritza Medikoa

Erizaintzako Zuzendaritza

Langileen Zuzendaritza

Integrazio Asistentzialeko Zuzendaritza

Ekonomiako eta Finantzako Zuzendaritza

Zuzendaritza Kontseilua

Zuzendaritza

Zuzendariorde

Idazkaritza Akademikoa

**Medikuntzako Koordinazio Asistentzialeko
Zuzendaritza**

**Erizaintzako Koordinazio Asistentzialeko
Zuzendaritza**

Karguak

director/a gerente

director/a de Gestión

director/a médico/a

director/a de Enfermería

director/a de Personal

director/a de Integración Asistencial

director/a económico-financiero/a

miembro del Consejo de Dirección

director/a

subdirector/a

secretario/a académico/a

director/a de Coordinación Asistencial del
Área Médica

director/a de Coordinación Asistencial del
Área Enfermería

zuzendari-gerentea

Kudeaketako zuzendaria

zuzendari medikoa

Erizaintzako zuzendaria

Langileen zuzendaria

Integrazio Asistentzialeko zuzendaria

Ekonomiako eta Finantzako zuzendaria

Zuzendaritza Kontseiluko kidea

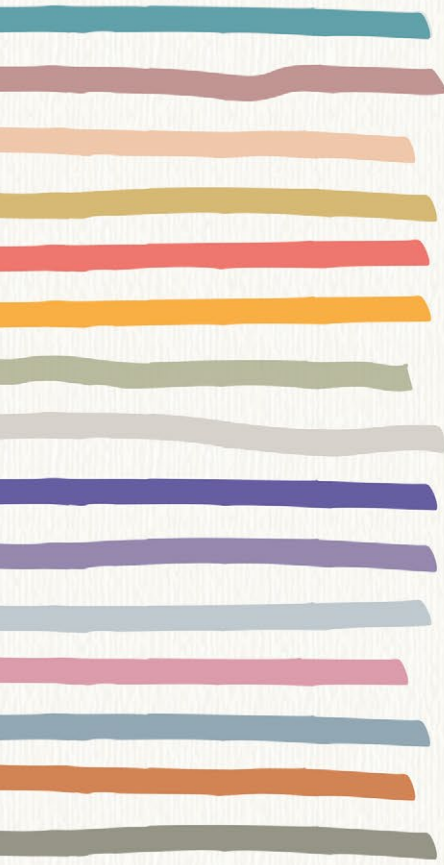
zuzendaria

zuzendariordea

idazkari akademikoa

**Medikuntzako Koordinazio Asistentzialeko
zuzendaria**

**Erizaintzako Koordinazio Asistentzialeko
zuzendaria**

Osakidetzaren
euskarazko
estilo
Liburua